

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Актуально

Юрій ПАВЛЕНКО:
«Нам
вдалося
захистити
права дітей на законодавчому рівні»

► СТОР. 4

Офіційно

ЗАКОН УКРАЇНИ
«Про внесення змін до деяких
законодавчих актів України
щодо посилення соціального
захисту дітей та підтримки
сімей з дітьми»

► СТОР. 12—13

Культура

Нація зароджується
лише на рідному
грунті...

► СТОР. 17

№ 32 (6286)

СУБОТА, 20 ЛЮТОГО 2016 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Звернення Голови
Верховної Ради України
Володимира Гройсмана
з нагоди Дня Героїв
Небесної Сотні

Дорогі співвітчизники!

У ці дні жалоби Україна
вшановує героїчну і водно-
час трагічну сторінку нашої
історії. Ми вклоняємося Ге-
роям, які поклали життя у
боротьбі за свободу і гід-
ність, за демократичні цін-
ності та європейський вибір
українського суспільства.

Наша земля завжди на-
роджувала особистостей, які
ціною власного життя вибо-
рювали її волю. Так сталося
і два роки тому. «Режим» не
обмежився політичним тис-
ком, шантажем, залякуван-
ням, переслідуванням опо-
нентів та активістів, фізич-
ними тортурами. У центрі
європейської столиці, на
початку XXI сторіччя він
влаштував криваву бійню,
розстрілюючи протестуваль-
ників.

Ми повинні вшановувати
Героїв Небесної Сотні не
лише в ці жалобні дні.
Справедливою даниною
світлої пам'яті полеглих
патріотів має бути наша що-
денна копітка праця в ім'я
успішної європейської Ук-
раїни, про яку вони мріяли.

Висловлюю глибокі спів-
чуття всім рідним і близь-
ким загиблих у ті трагічні
дні. Усвідомлюю, що жодні
слова не втамують біль від
утрати.

Вічна слава Героям!

Не відвертаючи погляду

Бувають хвилини, коли журналістові найменше хочеться бути журналістом, тобто безстороннім свідком чийсь слави й чийогось горя, коли не можеш нічого змінити, бо професія вимагає лише фіксувати перебіг подій, не відвертаючи погляду. Цей знімок зроблено нашим кореспондентом Олександром КЛИМЕНКОМ 21 лютого 2014 року, коли Майдан прощався з Небесною Сотнею. Апарат-цифровик позначає точний час: 21 година 29 хвилин 50 се-

кунд. З вечірньої темряви звідкись узаявся білий голуб і сів на груди загиблого героя. Було б гріхом коментувати цю мить і називати її символом торжества життя над смертю. Бо тут зайві слова — навіть якщо вони правильні. І ти просто мовчки дякуєш Богу за те, що об'єктив твого фотоапарата не вмів плакати й бачить усе, що було — так, як воно було...

Продовження теми на 6–9-й сторінках.

ПАМ'ЯТЬ

**Голова Верховної
Ради України
Володимир Гройсман
приніс квіти
і лампадку
на вул. Інститутська
на спомин про Героїв
Небесної Сотні.**

Фото Анастасії
СИРОТКІНОЇ.
Більше фото тут —
www.golos.com.ua

ПОДІЯ

Висока ціна за свій вибір

На цьому наголосив Президент Петро Порошенко під час нагородження поранених активістів Євромайдану. «Для кожного з нас Революція Гідності — важлива, яскрава і, можливо, найбільш трагічна частина нашого життя. 18–20 лютого — найскладніший її період. Але це була наша рішучість і віра в те, що ми побудуємо справедливую європейську державу. Я хочу подякувати кожному з вас за подвиг, за величезну самопожертву в ті дні», — наголосив Президент.

► СТОР. 3

КОРОТКО

■ У пункті прикордонного пропуску «Бачівськ» на Сумщині застрягло не менш як сотня вантажних фур. Голова облради Семен Салатенко розпорядився організувати для далекобійників пункт обігріву, **повідомляє наш власкор Володимир ЧЕРНОВ.**

■ У березні на Рівненщині презентують сайт-меморіал, присвячений загиблим учасникам Революції Гідності та антитерористичної операції на сході країни, **дізналася наш власкор Олександра ЮРКОВА.**

■ Днями голова Кілійської РДА Віктор Греков та директор ТОВ «СПМК-17» Армен Амірханян підписали Протокол про наміри, згідно з яким на території району буде розміщено обладнання асфальтового заводу. Це означає, що скоро почнуть ремонтувати дороги, **припускає наш власкор Кирило ВОРОНКОВ.**

«Антонов» збудує Ан-148 для Збройних Сил (Укрінформ)

Потрібен чіткий план виходу з ситуації

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 19 лютого

У четвер був надважливий день — ми виконали всі зобов'язання, пов'язані із запровадженням безвізового режиму. Але криза, яку ми маємо, не вирішена. Цими словами Голова Верховної Ради Володимир Гройсман розпочав ранкове пленарне засідання. «Тому маємо негайно продовжити політичні консультації зі всіма політичними партіями, фракції яких представлені у парламенті, які входили до коаліції, для того, щоб знайти вихід із ситуації, що склалася. Думаю, це абсолютно зрозуміло для всіх. Тому у нас є час для проведення консультацій і для того, щоб запропонувати суспільству чіткий, зрозумілий антикризовий план. Нам потрібен дуже чіткий план виходу з ситуації, в якій опинилась наша країна», — сказав він.

Водночас Голова Верховної Ради оголосив про припинення участі фракції «Об'єднання «Самопоміч» у коаліції депутатських фракцій «Європейська Україна». «Шкода, але, думаю, ми продовжимо політичні консультації, і знайдемо правильний вихід із ситуації», — додав Володимир Гройсман.

Верховна Рада хвилиною мовчання вшанували пам'ять загиблих Героїв Майдану.

Година запитань до уряду, яка відбувається у парламенті щоп'ятниці, стосувалася, зокрема, юридичних та освітніх питань. Так, міністр юстиції Павло Петренко розповів про новаци, які відбулися у сфері реєстрації бізнесу та нерухомості з січня цього року.

Міністр нагадав, що торік група з 30 народних депутатів спільно з Мін'юстом та під керівництвом Голови Верховної Ради створили робочу групу, яка розробила пакет нових законів з реєстрації бізнесу та нерухомості. Після ліквідації Державної реєстраційної служби, яка була символом корупції та ухвалення цих законопроектів, повноваження щодо реєстрації бізнесу та нерухомості було передано місцевим органам влади. Разом з повноваженнями передали і кошти — понад мільярд гривень. «Раніше

ці кошти йшли до бюджету Мін'юсту, а нині — до кошторисів маленьких міст, сіл, селищ, які надають відповідні послуги своїм громадянам», — зауважив

рішення забезпечити безоплатне навчання співробітників місцевих органів влади щодо користування реєстрами. Так само безплатно відбуватиметься й підключення до реєстрів усіх представників органів

розширено права вчителів та шкіл з вибору підручників. Безпосередньо освітяни визначатимуть, які книжки є кращими для роботи з учнями.

Заступник міністра повідомила також, що конкур-

Леонід Козаченко, Григорій Заболотний, Вадим Івченко.

П. Петренко. Такі ж повноваження отримали й нотаріуси. «З перших днів набуття чинності законів сім тисяч нотаріусів почали активно виконувати реєстраційні сервіси. Вони не фінансуються з бюджету, бо є самоопунними суб'єктами. Нотаріуси приносять у бюджет 40% всіх надходжень, які отримуються від надання сервісів українським громадянам. За два місяці вони вже виконали понад 100 тис. реєстраційних дій. А те, що стосовно їх не було жодної скарги, свідчить про професійний рівень українських нотаріусів», — зауважив міністр.

Водночас урядовець зауважив, що місцеві органи влади неохоче переймають на себе відповідні повноваження. За його словами, лише 15 місцевих територіальних громад прийняли на себе цю функцію. Тож звернувся до міських голів, керівників адміністрацій активніше долучатися до роботи, а народних депутатів-мажоритарників агітувати представників місцевої влади.

П. Петренко повідомив також, що Мін'юст прийняв

місцевої влади, які надаватимуть такі послуги.

Перший заступник міністра освіти та науки Інна Совсун, відповідаючи на запитання народних депутатів, розповіла про якість та вартість підручників. За її словами, ця проблема комплексна та багаторічна. «Ми визнаємо цю проблему, але для її вирішення потрібна системна та тривала робота», — зауважила вона. Для того, щоб уникнути негараздів з підручниками у 2016 році і покращити їх якість, було затверджено нове положення про конкурс підручників. Відповідно до нього змінено процедуру курсного відбору. На конкурс можна буде подаватися не лише видавництвам, а й авторам, бо дозволено подавати рукописи підручників. Це дозволить розширити перелік авторів, які беруть участь у їх написанні.

Крім того, розроблено нові вимоги до експертів, які перевирятимуть підручники. «Була проблема невідповідального ставлення до їх оцінки», — сказала І. Совсун. Водночас суттєво

сний відбір розпочався восьмого лютого. «Очікується, що конкурс буде завершено в травні й одразу після того буде оголошено тендер на закупівлю підручників. На сам тендер необхідно два-три місяці — це означає, що на вересень підручники для 8 класу будуть доставлені до школи. Заступник міністра повідомила також, що закон про безплатні підручники підписаний Президентом, тож можна говорити про оголошення тендера у травні-червні для того, щоб забезпечити вчасну доставку підручників.

Наступне питання стосувалося фінансування професійно-технічної освіти. За словами І. Совсун, станом на лютий повністю профінансовано заклади професійно-технічної освіти в десяти областях.

Урядовиця повідомила також, що четвертого лютого Кабмін ухвалив постанову, якою спрямовується 500 млн. грн. зі стабілізаційної дотації до місцевих бюджетів для того, щоб перекрити нестачу в забезпеченні професійно-технічної освіти. Це рішен-

ЦИТАТА

Міністр юстиції Павло Петренко: «У рамках філософії з децентралізації місцеві громади отримують повноваження від органів державної влади. Мін'юст перший орган, який віддав такі повноваження разом з грошима. Тож нині дуже важливий іспит для представників місцевого самоврядування, наскільки вони готові до якісного надання послуг, аби забезпечити комфорт для кожного мешканця міста, села, селища».

ня підтримав і профільний парламентський комітет.

Водночас Голова Верховної Ради повідомив, що Міністерство фінансів підготувало вето на цей закон. «Ми вважаємо, що це питання потребує врегулювання. Закон було ухвалено внаслідок консультацій, комітет провів величезну роботу з профспілками, представниками ПТУ, знайшли вихід - викнали це в законі. Тому без консультацій пропонувати вето — не правильно», — наголосив В. Гройсман.

У відповідь міністр фінансів Наталія Ярьсько зауважила: «Дійсно, міністерство наполягає і запропонувало застосувати право вето на цей закон. Але не без причини і з варіантом вирішення проблеми». За її словами, у законі пропонується кошти забрати з освітньої субвенції, що призведе до зменшення видатків на фінансування шкіл. «Тобто вирішується одна проблема, але створюється інша. Замість цього законопроекту уряд пропонує постанову, яка вже розглянута профільним комітетом щодо 500 млн. грн., які ми справді бачимо звідки брати і не створити інших додаткових проблем», — сказала Н. Ярьсько.

Однак, за словами глави парламенту, стабілізаційна дотація якраз і передбачається для того, щоб стабілізувати проблеми, які не вирішені. «Тому розподіляти її тим чи іншим чином — це не є проблема. Ще раз наголосую: такі рішення потрібно ухвалювати шляхом консультації з парламентом», — констатував Голова Верховної Ради.

Сергій Соболев («Батьківщина») порушив питання якості бронезилетів. За його словами, у бронезилетах, виготовлених на одному з підприємств, відбувається підміна пластин. «Виявлені декілька десятків відстріляних пластин, які пробиваються звичайною кулею», — сказав він та продемонстрував зра-

зок бронезилета з просвіреною пластиною. Депутат попросив негайно розібратися з цим. «Ті, хто дозволяє собі поставляти такі бронезилети, повинні сьогодні бути відстріляні разом з цими пластинами», — емоційно заявив парламентарій.

Це звернення С. Соболева Голова Верховної Ради попросив вважати офіційним запитом до військового прокурора. Крім того, В. Гройсман повідомив, що звернеться з листом до військового прокурора з вимогою негайно розпочати розслідування і у найкоротші строки поінформувати Верховну Раду про результати розгляду цього питання.

Після оголошення депутатських запитів та «Різного» Перший заступник Голови Верховної Ради Андрій Парубій відкинув усі інсинуації стосовно припинення існування коаліції. «Створення й припинення існування коаліції — це не лише політичні позиції, а й юридичний формат. Станом на сьогодні під Коаліційною угодою є понад 226 підписів. Сьогодні юридично коаліція існує і продовжує діяти. Четвер продемонстрував, що коаліція здатна працювати, у залі є достатня кількість відповідальних депутатів для прийняття надважливих для держави рішень. Тому у керівництва парламенту немає підстав оголошувати про розвал коаліції. Тож до цього часу не може йтися про жодний тридцятиденний термін відліку часу. Коаліція існує, парламент працює, наша відповідальність висока. Упевнений, ми ще здобудемо багато важливих перемог і успіхів», — констатував А. Парубій.

Наступне пленарне засідання відбудеться 15 березня.

Олена ГОРБУНОВА.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Більше фото тут — www.golos.com.ua

Виконали «домашнє завдання» для запровадження безвізового режиму

Вечірнє засідання 18 лютого

Верховна Рада ухвалила три останні законопроекти, необхідні для запровадження безвізового режиму з Європейським Союзом. Зокрема, парламентарії прийняли зміни до Кримінального процесуального кодексу України щодо виконання рекомендацій, які містяться у шостій доповіді Європейської Комісії про стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для України, стосовно удосконалення процедури арешту майна та інституту спеціальної конфіскації (252 — «за»).

Проект закону передбачає накладання арешту на майно в кримінальному провадженні у випадках необхідності збереження доказів, забезпечення виконання цивільного позову

або стягнення з юридичної особи отриманої неправомірної вигоди, застосування конфіскації як виду покарання до фізичних осіб тощо.

Зміни до Закону України «Про прокуратуру» щодо забезпечення прозорості в організації діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури з метою виконання рекомендацій Міжнародного валютного фонду підтримали 302 парламентарії. Законопроект ухвалено з правкою глави фракції «Блок Петра Порошенка» Юрія Луценка про те, що посади в Антикорупційній прокуратурі можуть обіймати особи, які мають п'ять років юридичного стажу, а не п'ятирічного досвіду на прокурорських посадах. Також парламентарії підтримали правку народного депутата від фракції «Блок Петра Порошенка» Степана Кубіва, згідно з якою до складу конкурсної комісії не можуть входити державні

службовці чи особи, що обіймають політичні посади, народні обранці, депутати місцевих рад, військовослужбовці, працівники правоохоронних органів, представники партій.

Відповідно до законопроекту, членами конкурсної комісії, яка здійснюватиме організацію та проведення конкурсу з призначення на адміністративні посади в Спеціалізовану антикорупційну прокуратуру, можуть бути особи з високими професійними та моральними якостями, суспільним авторитетом, значним досвідом діяльності у сфері запобігання або протидії корупції. Згідно з проектом закону, кандидатури на посади керівника Спеціалізованої антикорупційної прокуратури та його двох заступників подаються на розгляд Генерального прокурора після отримання конкурсною комісією підтвердження щодо їх відповідності вимогам законів «Про очищення влади», «Про запо-

бігання корупції» та «Про державну таємницю».

Зміни до деяких законодавчих актів щодо виконання рекомендацій, які містяться у шостій доповіді Європейської комісії про стан виконання Україною Плану дій щодо лібералізації Європейським Союзом візового режиму для нашої країни стосовно удосконалення засад діяльності Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, Верховна Рада ухвалила 261 голосом.

Голова Комітету Верховної Ради з питань запобігання і протидії корупції Єгор Соболев, представляючи проект закону, зазначив, що комітет вирішив підтримати три поправки до документа. Зокрема, йдеться про неможливість створення спецфонду в Нацагентстві, виключення права відомства на технологічну переробку та поп-

равку, відповідно до якої вилучення грошей може мати місце лише в тому разі, якщо за висновком Національного банку фінансова установа належить до категорії неплатоспроможних.

Крім того, законопроект передбачається, що оклад керівника Антикорупційної прокуратури становитиме 12 мінімальних заробітних плат, його заступників — 11, начальників департаментів — 10. Главі агентства та його заступникам також встановлюється надбавка за особливий характер роботи та інтенсивність праці у розмірі до 75% посадового окладу з урахуванням надбавки за ранг.

Голова Верховної Ради Володимир Гройсман привітав ухвалення законопроектів щодо безвізового режиму з ЄС та подякував народним депутатам за відповідальне рішення та волю до перемоги. Глава парламенту зауважив, що історичне голосування символічно відбулося у

день початку масових розстрілів активістів на Майдані. «Два роки тому в цей самий день під час Революції Гідності загинули справжні Герої, які віддали свої життя для того, щоб отримати справжнє європейське майбутнє», — зазначив Голова Верховної Ради.

Водночас народні депутати не змогли касувати рішення 16 лютого 2016 року про прийняття в цілому законопроекту «Про внесення змін до Закону «Про вибори народних депутатів» щодо електронної системи подання та оприлюднення декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування.

Сергій МЕЛЬНИК.

Висока ціна за свій вибір

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.
Водночас, глава держави наголосив на тому, що парламен-тсько-урядова криза не повинна зашкодити рухові українського народу до Європей-ського Союзу. «Криза

не повинна зупинити процес, за який запла-чено таку ціну, в який вкладено стільки зу-силь. Щоб українці отримали чергову сту-пінь свободи — вільно подорожувати світом. Щоб український пас-

порт — біометричний, новий — шанували», — сказав Петро Поро-шенко. Він також на-голосив: закони з «безвізового пакета» потрібні для того, «щоб встановити єв-ропейські правила бо-

ротьби з корупцією всередині країни», по-відомляє прес-служба Президента.
Високі державні від-знаки з рук глави дер-жави отримали 16 Ге-роїв Майдану. Всього ж за обстоювання єв-

ропейського вибору країни, мужність і пат-ріотизм нагороджено 90 активістів Євромай-дану.
Учасники зустрічі вшанували пам'ять усіх загиблих українців хвилиною мовчання.

Дні, які перевернули небо

У кудуарах Верховної Ради України відкрито фотовиставку «Human factor. Last edition» (Людський фактор. Ос-тання редакція), прис-вячену другій річниці трагічних подій в цен-трі Києва взимку 2013 — 2014 років під час Революції Гідності.

На виставці пред-ставлені роботи понад 40 фотографів, котрі побачили події на Майдані через об'єк-тив фотокамери. Тоді також, як і зараз, були погожі сонячні дні. Але, як говорив Устим Голоднюк, один із Ге-роїв Небесної Сотні, — «небо падало». Небо не впало. Події дворіч-ної давності вже лягли в музейні експонати та підручники з історії. Але залишилися біль і тисячі запитань без відповідей. Адже досі ніхто з причетних до силового розгону Майдану не покара-ний, що породжує по-

чуття несправедливос-ті та зневіри.
Перший заступник Голови Верховної Ради України Андрій Пару-бій (на знімку) під час відкриття виставки вис-ловив подяку героїзму

фотографів, котрі роз-почали цю виставку ще фактично під час Євро-майдану, коли розміс-тили фото на барика-дах. Сьогодні виставка доповнена фотографія-ми з зони АТО.

— Дивлячись на ці фотографії, маємо пам'ятати про голов-не — за політикою ба-чити Україну, депута-ти повинні прибрати політичні емоції та політичні дискусії і

Чи буде відповідальність за неправдиві декларації чиновників?

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Комітет Верховної Ра-ди з питань запобігання та протидії корупції од-ностайно ухвалив рішен-ня рекомендувати парла-менту скасувати голосу-вання в цілому за закон про електронне деклару-вання № 3755. У Верхов-ній Раді вже зареєстро-вано два проекти відпо-відної постанови — в ав-торстві голови комітету Єгора Соболева та ін-ших і депутата Юрія Левченка.
Єгор Соболев заявив, що він, як голова коміте-ту, який було визначено головним для розгляду законопроекту № 3755, не підпише цей документ через порушення Регла-менту. А за Регламентом текст законопроекту, прийнятий парламентом не пізніше як у 10-ден-ний термін, оформлю-

ється профільним комі-тетом і візується головою профільного комітету та керівником секретаріату комітету і подається на підпис Голові Верховної Ради. «Він є шахрай-ський, він фактично руй-нує систему декларуван-ня активів чиновників — сказав Є. Соболев. — Він склався з одного слова — «виключити», а в ре-зультаті був ухвалений величезний закон, який відкинув державу назад у вимогах до посадовців декларувати своє майно».
Текст законопроекту № 3755 — про внесення змін до Закону України «Про запобігання коруп-ції» (щодо роботи елек-тронної системи подан-ня та оприлюднення декларацій осіб, уповно-важених на виконання функцій держави або

місцевого самоврядуван-ня) — на офіційному сайті Верховної Ради справді складається ли-ше з одного речення: «У абзаці другому пункту 2 розділу XIII «Прикінцеві положення» Закону Ук-раїни «Про запобігання корупції» слова і цифри «але не раніше 1 січня 2017 року» вилучити».
Проте під час обгово-рення законопроекту у сесійній залі доповідач і співавтор законопроекту, народний депутат від фракції Блоку Петра Порошенка Вадим Дени-сенко зачитав поправки з голосу, і законопроект було проголосовано з цими поправками. За що ж проголосували депута-ти? Цитуємо зі стеногра-ми пленарних засідань парламенту 16 лютого. Законопроект № 3755:
* відтерміновує кри-мінальну відповідаль-

ність за вказання неп-равдивих відомостей у декларації високопоса-довців до 2017 року;
* у декларації можна зазначати тільки зареєс-троване місце прожи-вання, а не фактичне;
* у декларації можна не вказувати видатки, майно, готівкові кошти, банківські вклади, пози-ки, подарунки та фінан-сові зобов'язання та всі правочини, вартість яких не перевищують 150 мінімальних зарплат;
* суб'єкти деклару-вання при заповненні декларації мають право не вказувати вартість майна, активів, крім ви-падків, коли таке майно, активи є джерелом дохо-ду.
«Для чого потрібна декларація? Щоб чинов-ник задекларував, що він має, потім громадян-ське суспільство, право-

охоронні органи, журна-лісти перевірили, як він живе, і це є привід, мож-ливо, і для кримінально-го переслідування. Скрізь у світі така нор-ма, — прокоментував журналістам народний депутат Сергій Лещенко. — Але проголосували поправку, що на цей рік кримінальна відпові-дальність не поширю-ється, можна що завгод-но написати, але за це буде тільки адміністративна відповідальність, тобто штраф. Таким чи-ном втрачає логіку сам інститут декларування доходів. Думаю, частина парламенту просто була не в курсі, за що голосу-вала, а частина голосу-вали свідомо, бо вони не хочуть відповідати за свої статки і ресурси за Кримінальним кодек-сом».
На засіданні антико-рупційного комітету де-путати також порушили питання про неприпус-тимість переголосування по декілька разів зако-нопроектів у сесійній залі, якщо вони не на-бирають вдосталь голо-сів. Присутній на засі-данні Перший заступ-ник Голови Верховної Ради Андрій Парубій висловився за ухвалення комплексних змін до Регламенту. Він нагадав, що зараз завершується напрацювання загальної реформи парламенту, яка проводиться спільно з місією Європарламен-ту, і буде втілено зміни у багатій сфер. «На сьогод-ні це є стримуючим фактором, щоб не роби-ти фрагментарні зміни, а винести системні змі-ни, — сказав А. Парубій. — Дуже багато є недолі-ків у Регламенті, які потребують вдоскона-лення».

Одразу після доповіді ко-місії Європейського Союзу має з'явитися рекомендація, згідно з якою Україна і Гру-зія вже цього року отрима-ють безвізовий режим з ЄС, повідомив А. Парубій. «За нашими розрахунками, вже в серпні українці зможуть їхати туди без віз», — додав він. «Це справді велика пе-ремога, великий крок ук-раїнського парламенту і всіх українців. Символічно, що це сталося 18 лютого, в річ-ницю подій на Євромайдані», — наголосив перший заступник глави законотвор-чого органу.

Вл. інф.

ФОТОФАКТ

Заступник голови Комі-тету з питань аграрної політики та земельних відносин Григорій Забо-лотний (праворуч), сек-ретар цього ж комітету Валерій Лунченко під час засідання комітету, на якому, зокрема, роз-глядали проект Закону України «Про внесення змін до Земельного ко-дексу України щодо проведення земельних торгів».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.
Більше фото тут — www.golos.com.ua

Нарешті скинули «залізну завісу»

Парламент виконав свій обов'язок перед україн-ським суспільством. Таке повідомлення з'явилося на сторінці Голови Верховної Ради Володимира Грой-смана у Фейсбукі після то-го, як парламент ухвалив всі закони із безвізового пакета.
«Ми зробили все від нас залежне, щоб остаточно зруйнувати залишки «заліз-ної завіси», яка досі була між Україною та Європою, — йдеться у тексті. — Симво-лічно, що цей крок до євро-пейської сім'ї зроблено са-ме сьогодні. Адже за це стояв Євромайдан, за це ги-нули наші герої. Варто наго-лосити, що це не просто за-кони — це закони антико-рупційні за своїм змістом».
Глава парламенту подяку-вав усім колегам за продук-тивну роботу та європейські рішення.

3 серпня — вільний проїзд

Закриваючи засідання Верховної Ради, на якому народні депутати завершили ухвалення «антикорупційно-го законодавства», Перший заступник Голови Верховної Ради Андрій Парубій наго-лосив: ці документи були ви-могою Європейського Сою-зу для надання Україні без-візового режиму.

Він зауважив, що під час розгляду законопроекту №4054 про внесення змін до Кримінального та Кримі-нального процесуального кодексів із приводу проце-дури арешту майна та спе-ціальної конфіскації були вилучені скандальні поправ-ки авторства народних де-путатів від «Батьківщини», які нівелювали його суть і суперечили вимогам ЄС. Окрім того, ухвалено зако-нопроект №4055, який сто-сується «більшої свободи дій антикорупційного проку-рора». Наприклад, за сло-вами Андрія Парубія, з цьо-го законопроекту прибрати поправку, яка «дозволяла Генеральному прокурору маніпулювати в питанні призначення прокурора Ан-тикорупційної прокуратури». Зокрема, повідомив пер-ший заступник глави парла-менту, розширили норму щодо робочого стажу пра-цівників спеціальної проку-ратури, а саме замінили ви-могу про п'ятирічний проку-рорський стаж та загальний юридичний стаж. «Таким чином ми дали змогу і юристам, і адвокатам йти в Антикрупційної прокурату-ру. Це вкрай важливо», — наголосив він.

Одразу після доповіді ко-місії Європейського Союзу має з'явитися рекомендація, згідно з якою Україна і Гру-зія вже цього року отрима-ють безвізовий режим з ЄС, повідомив А. Парубій. «За нашими розрахунками, вже в серпні українці зможуть їхати туди без віз», — додав він. «Це справді велика пе-ремога, великий крок ук-раїнського парламенту і всіх українців. Символічно, що це сталося 18 лютого, в річ-ницю подій на Євромайдані», — наголосив перший заступник глави законотвор-чого органу.

Юрій ПАВЛЕНКО: «Нам вдалося захистити права дітей на законодавчому рівні»

Забезпечення і захист прав дітей уже давно Законом «Про охорону дитинства» визначені загальнодержавним пріоритетом. До того ж Президент України в грудні 2015 року подав до Верховної Ради України проект закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення гарантій безпеки дітей», чим підтвердив свою прихильність цим гуманітарним цінностям та напрямкам діяльності держави.

Поза тим в останні півтора року в Україні посилюються негативні тенденції у сфері захисту прав дітей. Значна частина нових викликів у забезпеченні прав дітей, які становлять п'яту частину українського соціуму, породжена глибокою соціально-політичною кризою, збройним конфліктом на сході країни та непрофесійними рішеннями з цих питань уряду України. Очевидним і закономірним наслідком цього є погіршення стану дітей. На жаль, ні Стратегія сталого розвитку «Україна-2020», ні угода про Коаліцію депутатських фракцій «Європейська Україна» не містять завдань із питань захисту прав дитини в Україні.

Кабінет Міністрів України демонструє нерозуміння значущості проблем дітей та обов'язків уряду з мінімізації впливу наслідків збройного конфлікту на дітей. Урядові рішення та практика його діяльності нехтують правами дитини й у зоні збройного конфлікту, і стосовно внутрішньо переміщених дітей, і на мирній території України.

— Верховна Рада 26 січня ухвалила Закон «Про внесення змін до деяких законів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми». Ви брали активну участь у його підготовці...

— Цей документ нарешті законодавчо визначає, що дитиною, яка постраждала внаслідок

док воєнних дій та збройних конфліктів, є дитина, котра внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту отримала поранення, контузію, каліцтво, зазнала фізичного, сексуального, психологічного насильства, була викрадена або незаконно вивезена за межі України, залучалася до участі у військових формуваннях чи незаконно утримувалася, у тому числі в полоні.

За ініціативи Опозиційного блоку Закон «Про охорону дитинства» доповнено новою статтею 30-1 «Захист дітей, які перебувають у зоні воєнних дій і збройних конфліктів, та дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів», де передбачено обов'язки місцевих та центральних органів виконавчої влади з цих питань.

Закон чітко регламентує, що статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і

збройних конфліктів, надається органом опіки та піклування за місцем реєстрації дитини як внутрішньо переміщеної особи. Порядок надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, має бути невідкладно розроблений Міністерством соціальної політики та затверджений Кабінетом Міністрів України.

— Ви внесли до цього закону майже півсотні правок... Чого вони стосувалися?

— Так, я вніс понад 50 пропозицій до цього законопроекту, більшість із яких були враховані, в тому числі багато змін до закону про права внутрішньо переміщених осіб в частині захисту прав дітей. За допомогою моїх правок вирішено проблему реєстрації внутрішньо переміщеними особами дітей, які переселилися без батьків у супроводі бабусь та близьких родичів, до-

кументування таких дітей, розширено повноваження місцевих органів виконавчої влади за місцем переселення сімей, які виховують дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, тощо.

Надзвичайно важливими є дві новели, запроваджені за моєї ініціативи. Перша — це визначення окремої категорії дітей, які постраждали від збройного конфлікту, та забезпечення їхніх прав і обов'язків місцевих органів. Друга — запроваджено заборону участі дітей у військових конфліктах чи діях, залучення та/або втягнення дітей до непередбачених законами України воєнізованих чи збройних формувань, пропаганда війни. Сподіваємося, що визнаний Президентом України 21 випадок смертей неповнолітніх, які загинули у складі військових формувань, будуть останніми трагедіями,

обумовленими порушенням прав дитини, а гарант Конституції України підпише закон якнайшвидше.

Запровадження цих норм є виконанням передвибірної програми Опозиційного блоку. До речі, законопроект з цих питань було зареєстровано мною ще в перший день роботи новообраної Верховної Ради у грудні 2014 року.

— Опозиційний блок ініціював внесення змін до держбюджету. Що не влаштовує вашу політичну силу в нинішній його редакції?

— Опозиційний блок детально проаналізував бюджет на 2016 рік і вніс свої зміни, які дадуть можливість перетворити сьогоднішній антисоціальний бюджет вимирання на бюджет розвитку, котрий допоможе людям жити в нинішніх непростих умовах. За рахунок перегляду макроекономічних показників можна залучити до бюджету додаткові 84 млрд. видаткових коштів. Із них 62 млрд. гривень ми пропонуємо спрямувати на соціальні виплати, на індексацію мінімального прожиткового рівня. Зокрема, 41 млрд. направити на збільшення мінімальної пенсії і 21 млрд. гривень — на індексацію зарплат для бюджетників. У такий спосіб загалом соціальні виплати в цьому році можна збільшити на 42%.

Також ми пропонуємо збільшити видатки на охорону здоров'я і на освіту. Це допоможе покращити якість надання медичних послуг, дозволить врятувати професійно-технічну освіту, підтримати школи і дошкільну освіту, дитячо-юнацькі спортивні школи. Ми впевнені, що наші пропозиції допоможуть кожній українській сім'ї пережити цей рік, а бюджет стане максимально чесним і об'єктивним щодо людей.

Фото і матеріал надано прес-службою фракції Політичної партії «Опозиційний блок».

За судовим захистом почали звертатися рідше

У Верховному Суді України відбулося спільне засідання представників органів судової влади України щодо підсумків роботи судів у 2015 році.

Чи не вперше за останні п'ять років зібралися разом представники судів різних інстанцій та спеціалізації, а також представники інших органів судової влади, щоб проаналізувати підсумки діяльності судів за минулий рік, направити рекомендації покращення здійснення правосуддя в Україні та проінформувати про свою роботу громадянське суспільство. На думку Голови Верховного Суду України Ярослава Романюка, це зібрання є певною мірою знаковим.

У своїй доповіді Ярослав Романюк наголосив, що судова система, слідуючи загальному для всієї державної влади принципу підзвітності суспільству, повинна інформувати громаду про діяльність судів та стан здійснення судочинства. Аналізуючи відповідні статистичні дані, самі судді мають зробити висновки про позитивні й негативні тенденції в судочинстві, проаналізувати виявлені недоліки та віднайти способи їх усунення — чи то силами самих судів та органів судової влади, чи то із залученням інших органів державної влади, зокрема, й суб'єктів законодавчої ініціативи.

За інформацією, наданою Верховним Судом України, за останні два роки зменшилась кількість справ, які надійшли для судового розгляду, до рівня близько трьох мільйонів. Причиною такої динаміки називають припинення діяльності судів на окупованій території, а також у районах Донецької та Луганської областей.

Загальні показники

У 2015 році місцеві суди першої інстанції розглянули 3 млн. 81 тис. справ, кримінальних проваджень, заяв, скарг, клопотань різних категорій, що на 8,2% менше порівняно з 2014-м.

Минулого року апеляційні суди за апеляційними скаргами розглянули 458,2 тис. справ та матеріалів усіх категорій, що порівняно з 2014-м на 27,2% менше.

Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ упродовж 2015 року закінчив провадження у 73,9 тис. касаційних справ, що на 16,1% менше.

Вищий адміністративний суд України закінчив провадження у 64,8 тис. справ, що на 26,1% менше, ніж у 2014 році.

Вищий господарський суд України закінчив провадження у 17,4 тис. касаційних справ,

що на 4% менше порівняно з попереднім роком.

Верховний Суд України закінчив провадження у 10,7 тис. справ, що у 9,8 разу більше, ніж у попередньому році.

У кримінальних провадженнях

На розгляді місцевих загальних судів по першій інстанції у 2015 році перебувало 815,1 тис. матеріалів кримінальних справ, із них закінчено провадження у 765 тис. Значно покращилась порівняно з попереднім роком оперативність призначення кримінальних справ до розгляду місцевими загальними судами, однак збільшилась частка нерозглянутих справ.

За вироками, що набрали законної сили, у 2015 році зазначено 94,8 тис. осіб, що на 7,2% менше порівняно з 2014-м. У тому числі за вчинення тяжких та особливо тяжких злочинів засуджено 30,7 тис. осіб, що на 1,7% менше. За вчинення злочинів невеликої тяжкості засуджено 14,9 тис. осіб, що на 29,8% менше.

За апеляційними скаргами скасовано та змінено вироки місцевих загальних судів стосовно 10 тис. осіб, що на 4,2% менше порівняно з 2014 ро-

ком. У касаційному порядку всього скасовано і змінено судові рішення у кримінальних справах стосовно 1,7 тис. осіб, що на 21,4% менше.

У цивільних позовах

Упродовж 2015 року по першій інстанції до місцевих загальних судів надійшов 1 млн. 212,9 тис. заяв від громадян та юридичних осіб, що на 5,4% менше, ніж у 2014-му. За апеляційними скаргами скасовано і змінено 43,4 тис. судових рішень у цивільних справах, що на 7,2% менше порівняно з 2014 роком. Судовою палатою ВССУ скасовано 6,1 тис. рішень, ухвалених місцевими загальними та апеляційними судами, що на 2,1% більше, ніж у 2014-му.

В адміністративних справах

Упродовж 2015 року на розгляді окружних адміністративних та місцевих загальних судів перебувало 296,1 тис. позовних заяв, адміністративних справ, клопотань, що порівняно з 2014-м менше на 17,8%. Погіршилась оперативність розгляду судами адміністративних справ. За апеляційними скаргами було скасовано 16,9 тис. постанов, змінено — майже 2 тисячі.

У господарських справах

Упродовж 2015 року до місцевих господарських судів усього надійшло 229,6 тис. позовних заяв, що на 1,3% більше порівняно з 2014-м. Найбільший відсоток розглянутих справ зафіксовано в Кіровоградській області — 92,2% від кількості справ, що перебували на розгляді. Оперативність розгляду справ місцевими господарськими судами із року в рік погіршується. У 2015-му кількість скасованих і змінених в апеляційному порядку судових рішень місцевих господарських судів зросла і становить 6,4 тис., що на 7% більше порівняно з попереднім роком. У касаційному порядку скасовано і змінено 3,6 тис. судових рішень, або 1,8% від кількості постановлених місцевими господарськими судами процесуальних документів.

Отже, в 2015 році, порівняно з 2014-м, відбулося зменшення обсягу надходження справ до судів усіх інстанцій. Водночас вантаженість судів справами залишається надзвичайно високою, що негативно впливає на якість та оперативність розгляду справ.

Наталя ТИТАРЕНКО.

Винних у розстрілі майданівців ще не покарано

До другої річниці трагічних подій часів Революції Гідності ГПУ оприлюднила нові дані щодо злочинів проти мирних громадян. Силовики звинувачують у розстрілах активістів 276 осіб. Серед обвинувачених, окрім колишнього керівництва країни, правоохоронців і «тітушок», є судді і прокурори. Однак на лаві підсудних із безпосередніх виконавців вбивств нині перебувають лише 5 осіб. Два десятки правоохоронців, а також замовники цих злочинів втекли з країни. Тим часом адвокати родин Небесної Сотні стверджують: розслідування ведеться дуже повільно. Мовляв, суспільство до цього часу так і не дочекалось жодної кримінальної справи, яка б завершилась ув'язненням винних у вбивствах людей.

Утім, з такою думкою в ГПУ не згодні. Як повідомив днями на брифінгу начальник управління спеціальних розслідувань Сергій Горбатюк, процес розслідування злочинів під час Революції Гідності максимально прозорий. За його словами, слідчими створено Реєстр проваджень та проведено десятки брифінгів, зустрічей з родинами Небесної Сотні і їхніми адвокатами. «Нині в інформаційному середовищі слідчих часто

безпідставно критикують за відсутність результатів, що не відповідає справжньому стану справ. Правоохоронці роблять усе, аби підозрювані особи, в тому числі ті, яких нині розшукують, так само постали перед судом, як уже зараз, хітчимі створено Реєстр проваджень та проведено десятки брифінгів, зустрічей з родинами Небесної Сотні і їхніми адвокатами. «Нині в інформаційному середовищі слідчих часто

розділів ДАІ, судді, прокурори, «тітушки», — зазначив він. За його словами, управління спеціальних розслідувань проведено понад 9,5 тисячі слідчих дій, допитано майже 6 тисяч свідків і потерпілих, призначено понад 1800 експертиз. Нині правоохоронними органами направлено до суду 126 обвинувальних актів і клопотань проти 162 осіб. «Відносно 26 з них уже прийняті обвинувальні вирoki. Загалом притягнуто до кримінальної відповідальності (повідомлено про підозру) 276 осіб, з яких майже шоста частина (43) — високопосадовці», — підсумував Сергій Горбатюк.

Однак слідство просувається повільно, стверджує один із адвокатів родин Небесної Сотні Павло Дикань. За його словами, покарати всіх причетних до розгону Майдану не вийде, адже ря-

дових силовиків упізнати фактично неможливо. «На жаль, це дуже складно зробити. Ми, звичайно, погоджуємося з ГПУ, що ця робота дуже важка, вона просувається, але дуже повільно. Минуло два роки, а за цей час на реальний термін засуджена лише одна людина. Це була справа про викрадення хлопця «тітушками». Обвинувачений отримав 4 роки позбавлення волі за викрадення людини, хуліганство, погрозу вбивством. На жаль, у нас нині немає такого поняття, як незалежність слідства, і не зрозуміло, коли во-

на буде. Політики просто заважають працювати. Ми бачимо якісь дії і звіти, які прив'язуються до певних дат, навіть деякі справи таким чином передаються до суду. Потрібно визнати, що це все йде на шкоду. Це заважає розслідуванню», — зазначив він.

На думку адвоката Віталія Тітіча, процес розслідування злочинів проти активістів не є таким вже й складним, як стверджують силові органи. «Є фото- та відеозйомка цих кривавих подій. Розстріл Небесної Сотні відбувався — фактично — під об'єктивами камер. Ніяких проблем не повинно бути. Тому нині дуже багато запитань до слідства.

Олександр ПЕКНИЙ,
Марія КОЛЕСНИК.

Прес-служба ГПУ:

«До суду направлено обвинувальний акт стосовно колишнього заступника командира полку «Беркут» та двох міліціонерів роти спецпризначення цього ж полку, яких підозрюють у вчиненні терористичного акту, вбивств 48 осіб, замахів на вбивства 80 осіб, незаконному перешкоджанні організації або проведенню зборів, мітингів, походів і демонстрацій та інші злочини».

За інформацією офіційного сайту ГПУ.

Гібриди лякають наступом.

ЗСУ відповідають повною бойовою готовністю

На тлі посилення обстрілів з боку бойовиків російсько-терористичні війська на Донбасі чинять дії, які можуть свідчити про підготовку наступу (або імітацію) на низці ділянок. Про це повідомив координатор групи «Інформаційний опір» Дмитро Тимчук. За його словами, противник активно проводить розвідку. Помічено зосередження сил і засобів бойовиків одразу на кількох ділянках і напрямках у зоні АТО. До тактичних груп терористів, розташованих близько до переднього краю, перекладаються боєприпаси.

«Водночас серед бойовиків «ДНР» і «ЛНР», а також серед населення в низці населених пунктів, розташованих біля лінії зіткнення (Горлівка, Дебальцеве, Донецьк, До-

кучаєвськ та ін.) активно поширюються чутки про «швидкий наступ» російсько-терористичних військ», — інформує Тимчук. За його словами, «сарафанне радіо» гібридів

озвучує дату «20 лютого». Разом з тим формат масованого поширення чуток і той факт, що відразу в багатьох населених пунктах мусуються ті самі посилення, може свідчити про сплановану інформаційну операцію...

За інформацією Головного управління розвідки МО України, під час останнього візиту помічника президента РФ Владислава Суркова на Донбас (а московський куратор приїжджав до бойовиків з ін-

струкціями вже двічі за цей місяць) розглядалося питання про поновлення бойових дій. За словами представника ГУР Вадима Скибицького, «основною метою таких дій російських окупаційних військ вважається вихід на адміністративні кордони Луганської і Донецької областей».

Крім того, під час візиту Суркова обговорювалося питання участі структур ФСБ РФ у дестабілізації ситуації у Харківській,

Запорізькій та інших областях України.

Представник розвідки зазначив, що активізація бойових дій проросійських військ пов'язана саме з візитами московських керівників. Як правило, у цей період посилюються обстріли, збільшується їх кількість, посилюється розвідувальна діяльність.

Так чи інакше, у штабі АТО стверджують: ЗСУ перебувають у повній бойовій готовності.

Отримали поранення, несумісні з життям

На Миколаївщині провели в останню путь воїнів 72-ї окремої гвардійської механізованої бригади Петра Попова і Олександра Кушніра, полеглих у зоні антитерористичної операції.

Воїни загинули 15 лютого під час бойового зіткнення з диверсійно-розвідувальною групою противника.

З молодшим сержантом Петром По-

повим попрощалися на його малій батьківщині, в селі Новопетрівське Новоодеського району. В селі Козубівка Доманівського району про-

вели в останню путь товариша по службі Попова по 72-й бригаді сержанта Олександра Кушніра.

Кирило РИЖАНОВ.
Миколаївська область.

Фото надане прес-службою Миколаївської ОДА.

НАМ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, ЩО...

...продовжується набір контрактників

На Закарпатті триває робота з комплектування Збройних Сил військовослужбовцями за контрактом. «Область отримала завдання залучити на військову службу протягом першого кварталу 560 солдатів-сержантів та 60 офіцерів запасу», — повідомив облвійськомком Олег Вінницький. Керівникам районів і міст доручено спільно з військовими комісаріатами провести агітаційні заходи. Зокрема, розмістити у громадських місцях матеріали про вимоги до кандидатів та перелік спеціальностей, за якими проводиться відбір. Головному облуправлінню Національної поліції рекомендовано сприяти кандидатам на військову службу за контрактом та кандидатам на навчання до військових вишів, центрам зайнятості — популяризувати вакансії військових професій. Про це говорили під час наради, яку провів заступник голови ОДА Олександр Петік. Ішлося і про інші аспекти цього важливого державного завдання.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

...операція минула успішно

Лучанина Василя Кропиву, колишнього бійця 51-ї окремої механізованої бригади, який втратив зір у травні 2014-го під Волновахою, прооперували в столиці Сербії Белграді. Нещодавно вони з мамою Любов'ю Степанівною повернулися додому. Василь почувається добре. Тепер у рідних стінах на нього чекає тривалий процес реабілітації.

За словами Любові Степанівни, операція з відновлення зору сина минула успішно. Її зробив американський спеціаліст-офтальмолог угорського походження Френш Кунці.

— Тепер потрібно чекати, щоб прижилася рогівка. Це може тривати півроку, а то й цілий рік, — каже мама Василя. — Попереду ще кілька операцій. Лікарі обіцяють, що зір поступово відновлюватиметься. Щиро дякую благодійному фонду «Волинь-2014» та його фундатору Віктору Чорнусі за надану фінансову допомогу.

Нагадаємо, що на операцію волинські благодійники виділили 95 тисяч гривень. Про долю бійця «Голос України» розповів 10 лютого в замітці «Василь ще побачить весну».

Максим СОЛОНЕНКО.
Волинська область.

...прибула «гуманітарка» від німецьких друзів

До Комсомольська, що на Полтавщині, надійшов десяти-тонний вантаж гуманітарної допомоги з німецького міста Папенбург. У ньому мешканці гірняцької «столиці» краю виявили засоби реабілітації, медичне обладнання, спеціальні ліжка, теплий одяг тощо. Придбати все те допоміг благодійний фонд, створений подружжям Андреаса та Ольги Брейзе. Як з'ясувалося, жінка вже тривалий час живе в Німеччині, та не забуває свого рідного міста в Україні. Тож після того, як наша держава зіткнулася з агресією Росії, подружжя вирішило діяти і звернулося до земляків. Ті охоче відгукувалися на пропозицію підтримати малозабезпечених мешканців Комсомольська та учасників АТО.

Доправити гуманітарний вантаж за призначенням допоміг благодійний фонд Полтавського гірничо-збагачувального комбінату. Надіслане німецькими друзями розподілять між медичними та соціальними закладами, а також мешканцями, котрі найбільше потребують допомоги.

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.

За два роки засуджена лише одна людина

9 грудня 2013 року. Київ. Сергій Нігоян
на Майдані Незалежності.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

24 листопада 2013 року. Київ.
Народне віче на Європейській площі.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

19 лютого 2014 року. Київ,
у розпалі
протистояння
на Майдані Незалежності.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

15 лютого 2014 року.
Київ, один із тисяч
майданівців на вулиці
Грушевського.

Фото Олександра
КЛИМЕНКА.

20 лютого 2014 року. Київ. Активісти на Євромайдані
роздають їжу та гарячі напої.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

19 лютого 2014 року. Київ,
у розпалі протистояння
на Майдані Незалежності.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

19 лютого 2014 року. Київ.
У розпалі протистояння на Майдані
Незалежності. Працюють медики.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Неймовірна сила, небачена гідність

Так сказав про героїв Майдану під час презентації своєї виставки французький фотограф Ерік Буве, відомий репортажами у Time, Der Spiegel, Figaro Magazine, The New York Times з багатьох гарячих точок світу. Він знімав у Лівії і Чечні, Курдистані, Камеруні, війну у Перській затоці і в центрі Києва 18—20 лютого 2014 року, коли майданівці, йдучи з дерев'яними щитами під кулі снайперів, змінили хід не лише української, а й європейської, світової історії. На фотографіях Буве — світлі обличчя людей, які, підхопивши прапор повстанців Холодного Яру з написаними на ньому словами «Воля або смерть», воліли померти, але не жити безсловесно в рабстві, на яке прирікав народ кримінальний режим Януковича. Ерік Буве зазначив, що за довге професійне життя «фотографував багато крові». Був і під час розстрілів на Інститутській. «Такої гідності, як на Майдані, не бачив ніде у світі», — каже журналіст. Його до глибини душі вразило те, що беззбройні люди йшли під кулі, падали зранені, їм кидалися на допомогу, ставали на місце загиблих. «Відходили без крику і зойку, гордо, — каже Ерік Буве. — І в цьому була якась неймовірна сила, небачена гідність...».

...Зранку 18 лютого, як було оголошено на віче, на вулиці Інститутській шикується колонна і рушає до Верховної Ради, де депутати мають розглянути зміни до Конституції України, які б обмежували повноваження Президента. Очолують ходу народні депутати від демократичних сил, серед них — заступник Голови Верховної Ради Руслан Кошулинський.

— Людей, попри робочий день, зібралось багато, — каже учасник тих подій Роман Підлужний. — Уся Інститутська заповнена протестувальниками. Ми мусимо обходити довкола Будинку офіцерів, бо вулиці перекриті автомобілями і «Беркутом», подекуди силовики виставили бетонні блоки. У Маріїнському парку повно людей у формі і «тітушок». Видно, до побоїща влада готувалася — вони озброєні. Коли стає відомо, що за вказівкою Голови Верховної Ради В. Рибака канцелярія не зареєструвала відповідний документ і питання про конституційні зміни не розглядатимуть, люди починають кричати «Зека геть!».

Далі події розвиваються за підготовленим владою сценарієм. У протестувальників летять світлошумові гранати (особливо токсичні завозили з Росії), силовики і «тітушки» з кийками і залізними прутами кидаються на майданівців. У нападників вогнепальна зброя. Вибухи, вогонь (горять вантажні автомобілі), над Маріїнкою піднімається чорний дим.

— Під Верховною Радою було багато побитих і поранених, — розповідає Сергій Гладченко. — Бачив, як жіночки ведуть підтримуючи двох закритих вантажних автомобілів, намагаються захистити їх від оскаженілого «Беркута». З оточеного майданівцями автозаку випускають сивого чоловіка, він весь у крові. Каже, що в машині залишилося троє хлопців. Вони дуже побиті і самі вже не можуть піднятися.

Сергій пригадує, як силовики нещадно лупцювали людей, у тому числі дівчат і жінок.

Коли вони відступали, вперед виходили «тітушки», які забивали майданівців до смерті. У парку вже лежали бездиханні тіла. Протестувальники почали відходити до Майдану. Хтось шукав порятунку, рушивши до метро «Арсенальна», інші спускалися сходами Дніпра, до вертолітного майданчика Януковича, а звідти виходили на Грушевського. Найбільші групи рухалися до «території свободи» Інститутською. «Беркут» натискав, вузький вхід через барикаду не міг пропустити всіх людей, утворилася тиснява, в натовп продовжували стріляти і кидати гранати, чувся звук розбитого скла на станції метро, яке перекрили, щоб зупинити підхід свіжих сил до Майдану.

Під час наступу силовики захоплюють барикади на Грушевського й Інститутській, оточують Жовтневий палац, де пізніше знайдуть закатованих майданівців. Непроступною залишається барикада на Хрещатику з боку Європейської площі, тож «беркутівцям» не вдається оточити площу. Поки вони вичікують, самооборона зводить з піддонів і дощок нову барикаду на Інститутській, поблизу сцени.

Силовики в чорних шоломах виповзають до Жовтневого і звідти ведуть прицільний вогонь. Бойовий дух майданівців підтримують промовці зі сцени. Вже не пригадати хто напруженим, але без паніки голосом роздає команди: до профспілок терміново викликати «швидку», потрібне підсилення там-то, обережно, «Беркут» захопить звідти. Серед тих, чий голос не тремтів від страху, був і бандурист Віталій Мороз.

Біля Будинку профспілок у черзі до медпункту багато поранених. Хто може, допомагає постраждалим просто на вулиці. З-поміж усіх помічаю закривавленого давнього знайомого, художника Олександра Мельника. Він, як і на всі віче, на протест під Верховною Радою прийшов зі своєю картиною — ликом Ісуса Христа, яку носив, як прапор. Снайпер (невже таки прицілювся

у сина Божого?) двічі поціливі. Спасителю прямо в очі. Пан Олександр в одній руці тримав чорну спортивну шапочку, просякнуту кров'ю, червоні струмочки все ще стікали за комір пальто, а в іншій — картину з написом «Люди, любіть одне одного». Першу медичну допомогу ми з колегами надали йому просто на парасолі біля готелю «Козацький».

Усі ті дні у вирі подій було подружжя Деркачів — Юрій, тоді голова сільської ради із Ставищенського району, й Оксана — співробітниця Національного музею літератури України. Вони пригадують, що останньою барикадою з 18 на 19 лютого стала стіна вогню. Протестувальники підтримували його, як могли, дим захищав від снайперів, а полум'я не давало силовикам наблизитися до сцени.

— Ми спалили не тільки запасний одяг, ковдри, а й наметы, — каже Юрій Деркач. — Навіть з півнонни сала з ідальні. Силовики гасили вогонь водометами. Як тільки їм вдалося «притиснути» вогонь, йшли в атаку. І так до ранку, аж поки у них не закінчилися гранати і набої.

У ту ніч група силовиків проникла у Будинок профспілок, де розташовувався революційний штаб, і підпалила його. За офіційною статистикою, там загинув один протестувальник, його як невідомого Героя після перемоги над бандократією поховали на Аскольдовій могилі. Стверджують, що за залишками одягу в ньому впізнали майданівця на ім'я Святослав. Прізвищ в ті дні ніхто не питав і не називав.

— Переломний момент у протистоянні у ніч на 19-те настав під ранок не лише тому, що у «беркутівців» закінчилися гранати. Ситуація тоді була дуже складною. Люди втомилися, були виснажені, напруження не спадало. Периметр тримали з тисячі бійців, — продовжує розповідь Юрій Деркач. — На барикадах у Пасажі і на Про-

Художник Олександр Мельник. Майдан, 18 лютого 2014 року.

різній, здається, нікого не було. І тут розвідка доповіла, що з боку Бесарабки рухаються чи то «беркутівці», чи то «тітушки». І справді, звідти бігла група людей із щитами й кийками. Було тривожно. Ми схопили бруківку і «коктейлі Молотова».

Коли дві групи наблизилися, прибулі вишикувалися у колону і перший ряд, грюкнувши щитами, впав на коліна: «Брати, пробачте, що так довго їхали!». То була сотня зі Львова. Через годину під'їхав Тернопіль... Днями на брифінгу, присвяченому лютевим подіям на Майдані, представник Генпрокуратури України Сергій Горбатюк зазначив, що влада Януковича розробила план припинення протестів, допускаючи при цьому вбивства. За його словами, «Беркут» роздали мисливські набої, які застосовували у помпових рушницях замість гумових куль. Крім того, силовики отримали спецзасоби, незаконним шляхом ввезені з Росії, які містили шкідливі речовини. Під час сутичок 18 лютого, стверджує прокурор, загинуло понад 10 осіб, понад 500 отримали поранення, 100 із них тяжкі — черепно-мозкові травми, травми очей, струси головного мозку, забійні та рвані рани. У ніч штурму з 18 на 19 лютого загинуло ще 16 осіб, понад 200 було поранено. На думку Сергія Горбатюка, протестувальники хотіли поставити в таку ситуацію, щоб вони були змушені захищати своє життя і застосувати насильство у відповідь. Це дало б змогу владі оголосити антитерористичну операцію й остаточно розігнати акцію протесту.

Протягом 19 лютого протестувальники утримували позиції на Майдані Незалежності. Сутички тривали, знову було багато поранених. Багатьох з них доправляли до Михайлівського Золотоверхого собору, де у центральному храмі медики розгорнули операційну. Зранку в соц-

мережах з'явилося прохання до киян забрати додому легкопоранених. Коли ми дісталися обителі, там вже було багато народу, більшість добиралися пішки, бо метро не працювало. Люди несли продукти, бо кухні на Майдані вже не було, воду, ліки, пластикові пляшки для «коктейлів». Біля входу до храму височіла гора з пакунків із медпрепаратами. Лікарка, що вийшла з собору, повідомила: усіх поранених уже розібрали. Хіба що одного, з пошкодженням обох ніг, дооперовують. Так ми познайомилися і поріднилися із Стасом з Хмельниччини, якого на барикаді на Грушевського усі називали «Батею», і з його хлопцями, які кілька днів розшукували свого побратима в лікарнях і моргах, а знайшли у нашій квартирі. Під ногами у Стаса вибухнула граната, перетворивши цупкі зимові штани на шорти. Ноги йому розірвало від пальців до бедра. Відновити їх вдалося після двох операцій та реабілітації у Польщі.

Уже 19-го, попри блокування доріг і київського метро, на Майдані зібралось 30 тисяч осіб. Наступного дня, 20 лютого, протестувальники перейшли у наступ і змогли зайняти Український дім, Жовтневий палац та відтіснити силовиків до урядового кварталу. Десятки відеокamer і фотоапаратів зафіксували, як «беркутівці» розстрілювали беззбройних людей на Інститутській. Людей, для яких свобода і Україна виявилися дорожчими за власне життя. Тепер їхні імена на меморіальних плитах. Вони — Герої України. Вони перемогли. Вони — новий символ незалежності країни, що довго йшла до омріяної волі. Вони ті, хто допоміг народу зробити цивілізаційний стрибок із імперського «совка» у майбутнє, де найвищою цінністю є і буде Людина.

Світлана ЧОРНА, учасниця Євромайдану. Фото автора.

ЗНАКИ

Символіка подій і дат

Майдан для багатьох людей у світі став символом боротьби добра і зла. Кілька подій-знаків передвіщали те, що антинародна кримінальна влада Януковича в Україні довго не втримається.

Скажімо, у лютому 2010 року під час інавгурації перед Януковичем зачинаються двері до Верховної Ради. А за кілька місяців, у травні, від пориву вітру біля меморіалу загиблим воїнам на нього падає траурний вінок.

Вірити хтось чи ні, але чимало знаків передвіщало і перемогу Революції Гідності, яка розпочалася на велике церковне свято Архистратига Михаїла, покровителя Києва. Під час кожного недільного віче небо над Майданом завжди прояснювалося. Перші масові зіткнення на Грушевського відбулися у день Хрещення Господнього. Коли активістів у мороз почали поливати з водометів, вони кричали: «Водохреще!». У День соборності України сталися перші вбивства протестувальників на вулиці Грушевського. Революційна зима видалася безсніжною, сніг падав кілька разів і саме тоді, коли потрібен був новий матеріал для будівництва барикад. Коли на Грушевського палили шини, то вітер дув у бік «беркутівців», які задихалися від ідкого диму.

Ще одним знаком перемоги стала Біблія, яку знайшов після 20 лютого на спаленому Майдані активіст Віталій Мороз з друзями. На ній лише обвуглилися краї, але Свята Книга була майже неушкодженою. Цікаво, що сотник Володимир Парасюк, який зі сцени закликав іти у новий наступ до адміністрації Президента, щоб нарешті вигнати Януковича, родом із села Майдан на Львівщині. Багато хто пам'ятає, як під час молитви за Україну Папа Римський Франциск із двома дітьми випустив двох білих голубів. На них одразу напали чайка і ворон. Ці птахи вважаються символами моря і землі. Тож виходить, що вони передвіщали анексію Криму і війну на сході. Штурм Донецької обласної адміністрації розпочався у день Благовіщення, коли ходять до церкви, а не починають війну, в якій українці обов'язково переможуть — такі небесні знаки.

Вл. інф.

ПОСВЯТА

Пам'яті Небесної Сотні

Ще лишилося, браття, Нам немало роботи! Нині ж Пам'яті день — День важкої Скорботи. Тут багато так сліз, Тут так горя багато. Хтось шепоче: «Простіть», Хтось підвівся завзято. Хтось зірвався на крик І вола: «Пе-ре-мо-га!», А хтось просто мовчить, Бо важна ще дорога: Когось треба впливати, Хоч нуртує відразу, А когось розпізнати — Фарбувався, зараза! Комусь дуже кортить Вже портфелі ділити, А мені так болить, Що не можна стерпіти. Аж вирує й кипить Кров червоногаряча, І свідомість кричить!.. І душа гірко плаче!.. * * *

...Я не скоро засну, Пам'ятатиму щодня, Що для нас всіх зробила Небесная Сотня!

Олег БОГДАНОВИЧ, учасник Революції Гідності.

Київ, Майдан. Лютий 2014 року.

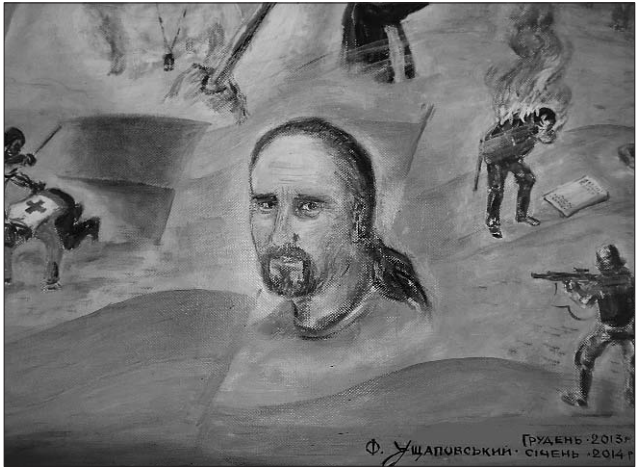
Вершина Юрія Вербицького

ВІДДАЄМО ШАНУ

Альпініст, кандидат наук, активіст Євромайдану, Герой України, 3-й з Небесної Сотні... Він заплатив за перемогу Революції Гідності найдорожчим. Про життя Юрія Вербицького у стилі короткого наукового звіту.

Екстремал, а не екстреміст

Народився 25 серпня 1963 року у Львові в сім'ї науковців. Учився у львівській школі № 27. Був спокійним, вихованим, делікатним. Після школи обрав Львівський політехнічний, закінчив факультет геодезії. Там знайшов і свою дружину Зоряну. Часто допомагав із курсовими та дипломними однокурсникам. Ненавидів запізнюватися, не любив бути в центрі уваги. У 90-х програмував, сам склав власний комп'ютер. Після Чорнобиля займався розробкою саркофага, багато там працює за його схемами. Лишився мирною людиною і в дорослому житті, вмів вирішувати конфлікти, внутрішнім спокоєм заряджав оточуючих, був аполітичним. Його улюблена футболка — з написом «Альпінізм проти злоби і ненависті».

Гадку, що він міг сам спровокувати насилля, його друзі відкидають.

Інтелігентна родина

Батько Тарас Вербицький був відомим ге-

офізиком. Старший брат Сергій — теж сейсмолог, мати — асистент кафедри геодезії у Львівському університеті. Юрій теж обрав геофізику. У 1988 році у нього народилася донька Уляна. Гірські мандри ділив із улюбленим собакою — ердель-тер'єром Альпом. Юрій Вербицький був добрим, чуйним, спокійним, врівноваженим, терплячим, сміливим. Ці риси, на думку його колег, і призвели до смерті — він не схилив голови перед катми, не виказав болю.

Знаний науковець

Із 1994 року працював над створенням апаратури і програмного забезпечення геофізичних і сейсмічних досліджень у Карпатському відділенні інституту геофізики НАН України. Всі сейсміостанції Західної України працюють на написаних ним програмах. Отримав науковий сту-

Підкорювач висот

Уперше Юрій Вербицький піднявся у гори у шкільні роки. У вільний від роботи час займався у львівському альпіністському клубі «Екстрим», ділив з друзями останній окраєць. Підтримував ближніх у складних ситуаціях. Маючи перший розряд з альпінізму, не раз долав маршрути найвищої складності в Криму та на Кавказі. Якось, 2007-го, зірвався з гори Дихтау в Кабардино-Балкарії, розтрощив ногу — але вижив. Походи в гори зробили його витривалим і загартованим, звиклим до перешкод і ризику, навчили долати страх. Через те й катування не зламали його дух, він боровся за життя до останнього подиху.

Волонтер Євромайдану

Політикою не переймався, та байдуже дивитися на те, що відбувалося в Україні, не міг. Взяв відпустку і поїхав на Євромайдан, допомагав волонтерам на кухні. Жив у кума-одногруппника Романа Миханіва. Намагався налагодити контакт з опонентами силою слова. 20 січня вийшов на Майдан опівдні, і цей день став для нього фатальним. Усього провів на Майдані більше тижня. У розмові по Скайпу на Йорданську вечерю сказав брату Сергію: «Точка неповернення пройдена. Тепер — або вони нас, або ми їх. Я зробив свій вибір».

Боровся до останнього

У ніч на Майдані на 21 січня він розносив чай і отримав поранення в око гумовою кулею у сутичці з «Беркутом». Ігор Луценко, активіст Ради Майдану, відвіз його в офтальмологію Олександрівської лікарні. Звідти обох чолові-

ків викрали 10 невідомих і піддали жорстоким тортурам. Юрія Вербицького помістили у гараж, де тримали на залізній підлозі понад вісім годин. Потім відвезли в ліс і закатували, кинувши роздягненого на морозі. 22 січня о 6-й ранку тіло львів'янина зі слідами тортур знайшли лісники. Він був у лісосмузі неподалік села Гнідин (Бориспільський район Київщини) — зі зв'язаними руками, численними травмами, без верхнього одягу. Він повз на морозі, з переламаними ребрами. Вербицького і Луценка жорстоко катували, та найбільше дісталось саме Юрію, бо «львів'янин, бандерівець». Офіційною версією причини смерті стало переохолодження. Розслідування обставин загибелі героя триває й досі...

«Причина смерті — львів'янин»

Прощались у Храмі Різдва Пресвятої Богородиці, а поховали 24 січня на Личаківському цвинтарі у Львові на полі чесних поховань №67. Листівки з написом «Причина смерті — львів'янин» і портретом Юрія Вербицького висіли у Львові в дні похоро-

ну. Попрощатися із Героєм Небесної Сотні прийшли тисячі містян. Земляки на похороні зібрали кошти для родини. Брат Сергій віддав їх протестувальникам, що постраждали на вулиці Грушевського. Жителі Гнідина на місці, де знайшли тіло героя, встановили металевий хрест. Жорстоке вбивство Вербицького шокувало всю Україну та українців з-за кордону. Протести проти зв'язаних вбивств на Євромайдані відбулися у Бельгії, США, Канаді та інших країнах. Вони сприяли міжнародній підтримці повсталі України.

Пам'ять про героя

1 грудня 2014 року, у школі № 27, де навчався Юрій Вербицький, відкрили пам'ятну дошку Герою Небесної Сотні. Його друзі-альпіністи з клубу «Екстрим» назвали на честь Вербицького безіменну вершину на Кавказі. 23 серпня 2015 року у селі Гнідин відкрито пам'ятник Юрію Вербицькому, зведений за ініціатииви місцевої громади. Раніше в селі Гнідині провулок Леніна перейменували на вулицю Юрія Вербицького, а у рідному Львові його ім'ям назвали сквер. У

виступі на відкритті монумента письменник Василь Базів заприсягся створити роман-реквієм про героя. «Нас не буде, але буде Слово, і через тисячі літ буде тут Юрій Вербицький, у невідкладному часові камені. Він стоятиме доти тут, поки стоятиме Україна. Юрій Вербицький став на вічну варту, осягнув вічність, бо вічною є і буде Україна» — сказав митець.

Сотня Юрія Вербицького

Після смерті Юрія його друзі, знайомі, українські науковці створили Сотню імені Юрія Вербицького — для мирного захисту прав і свобод, які гарантовані у Декларації прав людини та в Конституції України. Їхнє гасло: «держава для народу, його воля — і є реальна влада». Сторінка сотні є у соцмережі Фейсбук.

Він не був публічним, проте змінив країну. Тепер черга — за нами!

Юрій ДУБОВЕНКО,

кандидат фізико-математичних наук, старший науковий співробітник Інституту геофізики НАНУ.

Фото із особистих архівів Сергія ВЕРБИЦЬКОГО та Олександра КЕНДЗЕРИ.

«Слідами лютневого снігу» — три стрічки про трьох звияжців

Троє вінничан загинули на Майдані під час Революції Гідності. Життя кожного з них обірвали кулі снайперів. Про кожного знято телевізійний фільм.

18 лютого 2014-го снайпер вистрелив у спину Валерію Брезденюку, підприємцю, художнику із Жмеринки. Він загинув неподалік

Валерій Брезденюк.

від Будинку профспілок. Тіло вбитого впізнала по фото в Інтернеті дружина Ярослава. Четверо

«майданівців», прикритих рядниною, лежали на території Михайлівського монастиря. Жінка не мала жодного сумніву, що серед них — її чоловік. Валерію на той час виповнилося 50 років. Його знали як автора картин, написаних у незвичному стилі. Писав їх... під водою. Дивував цим умінням глядачів телевізійного шоу «Україна має талант».

20 лютого вранці на вулиці Інститутській пострілом у живіт важко поранили земляка Валерія з міста залізничників Леоніда Полянського. Лікарям не вдалося врятувати чоловіка. Брат Григорій, який спілкувався з ним напередодні по телефону, розшукав Леоніда через службу «Майдан-SOS». Тіло знаходилося у морзі. Полянському було 38 років. Він працював заліз-

ничником. У нього залишилося двоє дітей, яких любив неймовірно. Про це знали не тільки рідні, а й колеги по роботі.

Тоді ж, 20 лютого, не стало Максима Шимка. Снайпер поцілив йому в шию. Сталося це на вулиці Інститутській, коли

Леонід Полянський.

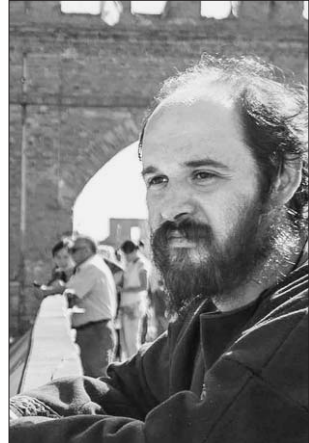
Максим надавав допомогу комусь із поранених. Останній запис на своїй сторінці у соцмережі Максим зробив 18 лютого: «За Україну!!! Всі, хто

може, їдьте в Київ!!!» Йому було лише 34. Він ще не створив сім'ї. Захоплювався історією. Брав участь в історичних реконструкціях. Найбільше його приваблювала історія вікінгів.

Усі картини про земляків-Героїв Небесної Сотні — робота журналістів Вінницької обласної телерадіокомпанії ВІНТЕРА. Одна з них — «Слідами лютневого снігу» — розповідає про Леоніда Полянського. Стрічка молодіжної журналістики Світлани Малик здобула два призи на міжнародних фестивалях телевізійних фільмів. Один — у Польщі, другий в Ужгороді. Оператор картини Ростислав Макогон уже майже рік, як призваний на службу в АТО.

Автором телевізійної короткометражки про Максима Шимка є Тетяна Довгань. Картина пронизує улюблена пісня Максима «Веселії, браті, часи настали». Пані

Тетяна каже, що використати її порадила мати Максима. Бадьора мелодія, ніби сонячний промінь, освітив картину, зробив її привабливою для сприйняття. Є у кадрі також меч, виготовле-

Максим Шимко.

ний руками Максима у кузні Тараса Гайдея. Він дотепер висить на стіні у кузні. Максим брав його з собою на фестивалі іс-

торичної реконструкції. Кожен рік на день Незалежності їздив у сусідню Хмельницьку область на традиційний фестиваль реконструкції «Стародавній Меджибіж». Обладунки та костюми готував самотужки.

У фільмі про Валерія Брезденюка автор Алла Хоменко відтворила участь героя у низці проєктів — «Поле чудес», «Червоне і чорне», «Україна має талант». Сестра Валерія передала авторці фільму давні фото, на якому хлопець ще школярем переміг у конкурсі «Гіннес-доміно». Він склав фігуру із 700 «кістяшок» доміно. Тим самим у понад два рази перевершив попередній рекорд (300 кістяшок). У пам'ять про Героїв обласне телебачення знову демонструватиме стрічки у скорботні дні 18-20 лютого.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото надано автором.

Останній урок Учителя–патріота

Можливо, колись про Сергія Бондарчука напишуть книги і спогади як про справжнього українського інтелігента, вчителя, який виховав не одне покоління гідних українців, навчаючи їх. Або як про невинного романтика, який довгими вечорами міг разом з учнями розглядати у телескоп зоряне небо. Чи як про козака, що душою і тілом був відданий славним традиціям наших пращурів.

Він був курінним Українського Козацтва. І його за поданням Старокостянтинівського районного козацтва нагородна комісія четвертого козацького редуту Майдану нагородила козацьким хрестом «За козацьку мужність на Майдані». Шкода тільки, що цю нагороду він отримав посмертно. Та право носити її надано усім його нащадкам.

За життя Сергій Михайлович був скромною людиною і не робив нічого, щоб виділитися серед інших, виступити на перший план. І про найкращі його риси і справи, чисте серце, романтичну душу найбільше знали його дружина та син. Так сталося, що його завжди знатимуть як одного з Героїв Небесної Сотні, Героя України.

Сам він навіть у найважчі дні свого життя і життя країни не вважав, що робить щось героїчне. Почувши про побиття молоді на Майдані, одразу вирушив до столиці. Неодноразово повертався додому: треба до школи на роботу, а головне — роз'яснити дітям, що відбувається. Та й не тільки розповіді землякам, що коїться у Києві, а й підняти їх на акції протесту.

Кілька днів удома — і до побратимів, на

Майдан... Часом їхав сам. Бувало, з дружиною Тетяною. Із сином Володею зустрічався вже просто в наметовому містечку. Ніхто їх не примушував, не кликав, нічого не обіцяв — вони і подумати не могли, що може бути якось інакше.

Коли поранили земляка із Шепетівки, одразу зібрався в дорогу. Як виїжджали зі Старокостянтинівки, Сергій Михайлович був категоричним: «Цього разу жінки не поїдуть. Лише чоловіки». Він ще не знав, що то буде найстрашніший день Майдану, але відчув: настає вирішальний момент.

Наступного дня зранку його телефон не відповідав. Родина, близькі, побратими із сотні, свідки згодом по крихах відновлюватимуть події того дня. Кожному не байдуже, як загинули найближчі люди. Що робили в останню мить. Про що думали...

А коли батьків телефон перестав озиватися, син поклавився до Майдану. Тим часом батько вже виносив з-під куль поранених. Одному з них снайпер «прошив» ноги. І Сергій Бондарчук кинувся просто у пекло, щоб вивести пораненого. Витягнув його з вогню, доніс до лікарів і, впевнившись, що той у безпеці, повернувся назад.

З 2009 року Сергій Бондарчук очолював Старокостянтинівську міську організацію ВО «Свобода» і був активним учасником усіх громадських акцій, які відбувалися в місті.

Тетяна Бондарчук згодом зустрілася із врятованим чоловіком на тому самому місці. Вона приїхала до Києва, щоб біля Сергієвої липи пом'янути його. Там і підійшов незнайомець, який розповів всю цю історію. Він не встиг розпитати, хто врятував йому життя — не до того було. Пізніше намагався відшукати свого рятівника. Та впізнав його лише на фотографії серед Героїв Небесної Сотні.

Усе це відбудеться з часом. А того дня, коли Сергій Бондарчук повернувся до цього дерева, куля снайпера влучила йому в груди. Хтось із побратимів виніс його з поля бою. Та

врятувати життя вже не змогли. А рідні продовжували набирати номер мобільного... Коли син таки додзвонився, уже чужий голос відповів, що батька немає.

Вони, як і домовлялися, зустрілися на Майдані. Тільки Володя шукав батькове тіло серед десятків загиблих, а Сергій Михайлович уже спостерігав за ним зі своєї Небесної Сотні...

...Для земляків він став справжнім Героєм. Мало не все місто прийшло попрощатися з учителем... Тепер у місті є вулиця, названа його іменем. Сергію Бондарчуку посмертно присвоєно звання «Почесний громадянин

міста Старокостянтинівка». На спомин про нього встановлено меморіальні дошки: у Старокостянтинівській гімназії, Поповецькій сільській школі, де працював, на будинку, де мешкав, і у Кам'янці-Подільському, де був студентом. На його честь проводять спортивні змагання, паради вишиванок. Йому присвоєно звання Героя України. Та найбільшим визнанням є те, що десятки і сотні його учнів пишати-муться своїм учителем — відважним героєм і щирим патріотом.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Фото надане автором.

Таким залишився у серцях

Два роки тому, 20 лютого 2014-го, в Києві від снайперської кулі загинув 26-річний Олександр Храпаченко з Рівного. Він був активістом Євромайдану, театральним режисером-початківцем. Зробив декілька театральних постановок. Знявся у фільмі «Воскресіння», де зіграв роль солдата, який повернувся з війни. Нині образ Героя Небесної Сотні на кіноекрані. Про Олександра Храпаченка французький режисер Еммануель Графф зняв півторагодинний документальний фільм.

За сюжетом стрічки головна героїня, Олександрова подруга, через рік після його смерті вирішує знайти всіх, хто його знав. З цієї метою приїздить у Рівне, відвідує родину Сашка, місця, де він бував, його друзів. Водночас шукає відповідь на філософське питання: чи не була марною його смерть? На прикладі особистої долі Олександра Храпаченка показано українські реалії з їх героїзмом, звиягми, болями та ненавистю. Сам же Олександр на афіші фільму постає таким, яким його зображували після смерті, — з крильми, готовим захистити інших і готовим до польоту. Звідтіля й назва кінострічки «Саша, крила на Майдані» (на знімку).

Зйомки фільму тривали у 2014—2015 роках у Рівному, Києві та Месі (Франція). До других роковин від загибелі Героя України з'явився трейлер кінострічки, а її презентаційний показ у Рівному очікується на початку весни.

Євген ЦИМБАЛЮК.
Млинів
Рівненської області.

Вшанували полеглих

Спомин-реквієм про загиблих Героїв Небесної Сотні відбувся у Кіровоградському обласному краєзнавчому музеї, де також розгорнули виставку «Літопис Революції Гідності на Кіровоградщині» зі світлин, зроблених під час революційних подій. Учасники заходу переглянули документальний фільм про події Майдану під акомпанемент юних скрипалів музичної школи.

Активісти, волонтери, учасники буремних подій, школярі вшанували пам'ять Героїв Небесної Сотні віршами та спогадами. Зокрема, згадали подвиг Віктора Чміленка, який віддав своє життя заради світлого майбутнього України. Цього року Герою України мало б виповнитися 55 років.

Координатор кіровоградського Євромайдану Сергій Михальчук передав музею символи Майдану — герб України, врятований на пожежі під час революції в Києві, та два прапори України, з якими виходили на акції протесту в Києві та Кіровограді взимку 2014 року. Самопожертву Героїв Небесної Сотні, їх відданість українському народу вшанували хвилиною мовчання.

Петро МЕЛЬНИК.
Кіровоградська область.

Досі розшукують зниклих майданівців

На сьогодні 53 особи, які зникли під час подій на Майдані у 2014 році, досі не знайдено. Про це вчора під час брифінгу повідомила координатор громадської організації «Пошукова ініціатива Майдану» Тетяна Слободян.

«На початок 2016 року загальна кількість тих, хто зник, становила 60 осіб. З них сімох уже вдалося знайти. Трьох з них знайшли загиблими, трьох — живими, один виявився у зоні проведення АТО, де і загинув», — повідомила вона.

Тим часом начальник відділу Департаменту кримінального розшуку МВС України Роман Крилевич наголосив, що інформація про 40 з 53 осіб є неповною, тому швидко їх розшукати неможливо.

«У зв'язку з тим, що є багато спекуляцій щодо кількості зниклих, ми об'єднали всю інформацію, яка є у волонтерів, депутатів, яка надходила до поліції на всій території України, і провели перевірку. Ми об'єднали всю цю інформацію, і на сьогодні ми не знаємо, де перебувають 53 особи. 40 осіб з цього списку мають неповні анкетні дані, у зв'язку з чим ми не можемо швидко і ефективно здійснити їх пошук. Є просто прізвище і вік особи, яка, можливо, була на Майдані і зникла», — повідомив він.

Обмежилися виступами духовенства

Зранку 19 лютого в центрі Черкас вшановували пам'ять Героїв Небесної Сотні. На Соборній площі зібралися бійці, які брали участь у бойових діях на сході України, волонтери і звичайні мешканці, однак найбільше було працівників державних установ.

Спочатку біля дерев'яного пам'ятного знака Героям Небесної Сотні відбувся молебень за участі духовенства Української православної церкви Київського патріархату й Української греко-католицької церкви. Під час акції обмежилися лише виступами представників духовенства. Після цього присутні поклали квіти до народної стели Героям Небесної Сотні й АТО. В облдержадміністрації пояснили, що вшанування вирішили провести попередодні, бо в суботу багато людей збирається їхати до столиці на Майдан.

Вл. інф.

Лицарям волі присвятили фільм

П'ять короткометражних фільмів, об'єднаних назвою «Люди. Майдан. Герой», створили журналісти тернопільського телеканалу ІНТБ. Їх присвячено протестувальникам, які навіть залишилися у лавах Небесної Сотні: Назарові Войтовичу, Устимові Голоднюку, Олександрові Капіносу, Ігорю Костенку, Тарасові Слободяну. Журналістці й автору сценарію Олені Герасименко довелося нелегко. Не всі з батьків хлопців погоджувалися на важку для них розмову. Але рідних переконали: про загиблих на барикадах потрібно розповідати, щоб молодь вчилася патріотизму. З цієї метою у школі №18 Тернополя відкрили музей Революції та Свободи. У ньому представлено фотознімки лютневих подій 2014-го, речі учасників Майдану, їхні спогади.

Людмила НАКОНЕЧНА.
Тернопільська область.

Керівник Івано-Франківського обласного відділу пошуково-видавничого агентства «Книга пам'яті України» Ганна ШЕКЕРЯК в обласній науковій бібліотеці ім. Івана Франка презентувала книги історико-меморіального серіалу, надруковані 2015 року за кошти обласного бюджету, *повідомляє наш власкор Галина Брухаль*

РЕГІОН: ХАРКІВЩИНА

Регіональну теплоенергетику модернізують за рахунок кредиту

Харківську ТЕЦ-3, яка була введена в експлуатацію ще в серпні 1934 року, планують реконструювати. Слід зазначити, тепла енергія, що тут виробляється, забезпечує 25% усієї потреби системи централізованого теплопостачання Харкова в опалювальний період і до 50 відсотків гарячого водопостачання населення в неопалювальний період у семи районах міста. Станція не тільки обігріває майже дві тисячі житлових будинків, а й подає тепло й гарячу воду до 63 шкіл, 47 дошкільних закладів і 41 лікувальної установи.

На модернізацію Світовий банк виділить понад 107 млн. грн. На теплоелектростанції буде реконструйована частина обладнання, зокрема турбогенератор № 2, повідомив директор ТЕЦ-3 КП «ХТС» Леонід Лисак. Реконструкція турбогенератора дасть змогу додатково виробляти майже 160 млн. кВт/год на рік і додатково заощаджувати 6 млн. куб. м газу.

В основу плану модернізації ТЕЦ-3 покладено ідею відновлення енергетичних об'єктів комбінованого виробництва теплової й електричної енергії. Введення в експлуатацію нової турбіни дасть можливість в оптимальному режимі використовувати потужності парових котлів середнього тиску, які нині використовуються на 25–30%, і забезпечить додаткове виробництво електроенергії протягом усього року.

Екологічні вандали не зважають на природу

Колосальна пожежа у плавнях на протилежному від Херсона березі Дніпра не на жарт налякала мешканців обласного центру. Загоряння почалося одразу в кількох місцях, що недвозначно вказує на підпал. Полум'я охопило понад 12 га землі.

Екологічні вандали не зважають на «червонокнижних» тварин, плазунів та птахів, які мешкають у комишевих заростях. Вони пускають червоного півня, щоб зручніше було діставатися до води, ловити рибу та раків.

Випалена земля не дає

змоги правоохоронцям влаштовувати засідки на браконьєрів із сітками, тому вони єдині, кому такі пожежі, що повторюються кожної весни, хіба що у менших масштабах, вигідні.

Сергій ЯНОВСЬКИЙ.
Херсонська область.

Увести в експлуатацію новий турбогенератор на ТЕЦ-3 планується до кінця 2019 року.

За словами директора підприємства, поставки й монтаж сучасного обладнання почнуться в другій половині нинішнього року. Окупність його — не більш як шість років.

Крім відновлення обладнання на ТЕЦ-3 за кредитні кошти в житлових будинках Харкова планується встановити майже тисячу теплових лічильників з погодними регуляторами, 250 теплових пунктів, замінити малоефективні, застарілі 58 локальні котельні.

Уведено в експлуатацію новий автовокзал

У Харкові відкрили нову автостанцію. Тут створені комфортні умови для пасажирів: працює багато кас, є простора зала, кімната матері й дитини.

Як повідомив директор КП «Харківпас» Олег Османов, нині вокзал обслуговує маршрути декількох районів Харківської області й перевозить майже тисячу пасажирів на день. У перспективі — відкриття напрямків на Київ, Суми, Полтаву, що дасть змогу збільшити пасажиропотік до 20 тисяч осіб на день.

Голова районної адміністрації Холодногірського району Максим Мусєєв підкреслив, що будівництво автостанції стало наочним прикладом приватно-державного партнерства, а саме — співробітництва інвестора й КП «Харківпас».

Микола КОСИЙ.

Увічніли визволителів Слов'янська

Спецпогашення п'яти конвертів із портретами Героїв України, які загинули під час боїв за Слов'янськ, провели Донецька дирекція «Укрпошти» та газета «Голос України». Погашення здійснено спеціальним пошто-вим штемпелем «Донбас — це Україна!». На конвертах увічнено пам'ять про командира 1-го аеромобільно-десантного батальйону 95-ї окремої аеромобільної бригади полковника Тараса Сенюка, льотчика першого класу, командира екіпажу літака-розвідника АН-30Б, підполковника Костянтина Могилка, заступника начальника сумського підрозділу групи «Альфа» підполковника Олександра Аніщенко, начальника управління бойової і спеціальної підготовки Національної гвардії України генерал-майора Сергія Кульчицького та інструктора спецпідрозділу «Альфа» капітана Руслана Лужевського.

Символічно, що подія відбулася в школі міста Слов'янська, де розвивають таланти юні мешканці міста. «П'ятеро героїв загинули заради майбутнього, заради того, щоб ви були щасливі і жили нормальним життям. Ці люди загинули за визволення прекрасного міста Слов'янська», — сказав, звертаючись до вихованців школи, заступник директора обласної дирекції «Укрпошти» Юрій Карпенко.

Спеціальний пошто-вий штемпель «Донбас — це Україна!» із перевідною датою був розроблений і виготовлений торік за пропозицією керівництва обласної дирекції. Погасити конверт чи листівку таким штемпелем можна лише у Слов'янську. Унікальна можливість цікавить багатьох колекціонерів. Начальник центру пошто-вого зв'язку № 11 Світлана Болотова показала лист, який днями надійшов із Ізраїлю і в якому філателіст Геннадій Берман просить поставити спеціальний штамп на п'яти конвертах. «Дуже приємно, що навіть в Ізраїлі знають про наш календарний штемпель. Часто телефонують із інших міст. Послуга ця затребувана й дуже цікава», — зазначила начальник центру. Завдяки співробітникам «Укрпошти» гасло «Донбас — це Україна!» шириться по всьому світу.

Ліна КУЩ.
Донецька область.

На знімку: спецпогашення відбулося у школі містечств у присутності юних вихованців закладу. У другому ряду зліва направо: заступник директора Донецької дирекції «Укрпошти» Юрій Карпенко, директор школи містечств Олексій Кулешов, завідувач відділу кореспондентської мережі газети «Голос України» Ліна Куш, керівник танцювальної студії «Акварелі» Ганна Бибка.

Фото Ганни ПОПОВОЇ.

Читайте, діти, Олену Пчілку

Львівське видавництво «Апріорі» зробило прекрасний подарунок українській малечі, надрукувавши книгу «Олена Пчілка — дітям» (на знімку). Її упорядниками стали головний хранитель Волинського краєзнавчого музею Наталія Пушкар і завідувач Колодяжненського літературно-меморіального музею Лесі Українки Віра Колмзюк.

— Видавництво доручило нам підібрати твори для цієї книги й ілюстрації, написати вступну статтю, — розповідає Наталія Пушкар. — У п'яти розділах видання розміщено вірші, оповідання, казки, фольклорні записи Олени Пчілки, байки. До кожного розділу ми подали короткі епіграфи з творів письменниці. Такого не було в попередніх виданнях. Особливо красивою книжку зробили ілюстрації київської художниці Лариси Іванової. Для оформлення також були використані візерунки Олени Пчілки з її альбому. Наклад книги — три тисячі примірників. Видавництво планує надіслати частину тиражу в Колодяжне для реалізації під час науково-краєзнавчої конференції до 145-річчя від дня народження Лесі Українки, яка відбудеться тут 24–25 лютого.

Зауважимо: окрім акварелей Лариси Іванової книга ілюстрована також портретами Олени Пчілки у різні періоди життя, портретом її геніальної дочки Лесі Українки, видами Колодяжненського музею.

Максим СОЛОНЕНКО.
Волинська область.
Фоторепродукція автора.

Дах полагодили доброчинці

У Кобеляцькій загальноосвітній школі № 2, що на Полтавщині, подякували благодійникам і спонсорам, які допомогли відреставрувати дах центрального навчального корпусу.

На проект, вартістю 900 тис. грн., з районного бюджету виділили 112 тисяч, з міського — сто. Левову частку коштів на латання даху знайшли доброчинці — керівники та фундатори великих промислових і сільськогосподарських підприємств, благодійних організацій, дрібні підприємці, небайдужі земляки. На урочистостях з цієї нагоди їм вручили подяки, а школярі ненав'язливо нагадали, що ще потрібно відремонтувати актову та спортивну зали...

Василь НЕЇЖМАК.
Полтавська область.

Найамбітніші студентські проекти профінансують

У Сумському державному університеті профінансують студентські проекти. На це ректорат виділяє у 2016 році 450 тис. грн.

КАЛЕЙДОСКОП ВІСТЕЙ

Перший етап конкурсу вже стартував. Він триватиме місяць. Шанси перемогти будуть у багатьох, адже на один проект виділяється 10 тис. грн., тож відзначити можуть кілька десятків. Тематика допускається різноманітна: від наукової до спортивно-оздоровчої.

Ректор СумДУ Анатолій Васильєв підкреслює, що адміністрація вишу всі-

ЦИФРА

16,75 га

землі на території Порічанської сільради, а також 0,7 га на території Домажирівської сільради у Яворівському районі на Львівщині виділять на 20 років ТзОВ «Ведмежий притулок — Домажир» для створення притулку для бурих ведмедів. Відповідне розпорядження підписав голова ЛОДА Олег Синютка. Спочатку до притулку переселять 5-6 тварин, а потім їх кількість збільшать до 15.

Христина ГОРОБЕЦЬ.

ляко сприятиме роботі органів студентського самоврядування та робитиме все можливе, щоб молоді люди могли реалізувати свої амбітні плани.

Володимир ЧЕРНОВ.
Сумська область.

Учителька-сепаратистка до школи не повернеться

Ніжинську вчительку, яка дискримінувала учнів текстів про любов до Росії, до школи № 2 не повернуть. Так вирішив апеляційний суд Чернігівської області, завершивши розгляд її скарги на ухвалу районного суду.

Нагадаємо, вчителька російської мови Людмила Яцина з радянського підручника продикувала учням диктант, у якому вони, не змовляючись, слова «Люблю Росію» замінили на «Люблю Україну», а вчителька за це всьому класу низила бали. Педагог була звільнена після двох доган і подала позов до районного відділу освіти з вимогою поновлення на роботі.

Василь ЧЕПУРНИЙ.
Чернігівська область.

СИТУАЦІЯ

Суд звільнив ще двох учасників інциденту на Драгобраті

Це сталося в четвер, 18 лютого. Справу розглянув суддя Ужгородського міськрайонного суду Олег Придачук. Обидва підсудні під час судового засідання запевняли: якщо їх звільнять, то обіцяють справно з'являтися на виклики слідчих, не тиснути на потерпілих і свідків. Прокурор просив залишити обох під вартою.

Зваживши аргументи сторін, суд ухвалив рішення: обох заарештованих — «Педро» і «Хорвата» — звільнити з-під арешту на поруки народних депутатів України. За правопорядком під час судового процесу, зазначили в Нацполіції, стежили правоохоронці. Порушень не допущено.

Бійка на лижному курорті «Драгобрат» у Рахівському районі на Закарпатті, що відбулася 10 січня за участю членів «Правого сектору», викликала чималий суспільний резонанс. Як відомо, трьох активістів — на псевдо «Біс» (Антон Окорочков), «Надик» (Сергій Тищенко) і «Цвик» (Василь Василюк), які були учасниками тієї події, — Апеляційний суд області звільнив з-під варти під грошову заставу й на поруки народних депутатів України. А двох — на псевдо «Хорват» (Василь Малкович) і «Педро» (Петро Угрин) — залишив під вартою. Адвокати заарештованих знову звернулися до суду із клопотанням переглянути справи й змінити їхнім підзахисним запобіжний захід.

Василь НИТКА.
Закарпатська область.

Горіли військові склади

«...17 лютого на межі Розівського та Куйбишевського районів Запорізької області пролунав вибух на території складу. Невідомі особи скидали запалювальні предмети на територію останнього, внаслідок чого виникали вогнища, зафіксовано 50 таких займань, — ідеться у повідомленні речника Генштабу Владислава Селезня. — Розміри збитків оцінюють. Є один постраждалий, його доправили в госпіталь. Понад три години тривала боротьба з безпілотними літальними апаратами, які скидали запалювальні предмети на склад».

Про бомбардування складів військової частини поблизу сіл Вершина та Мар'янівка повідомив і в. о. голови Запорізької ОДА Костянтин Бриль. Він уточнив, що було збито одного безпілота.

Водночас в області багато хто скептично ставиться до версії про безпілоти. І через дальність їх польоту, і через дальність управління, і через можливість бомбометання. Тому й з'являються припущення про диверсантів, які могли обстріляти склади. А ще у деяких експертів закралася підозра про «пожежу через необережність», яку тепер намагаються замаскувати під «ворожий обстріл» за 70 кілометрів від лінії фронту.

Розставити усі крапки над «і» у цій справі має слідство, яке ведуть прокуратура та СБУ. Їх співробітники почали працювати в зоні інциденту відразу після доповіді про пожежу і вибухи на складах.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запорізька область.

Він був білорусом за походженням, але в душі — справжнім українцем

Герою Небесної Сотні, народному депутатові Ук-райни першого скликання, журналісту і письменнику Якову Зайку відкрито меморіальну дошку на фасаді житомирської школи №8 (на знімку), де він свого часу навчався. Церемонія відбулася 18 лютого — рівно через два роки після того, як його серце перестало битися під час атаки «Беркута» на учасників Майдану.

Віталій Мельничук, який разом із Яковом Зайком представляв Житомир у Верховній Раді Ук-райни першого скликання, сказав про нього так: — Він завжди був бунтарем. Ще в роки навчання видавав у цій школі підпільну газету «Бокс». Одним з перших у 1989 році підняв велику групу людей на мітинг проти радянського режиму. Саме завдяки йому Житомир першим на Наддніпрянській Україні підняв український стяг над міськрадою у 1990 році.

— Він був білорусом за походженням, але в душі завжди був справжнім українцем, — сказав син Якова Яковича Олександр Зайко.

Під час відкриття меморіальної дошки прозвучали слова, що Революція Гідності має привести нас до Країни Гідності.

Оксана ЛУК'ЯНЕНКО.
Житомир.
Фото прес-служби Житомирської міськради.

Про сім'ї загиблих і поранених піклується міськрада

Десять родин загиблих в АТО вінничан та 53 бійці, яких було поранено на Донбасі, отримали від Вінницької міськради матеріальну допомогу на загальну суму майже три мільйони гривень.

— Два роки тому на сході країни загинув перший наш земляк — прапорщик спецпідрозділу «Ягуар» Валентин Білошкурський, — зазначив на засіданні виконкому міськради вінницький міський голова Сергій Моргунов. — На жаль, ця жертва була не останньою. Місто над Бугом провело в останню путь десяткох мужніх захисників країни, ще 53 зазнали поранень.

Міський голова нагадав, що сім'ї загиблих отримують допомогу по сто тисяч гривень, а пораненим виплачують 25 тисяч гривень. 17 сім'ям надано стовідсоткову пільгу на оформлення документів на земельні ділянки.

Віктор СКРИПНИК.
Вінниця.

ФОТОФАКТ

У Національному музеї Тараса Шевченка відбулося представлення шеститомника «Шевченківської енциклопедії».

На знімку: директор Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАНУ Микола Жулинський та керівник проекту Валерія Смілянська під час презентації.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.
Більше фото тут — www.golos.com.ua

Отримали народну нагороду

Українською недержавною нагородою «Народний Герой України», запровадженою торік, нагороджено волонтерів, членів сім'ї Кириковичів із селища Зарічне Рівненської області. Лариса, Юрій та їхній син Ярослав (на знімку) — військові медики добровольчого батальйону «Госпітальєри» з позивними «Мама», «Батя» та «Ярий».

Сім'я із Зарічного часто буває на передовій у зоні АТО. Раніше Лариса працювала в реанімації пологового будинку, а її чоловік Юрій — на «швидкій». У них двоє дітей і троє онуків. Навесні 2014-

Олександра ЮРКОВА.
Рівненська область.
Фото надане прес-службою Рівненської ОДА.

СПОРТ

Інтрига житиме до наступного четверга

Футбол. Ліга Європи. 1/16 фіналу. Перші матчі. 18 лютого. «Анדרлехт» (Бельгія) — «Олімпіакос» (Греція). 1:0. «Мідтjylland» (Данія) — «Манчестер Юнайтед» (Англія). 2:1. «Фіорентина» (Італія) — «Тоттенгем» (Англія). 1:1. «Боруссія» (Німеччина, Дортмунд) — «Порту» (Португалія). 2:0. «Вільярреал» (Іспанія) — «Наполі» (Італія). 1:0. «Сент-Етьєн» (Франція) — «Базель» (Швейцарія). 3:2. «Севілья» (Іспанія) — «Мольде» (Норвегія). 3:0. «Спортинг» (Португалія) — «Байер» (Німеччина). 0:1. «Валенсія» (Іспанія) — «Рapid» (Австрія). 6:0. «Аугсбург» (Німеччина) — «Ліверпуль» (Англія). 0:0. «Спарта» (Чехія) — «Краснодар» (РФ). 1:0. «Галатасарай» (Туреччина) — «Лацио» (Італія). 1:1. «Сьон» (Швейцарія) — «Брага» (Португалія). 1:2. «Марсель» (Франція) — «Атлетик» (Іспанія). 0:1.

***

«Шахтар» (Україна, Донецьк) — «Шальке-04» (Німеччина, Гельзенкірген). 0:0.

«Шахтар»: П'ятов, Срна, Кучер, Ракицький, Ісмаїлі, Малишев (Кривцов, 89), Степаненко, Марлос (Веллінгтон Нем, 74), Тайсон (Едуардо, 79), Коваленко, Гладкий. Тренер — Мірча Луческу.

«Шальке-04»: Ферманн, Паула Жуніор, Колашинац, Нойшtedтер, Матіп, Сане (Сем, 87), Беланда (Гунтеллар, 88), Гайс, Чупо-Мотінг, Горетцка, Майер (Шопф, 81). Тренер — Андре Брайтенрайтер.

Вилучено Кучера, 86 (два попередження).

Рефері — Гюсейн Гечек (Туреччина).

Львів. «Арена-Львів». 25 000 глядачів. 5 градусів.

Важко без турнірної ігрової практики протистояти такій зубастій «щуці», якою, безперечно, є «Шальке-04». Потужна і дуже симпатична команда — збалансована, зіграна, наполеглива. Навіть з Юнесом Беландо, якого кївське «Динамо» віддало в оренду німцям, у новому колективі сталися дивовижні метаморфози. Грав він, мов заведений: корисно, гостро і невтомно.

Але найпомітнішими на полі, без сумніву, були рефері Гюсейн Гечек і воротар Андрій П'ятов. Це швидше виняток, ніж закономірність, коли до нашої команди навіть на її полі таке справедливе ставлення з боку арбітражу.

Ну, а наш воротар — справжній молодець: показав високий клас. Діяв надійно, чим заспокоював душі колег і вболівальників. Міг стати героєм матчу Олександр Гладкий, коли на 23-й хвилині бив зблизька, але гостей виручив воротар.

Цього разу в стартовому складі «гірників» значилося одразу семеро(!) українців. Приємний факт, нічого не скажеш. І ще одне. Щоб там не казав Мірча Луческу, а львів'яни гаряче підтримували «Шахтар»...

Даріо Срна, капітан донецчан:

— Результат по грі: ми мали моменти, вони також. Рахунок непоганий, бо не пропустили. Якщо заб'ємо в гостях, буде чудово. Шанс є, і ми постараємося ним скористатися.

...Наступного четверга суперники проведуть другий матч на «Фельтінс-Арені». Саме до його завершення житиме інтрига в цьому протистоянні.

«Дніпро» здолав чемпіона Словенії

Белек (Туреччина). Контрольний матч. «Дніпро» (Україна, Дніпропетровськ) — «Марибор» (Словенія). 2:0. Голи: Матос, 6, Руїс, 82.

«Дніпро»: перший тайм — Лаштутка, Адамюк, Гуйє, Чигринський, Матос, Едмар, Ротань, Шахов, Гама, Матеус, Зозуля; другий тайм — Кучер, Піко, Дуглас, Федецький, Томечак, Матеус, Лучевич, Політило, Назаренко (Назарина, 76), Безус, Селезньов.

Геннадій БРАНИЦЬКИЙ.

19 лютого перед початком роботи чергової сесії Черкаської облради активісти Чигиринського району **(на знімку)** пікетували Будинок рад, протестуючи проти будівництва комплексу пташників неподалік Національного історико-культурного заповідника «Чигирин», *інформує наш власкор Ліна Лебеденко*

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення соціального захисту дітей та підтримки сімей з дітьми

Верховна Рада України **постановляє:**
1. Внести зміни до таких законодавчих актів України:
1. Главу 20 Сімейного кодексу України (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 21-22, ст. 135) викласти в такій редакції:

«Глава 20

Патронат над дитиною

Стаття 252. Патронат над дитиною

1. Патронат над дитиною - це тимчасовий догляд, виховання та реабілітація дитини в сім'ї патронатного вихователя на період подолання дитиною, її батьками або іншими законними представниками складних життєвих обставин.

2. Сім'я патронатного вихователя - це сім'я, в якій за згоди всіх її членів повнолітня особа, яка пройшла спеціальний курс підготовки, виконує обов'язки патронатного вихователя на професійній основі.

3. Патронатний вихователь - це особа, яка за участю членів сім'ї надає послуги з догляду, виховання та реабілітації дитини у своїй сім'ї.

4. Патронатним вихователем не можуть бути особи, зазначені у статті 212 цього Кодексу.

5. До сім'ї патронатного вихователя можуть бути одночасно влаштовані тільки діти, які є між собою рідними братами та сестрами, або діти, які виховувалися в одній сім'ї.

6. Термін перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя встановлюється органом опіки та піклування і не може перевищувати трьох місяців.

У разі наявності обставин, що обгрунтовують необхідність і доцільність перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя понад зазначений термін, орган опіки та піклування може його продовжити.

Загальний термін перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя не може перевищувати шість місяців.

7. Порядок створення та діяльності сім'ї патронатного вихователя, влаштування, перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя затверджується Кабінетом Міністрів України.

Патронатний вихователь зараховується на роботу за трудовим договором до бюджетної установи соціального захисту населення за визначенням відповідно місцевої державної адміністрації або місцевої ради.

Стаття 253. Договір про патронат над дитиною

1. За договором про патронат над дитиною орган опіки та піклування влаштовує дитину, яка перебуває у складних життєвих обставинах, в сім'ю патронатного вихователя.

Договір про патронат над дитиною укладається в письмовій формі.

Типовий договір про патронат над дитиною затверджується Кабінетом Міністрів України.

2. Договір про патронат над дитиною припиняється у разі прийняття органом опіки та піклування рішення про повернення дитини до її батьків, інших законних представників, її усиновлення, встановлення над нею опіки чи піклування, влаштування її на виховання в сім'ю громадян (прийомну сім'ю чи дитячий будинок сімейного типу) або до дитячого закладу, закладу охорони здоров'я, навчального або іншого закладу, а також у разі досягнення дитиною повноліття, смерті дитини чи патронатного вихователя.

3. Договір про патронат над дитиною може бути розірваний за згодою сторін або за рішенням органу опіки та піклування, суду у разі невиконання патронатним вихователем своїх обов'язків за договором.

Стаття 254. Права дитини, яка влаштовується в сім'ю патронатного вихователя

1. Для влаштування дитини в сім'ю патронатного вихователя потрібна згода дитини, якщо вона досягла такого віку та рівня розвитку, що може її висловити.

2. Влаштування дитини в сім'ю патронатного вихователя здійснюється за письмовою згодою її батьків, інших законних представників. У разі якщо мати чи батько дитини є неповнолітніми, крім їхньої згоди на влаштування дитини в сім'ю патронатного вихователя потрібна згода їхніх батьків.

3. Влаштування дитини в сім'ю патронатного вихователя здійснюється без згоди батьків, інших законних представників у разі відібрання у них дитини, відсутності відомостей про місце їх перебування, а також за наявності безпосередньої загрози життю чи здоров'ю дитини.

4. На період перебування дитини в сім'ї патронатного вихователя за нею зберігається право на аліменти, пенсію, інші соціальні виплати, а також на відшкодування шкоди у зв'язку з втратою годувальника, які вона мала до влаштування в сім'ю патронатного вихователя.

5. Дитина, влаштована в сім'ю патронатного вихователя, має право підтримувати особисті контакти з батьками та іншими родичами.

6. Дитина, влаштована в сім'ю патронатного вихователя, має інші права, визначені законодавством.

Стаття 255. Обов'язки патронатного вихователя

1. Патронатний вихователь зобов'язаний:

1) забезпечити дитину житлом, одягом, харчуванням тощо;

2) створити дитині умови для навчання, фізичного та духовного розвитку;

3) співпрацювати з батьками, іншими законними представниками дитини задля подолання складних життєвих обставин у межах та у спосіб, визначені органом опіки та піклування;

4) забезпечити надання чи доступ до послуг, визначених договором про патронат над дитиною;

5) сприяти контактам дитини з батьками, іншими законними представниками, родичами, крім випадків, коли батьки позбавлені батьківських прав або в судовому порядку обмежені у праві спілкування з дитиною.

Стаття 256. Оплата послуг із здійснення патронату над дитиною

1. Оплата послуг патронатного вихователя та виплата соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя здійснюються за рахунок коштів місцевих бюджетів у розмірі та порядку, визначених Кабінетом Міністрів України.

2. При влаштуванні дитини в сім'ю патронатного вихователя її батьки не звільняються від обов'язку щодо утримання дитини».

2. Пункт «б» частини першої статті 34 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р., № 24, ст. 170 із наступними змінами) доповнити підпунктом 2' такого змісту:

«2') вирішення відповідно до законодавства питань надання соціальних послуг особам та сім'ям з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах та потребують сторонньої допомоги, забезпечення утримання та виховання дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах».

3. У Законі України «Про місцеві державні адміністрації» (Відомості Верховної Ради України, 1999 р., № 20-21, ст. 190 із наступними змінами):

1) у пункті 6 частини першої статті 13 і пункті 9 статті 16 слово «неповнолітні» замінити словом «дітей»;

2) у частині першій статті 23:

пункт 3 викласти в такій редакції:

«3) розробляє і забезпечує виконання комплексних програм поліпшення обслуговування соціально незахищених громадян, осіб та сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, сприяє розвитку послуг відповідно до потреб зазначених категорій громадян»;

доповнити пунктом 11 такого змісту:

«11) здійснює згідно із законодавством комплекс заходів з надання допомоги особам та сім'ям з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, утримання і виховання дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах».

4. У Законі України «Про охорону дитинства» (Відомості Верховної Ради України, 2001 р., № 30, ст. 142 із наступними змінами):

1) преамбулу викласти в такій редакції:

«Цей Закон визначає охорону дитинства в Україні як стратегічний загальнонаціональний пріоритет і з метою забезпечення реалізації прав дитини на життя, охорону здоров'я, освіту, соціальний захист, всебічний розвиток та виховання в сімейному оточенні встановлює основні засади державної політики у цій сфері, що ґрунтуються на забезпеченні найкращих інтересів дитини»;

2) у статті 1:

після абзацу третього доповнити новим абзацом такого змісту:

«забезпечення найкращих інтересів дитини - дії та рішення, що спрямовані на задоволення індивідуальних потреб дитини відповідно до її віку, статі, стану здоров'я, особливостей розвитку, життєвого досвіду, релігійної, культурної та етнічної належності та враховують думку дитини, якщо вона досягла такого віку і рівня розвитку, що може її висловити».

У зв'язку з цим абзаци четвертий - сімнадцятий вважати відповідно абзацами п'ятим - вісімнадцятим;

в абзаці сьомому слова «ухиленням від сплати аліментів та» виключити, а після слів «від яких відмовились батьки» доповнити словами «діти, батьки яких не виконують своїх батьківських обов'язків з причин, які неможливо з'ясувати у зв'язку з перебуванням батьків на тимчасово окупованій території України або в зоні проведення антитерористичної операції»;

після абзацу сьомого доповнити двома новими абзацами такого змісту:

«дитина, яка постраждала внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, - дитина, яка внаслідок воєнних дій чи збройного конфлікту отримала поранення, контузію, каліцтво, зазнала фізичного, сексуального, психологічного насильства, була викрадена або незаконно вивезена за межі України, залучалася до участі у військових формуваннях або незаконно утримувалася, у тому числі в полоні;

дитина, яка перебуває у складних життєвих обстави-

нах, - дитина, яка потрапила в умови, що негативно впливають на її життя, стан здоров'я та розвиток у зв'язку з інвалідністю, тяжкою хворобою, безпритульністю, перебуванням у конфлікті із законом, залученням до найгірших форм дитячої праці, залежністю від психотропних речовин та інших видів залежності, насильством та жорстоким поводженням у сім'ї, ухилянням батьків, осіб, які їх замінюють, від виконання своїх обов'язків, обставинами стихійного лиха, техногенних аварій, катастроф, воєнних дій чи збройних конфліктів тощо, що встановлено за результатами оцінки потреб дитини».

У зв'язку з цим абзаци восьмий - вісімнадцятий вважати відповідно абзацами десятим - двадцятим;

3) у статті 5:

частину другу після слів «поліпшення становища дітей» доповнити словами «підтримки сімей з дітьми»;

у частині третій:

абзац другий після слів «поліпшення становища дітей» доповнити словами «підтримки сімей з дітьми»;

абзац четвертий після слів «вирішення питань щодо» доповнити словами «забезпечення прав дітей»;

частину п'яту викласти в такій редакції:

«У порядку, встановленому законодавством, трудові колективи, благодійні та інші громадські організації, фізичні особи можуть брати участь у забезпеченні реалізації заходів з охорони дитинства, поліпшення становища дітей, створення розвиненої системи сімейних форм виховання дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, та патронату над дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах, розвитку послуг з підтримки батьків або осіб, які їх замінюють, заходів, спрямованих на забезпечення відповідних умов для виховання, освіти, всебічного гармонійного культурного і фізичного розвитку дитини»;

4) частини третю і п'яту статті 12 викласти в такій редакції:

«Держава надає батькам або особам, які їх замінюють, допомогу у виконанні ними своїх обов'язків щодо виховання дітей, захищає права сім'ї, сприяє розвитку системи послуг з підтримки сімей з дітьми та мережі дитячих закладів»;

«Порядок і розміри відшкодування витрат на перебування дитини в прийомній сім'ї, сім'ї патронатного вихователя, дитячому будинку сімейного типу, будинку дитини, дитячому будинку, дитячому будинку-інтернаті, школі-інтернаті чи іншому закладі для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, встановлюється законодавством»;

5) у розділі V:

а) назву викласти в такій редакції:

«Розділ V ДІТИ, ЯКІ ПОТРЕБУЮТЬ ОСОБЛИВОГО ЗАХИСТУ ДЕРЖАВИ»;

б) доповнити статтею 23' такого змісту:

«Стаття 23'. Захист прав та інтересів дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах

Усі дії щодо дитини, яка перебуває у складних життєвих обставинах, спрямовуються на захист прав та інтересів дитини, усунення причин таких обставин і забезпечення безпечних умов її утримання та виховання, надання їй та її батькам комплексу необхідних послуг та соціальної допомоги.

Суб'єкти соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю в процесі своєї професійної діяльності здійснюють заходи з виявлення дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, надають їм комплекс послуг у межах повноважень, визначених законодавством, інформують інших суб'єктів, органи опіки та піклування в разі необхідності здійснення комплексних заходів щодо захисту прав та інтересів дитини та надання підтримки батькам чи притягнення їх до відповідальності.

У разі якщо у зв'язку із складними життєвими обставинами дитина тимчасово не проживає чи не може проживати із своїми батьками, іншими законними представниками, її утримання та виховання можуть здійснювати родичі, сім'я патронатного вихователя, центри соціально-психологічної реабілітації дітей, притулки для дітей служб у справах дітей, інші установи для дітей (незалежно від форми власності та підпорядкування), в яких створені належні умови для проживання, виховання, навчання та реабілітації дитини відповідно до її потреб.

Уповноважені органи, що здійснюють соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю, зобов'язані в максимально короткий термін запропонувати сім'ї дитини комплекс послуг, спрямованих на мінімізацію чи повне подолання складних життєвих обставин, та сприяти поверненню дитини до батьків, інших законних представників.

У разі якщо повернення дитини до батьків, інших законних представників є неможливим чи суперечить її інтересам, органи опіки та піклування здійснюють заходи щодо надання дитині статусу дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, захисту її житлових та майнових прав, влаштування в одну із

форм виховання, яка найбільше відповідає найкращим інтересам дитини.

Порядок діяльності органів опіки та піклування з питань захисту прав дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах, визначається Кабінетом Міністрів України»;

в) частини другу і третю статті 24 викласти в такій редакції:

«Безпритульні діти в порядку, встановленому законом, тимчасово розміщуються в притулках для дітей служб у справах дітей, центрах соціально-психологічної реабілітації дітей, сім'ях патронатних вихователів, у яких створюються належні житлово-побутові умови та умови, спрямовані на забезпечення їх соціальної адаптації та підготовку до повернення у рідні сім'ї або влаштування в сімейні форми виховання, надається правова, психологічна, медична та інша допомога таким дітям.

Діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, повинні бути передані на усиновлення або влаштовані на виховання в сім'ї громадян (під опіку чи піклування, в прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу), у будинки дитини, дитячі будинки, школи-інтернати, дитячі будинки-інтернати на повне державне утримання. Таким дітям створюються необхідні умови для всебічного і гармонійного розвитку, підготовки до самостійного життя та праці»;

г) статтю 30 викласти в такій редакції:

«Стаття 30. Заборона участі дітей у воєнних діях і збройних конфліктах

Участь дітей у воєнних діях і збройних конфліктах, включаючи вербування, фінансування, матеріальне забезпечення, навчання дітей з метою використання у збройних конфліктах інших держав або насильницьких діях, спрямованих на повалення державної влади чи порушення територіальної цілісності, а також використання дітей у воєнних діях і збройних конфліктах, залучення та/або втягування дітей до не передбачених законами України воєнізованих чи збройних формувань, пропаганда війни забороняються.

Держава вживає всіх можливих заходів для запобігання вербуванню та використанню дітей у воєнних діях і збройних конфліктах, виявлення завербованих дітей та звільнення їх від військової служби.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань сім'ї та дітей, забезпечує проведення широкої інформаційно-роз'яснювальної роботи щодо захисту дітей від участі у воєнних діях і збройних конфліктах, заохочує суспільство, громадські об'єднання та неурядові організації, засоби масової інформації до просвітницької роботи серед дітей, їхніх батьків, інших законних представників.

Особи, винні у порушенні вимог частини першої цієї статті, несуть кримінальну відповідальність, встановлену законом»;

г) доповнити статтею 30¹ такого змісту:

«Стаття 30¹. Захист дітей, які перебувають у зоні воєнних дій і збройних конфліктів, та дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів

Держава вживає всіх необхідних заходів для забезпечення захисту дітей, які перебувають у зоні воєнних дій і збройних конфліктів, дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, догляду за ними та возз'єднання їх із членами сім'ї, включаючи розшук, звільнення з полону, повернення в Україну дітей, незаконно вивезених за кордон. У разі якщо вік особи не визначений і є підстави вважати, що ця особа є дитиною, їй надається захист, передбачений цією статтею, до встановлення віку.

Усі дії держави стосовно захисту дітей, які перебувають у зоні воєнних дій і збройних конфліктів, дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, здійснюються відповідно до норм міжнародного гуманітарного права.

Місцеві органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування першочергово проводять відселення дітей, які опинилися чи можуть опинитися у зоні воєнних дій чи збройних конфліктів, до безпечних районів. Відселення дітей проводиться разом з батьками, законними представниками або, за їхньою згодою, без супроводження чи з іншими особами.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань сім'ї та дітей, здійснює заходи, спрямовані на возз'єднання дитини з сім'єю. Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері захисту прав і свобод людини та громадянина, здійснює заходи з встановлення місцезнаходження членів сім'ї дитини, сприяє пошукам, що здійснюються членами сім'ї, громадськими, благодійними, волонтерськими, гуманітарними організаціями та фондами, що беруть участь у возз'єднанні сімей.

Центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику з питань сім'ї та дітей, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони здоров'я, створюють умови для медичної, психологічної, педагогічної реабілітації та соціальної реінтеграції дітей, які постраждали внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів.

Статус дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, надається органом опіки та піклування за місцем реєстрації дитини як внутрішньо переміщеної особи. Порядок надання статусу дитини, яка постраждала внаслідок воєнних дій і збройних конфліктів, визначається Кабінетом Міністрів України»;

д) текст статті 32 викласти в такій редакції:

«У порядку, встановленому законодавством України та відповідними міжнародними договорами, держава вживає заходів для недопущення незаконного переміщення, вивезення та неповнення дітей з-за кордону, їх викрадення, торгівлі дітьми.

Держава вживає всіх необхідних та можливих заходів для розшуку та повернення в Україну дітей, які були

незаконно вивезені за кордон, у тому числі у зв'язку з обставинами, пов'язаними з воєнними діями і збройними конфліктами».

5. Частину третю статті 5 Закону України «Про соціальні послуги» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 45, ст. 358; 2013 р., № 3, ст. 22) після абзацу другого доповнити новим абзацом такого змісту:

«за місцем проживання (перебування) дитини, у сім'ях громадян, які відповідно до договору надають послуги щодо утримання та виховання дитини (прийомні сім'ї, дитячі будинки сімейного типу, сім'ї патронатних вихователів)».

У зв'язку з цим абзаци третій - восьмий вважати відповідно абзацами четвертим - дев'ятим.

6. В абзаци третьому статті 1 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 6, ст. 147 із наступними змінами) слова «ухиленням від сплати аліментів та» виключити, а після слів «від яких відмовилися батьки» доповнити словами «діти, батьки яких не виконують своїх батьківських обов'язків з причин, які неможливо з'ясувати у зв'язку з перебуванням батьків на тимчасово окупованій території України або в зоні проведення антитерористичної операції».

7. Пункт 2 частини першої статті 14 Закону України «Про безоплатну правову допомогу» (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 51, ст. 577) викласти в такій редакції:

«2) діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, діти, які перебувають у складних життєвих обставинах, діти, які постраждали внаслідок воєнних дій та збройних конфліктів, - на всі види правових послуг, передбачені частиною другою статті 13 цього Закону».

8. У Законі України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб» (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., № 1, ст. 1; із змінами, внесеними Законом України від 24 грудня 2015 року № 921-VIII):

1) у статті 4:

частину першу доповнити абзацом другим такого змісту:

«Кожна дитина, у тому числі яка прибула без супроводження батьків, інших законних представників, отримує довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи»;

частину четверту викласти в такій редакції:

«4. Заява подається внутрішньо переміщеною особою, у тому числі неповнолітніми дітьми, особисто, а малолітніми дітьми, недієздатними особами або особами, дієздатність яких обмежено, - через законного представника (далі - заявник).

Від імені малолітньої дитини, яка прибула без супроводження законних представників, таку заяву може подати її родич (баба, дід, прабаба, прадід, повнолітні брат або сестра, тітка, дядько) або вітчим, мачуха, у яких проживає (перебуває) дитина.

Від імені малолітньої дитини, яка прибула без супроводження законних представників або осіб, зазначених в абзаци другому цієї частини, таку заяву подає представник органу опіки та піклування за місцем перебування такої дитини.

Від імені дитини, влаштованої до дитячого закладу, закладу охорони здоров'я або закладу соціального захисту дітей на повне державне забезпечення, таку заяву подає керівник відповідного закладу.

Заява підписується заявником або особою, зазначеною в абзацах другому - четвертому цієї частини, яка дає згоду на обробку, використання, зберігання його персональних даних та персональних даних особи, від імені якої подається заява»;

у частині сьомій:

абзац перший доповнити словами «або свідоцтво про народження дитини»;

абзац третій після слів «(науковий ступінь)» доповнити словами «довідку з місця навчання, рішення районної, районної у місті Києві чи Севастополі державної адміністрації, виконавчого органу міської чи районної у місті ради про влаштування дитини до дитячого закладу, у прийомну сім'ю, дитячий будинок сімейного типу, встановлення опіки чи піклування»;

частину восьму доповнити абзацами п'ятим - восьмим такого змісту:

«У разі подання заяви особою, зазначеною в абзацах другому - четвертому частини четвертої цієї статті, додатково подаються:

документ, що посвідчує особу заявника;

документи, що підтверджують родинні стосунки між дитиною і заявником;

документ, що підтверджує повноваження представника органу опіки та піклування або керівника дитячого закладу, закладу охорони здоров'я або закладу соціального захисту дітей, у якому дитина перебуває на повному державному забезпеченні, та документ, що підтверджує факт зарахування дитини до цього закладу»;

2) у статті 11:

частину третю доповнити абзацами восьмим і дев'ятим такого змісту:

«Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань усиновлення та захисту прав дітей, здійснює координацію та методологічне забезпечення діяльності місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування щодо соціального захисту внутрішньо переміщених дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, осіб з їх числа, а також забезпечує дотримання вимог законодавства під час встановлення опіки чи піклування над дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування, їх усиновлення, застосування інших передбачених законодавством форм влаштування дітей, проводить роботу з соціальної підтримки внутрішньо переміщених сімей з дітьми, над якими встановлено опіку чи піклування, прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу.

Законні представники дитини-сироти чи дитини, позбавленої батьківського піклування, посадові особи, які здійснюють заходи щодо захисту прав такої дитини,

у разі необхідності підтвердження чи перевірки персональних даних про дитину можуть отримати відповідні відомості на підставі письмового запиту до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику з питань усиновлення та захисту прав дітей, який забезпечує ведення єдиного електронного обліку дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, дітей, які опинилися у складних життєвих обставинах»;

у частині восьмій:

пункт 12 викласти в такій редакції:

«12) виявлення із числа внутрішньо переміщених осіб сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах, надання їм соціальних послуг та здійснення передбачених законодавством заходів у разі виникнення загрози життю та здоров'ю дітей, втрати дітьми батьківського піклування»;

доповнити пунктами 12¹-12² такого змісту:

«12¹) здійснення соціального захисту внутрішньо переміщених дітей, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, сімей, в яких виховуються такі діти, соціального супроводження таких сімей і дітей;

12²) здійснення в повному обсязі повноважень органу опіки та піклування стосовно зареєстрованих на їх території внутрішньо переміщених дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»;

12³) прийняття рішень про забезпечення функціонування внутрішньо переміщених прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, сімей з дітьми, над якими встановлено опіку чи піклування, до яких діти влаштовані згідно з рішеннями районних державних адміністрацій, виконавчих органів міських чи районних у містах рад тих адміністративно-територіальних одиниць, з яких здійснюється внутрішнє переміщення у зв'язку з обставинами, визначеними у частині першій статті 1 цього Закону;

12⁴) надання жителя дитячим будинкам сімейного типу, які вимушено або самостійно залишили місце проживання у зв'язку з обставинами, визначеними у частині першій статті 1 цього Закону;

12⁵) організацію роботи з виявлення дітей, переміщених без супроводження батьків, інших законних представників, здійснення заходів щодо встановлення особи дитини, пошуку її батьків, влаштування таких дітей у сім'ї родичів, патронатних вихователів, до закладів соціального захисту дітей з урахуванням потреб дитини»; частину дев'яту доповнити абзацами восьмим - дванадцятим такого змісту:

«забезпечують соціальний захист внутрішньо переміщених дітей, дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа, сімей, в яких виховуються такі діти, соціальне супроводження таких сімей і дітей;

здійснюють у повному обсязі повноваження органу опіки та піклування стосовно зареєстрованих на їх території внутрішньо переміщених дітей, у тому числі дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування»;

приймають рішення про забезпечення функціонування внутрішньо переміщених прийомних сімей, дитячих будинків сімейного типу, сімей з дітьми, над якими встановлено опіку чи піклування, до яких діти влаштовані згідно з рішеннями районних державних адміністрацій, виконавчих органів міських чи районних у містах рад тих адміністративно-територіальних одиниць, з яких здійснюється внутрішнє переміщення у зв'язку з обставинами, визначеними у частині першій статті 1 цього Закону;

забезпечують надання жителя дитячим будинкам сімейного типу, які вимушено або самостійно залишили місце проживання у зв'язку з обставинами, визначеними у частині першій статті 1 цього Закону;

організують роботу з виявлення дітей, переміщених без супроводження батьків, інших законних представників, здійснюють заходи щодо встановлення особи дитини, пошуку її батьків, влаштування таких дітей у сім'ї родичів, патронатних вихователів, до закладів соціального захисту дітей з урахуванням потреб дитини».

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Установити, що з 1 січня 2016 року по 31 грудня 2018 року запроваджується експеримент із здійснення патронату над дитиною.

3. Кабінету Міністрів України у двомісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

подати до Верховної Ради України пропозиції щодо внесення змін до Бюджетного кодексу України у зв'язку із здійсненням в рамках експерименту витратків на оплату послуг із здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя;

привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;

забезпечити перегляд і приведення міністерствами та іншими центральними і місцевими органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом;

забезпечити проведення детального аналізу відповідності закладів соціального захисту дітей, шкіл-інтернатів найкращим інтересам дитини з метою подальшого впорядкування мережі.

4. Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласним, Київській та Севастопольській міським, районним державним адміністраціям, органам місцевого самоврядування:

здійснити заходи щодо запровадження протягом 2016-2018 років патронату над дитиною в рамках експерименту та скорочення у зв'язку з цим мережі притулків для дітей, центрів соціально-психологічної реабілітації дітей, шкіл-інтернатів;

передбачати у відповідних бюджетах кошти на оплату послуг зі здійснення патронату над дитиною та виплату соціальної допомоги на утримання дитини в сім'ї патронатного вихователя.

Президент України П. ПОРОШЕНКО.

м. Київ, 26 січня 2016 року.

№ 936-VIII.

ООН попросила у країн-донорів 298 мільйонів доларів для фінансування гуманітарної допомоги на сході України. Цього року ці кошти буде адресовано 2,5 мільйона українців, які постраждали в результаті конфлікту на Донбасі. Передусім тим, хто живе поруч з лінією розмежування

Хто не їв гіркої їжі, той не знає насолоди меду Подорож на Близький Схід

Делегацію українських журналістів, котрі відвідали Йорданське Гашимітське Королівство, зустрічали радо і по-арабськи щедро. Йорданці зазначали, що наші держави пов'язує багаторічна дружба, не затьмарена непорозумінням, взаємними образами і спірними питаннями. Сьогодні в цій країні постійно мешкають майже п'ять тисяч громадян України. У Йорданії, до слова, величезну популярність має танцювальний колектив Freeway Dance Studio, у якому беруть участь діти української діаспори. А керує ансамблем йорданець з українським корінням М. Аяд. Українські журналісти зустрічалися з йорданськими парламентаріями. У Національних зборах про їхню роботу розповів голова Комітету з арабських і міжнародних справ нижньої палати парламенту пан Басам Манасир. А у верхній палаті — з журналістами зустрічався віце-спікер Марван Аль Хмуд.

Басам МАНАСИР:

— Останні вибори до парламенту відбулися 23 січня 2013 року. Нижня палата — палата депутатів — складається з депутатів, що обираються таємним прямим голосуванням відповідно до виборчого закону.

Строк повноваження палати депутатів — чотири роки від дня оголошення результатів загальних виборів в офіційній газеті.

Вибори проводяться протягом чотирьох місяців, які передують закінченню строку повноважень попередньої палати. Якщо вибори не завершилися до моменту спливання цього строку чи затримуються з якихось причин, палата продовжує функціонувати до закінчення виборів до нової палати.

Палата депутатів має право вирішувати питання про дійсність мандатів своїх членів; будь-який виборець може протягом п'ятнадцяти днів від дня опублікування результатів виборів у його виборчому окрузі заявити в секретаріат палати протест із вказівкою мотивів, з яких він вважає недійсним мандат особи, проти якої заявлено протест. Мандат може бути визнано недейсним лише за рішенням, прийнятим більшістю двох третин голосів членів палати.

Будь-який член палати депутатів може піти у відставку, по-

давши відповідну заяву голові палати; голові слід порушити питання про відставку перед палатою, яка вирішує прийняти чи відхилити відставку.

У нижній палаті — 150 депутатів. 27 мандатів закріплено для депутатів, обраних за партійними списками. У йорданському парламенті працює вісім фракцій.

А в депутатській групі «Йорданія — Україна» трудяться сьогодні вісім депутатів.

Марван Аль ХМУД:

— У верхній палаті парламенту — 75 senatorів.

Кожен член сенату має відповідати умовам, передбаченим конституцією, і, крім того, повинен бути у віці не менш як сорок років. Сенатори мають належати до числа осіб однієї з таких категорій:

Голова Ради міністрів або колишній голова Ради міністрів, міністри або колишні міністри, колишні посли або повноважні міністри, колишні голови палати депутатів, голови і судді цивільних касаційного та апеляційного чи шариатського судів, офіцери у відставці в чині не нижче бригадного генерала, колишні депутати, котрі обиралися не менше двох разів, або інші особи, що мають довіру і підтримку народу

Надзвичайний і Повноважний Посол України Сергій Пасько і В'ячеслав Воронков.

за свою діяльність і послуги нації та батьківщині.

Строк повноважень сенату вісім років; половина складу сенату оновлюється кожні чотири роки. Після закінчення цього строку мандат може бути відновлено.

Голова сенату займає цей пост протягом двох років і може бути призначений знову.

Сенат скликається одночасно з палатою депутатів: періоди сесій обох палат однакові.

Коли палата депутатів розпускається, засідання сенату перериваються.

***

З бесід з парламентаріями стало зрозуміло, що Йорданія зосереджує свою зовнішню політику на регіональному рівні, намагаючись адекватно реагувати на загрози національній безпеці, основні з яких фактично визначаються загрозою тероризму. Королівство, як і раніше, розвиватиме економічне співробітництво з Китаєм та іншими країнами в Південній Азії, поглиблюватиме фінансове співробітництво з арабськими країнами Перської затоки.

Шукран, Тарасе Шевченко!

Амман — столиця Йорданії — місто, яке неможливо забути. Місто, завдяки особистій енергії та ініціативі Надзвичайного і Повноважного Посла України

Сергія Паська, стало єдиним в 22 арабських країнах, де з'явилися вулиця Тараса Шевченка і Парк Великого Кобзаря.

І сьогодні таксист везуть пасажирів не на вулицю аль-Уму, а на проспект Тараса Шевченка.

Сьогодні на проспекті Тараса Шевченка в Аммані, де розташовано Посольство України, встановлено меморіальну дошку на честь Великого Кобзаря: на мармуровій плиті трьома мовами — українською, арабською та англійською вигравіровано «Ця вулиця названа на честь великого українського поета і художника Тараса Шевченка до 200-річчя з дня його народження. Рішення Муніципалітету Великого Аммана, березень 2014 року».

За пропозицією посла України в Йорданії Сергія Паська 9 березня 2015 року в Аммані було відкрито парк імені Тараса Шевченка. Міський голова Аммана Акіль Більтаджи запропонував назвати цей парк імені українсько-йорданської дружби пам'яті Тараса Шевченка. І тоді було виголошено слова «Шукран, Тарасе Шевченко» — «Дякуємо, Тарасе Шевченко».

За значний особистий внесок у зміцнення міжнародного авторитету Української держави, популяризацію її історичної спадщини й сучасних досягнень і на честь 24-ї річниці незалежності України Президент Украї-

ни Петро Порошенко нагородив міського голову Великого Аммана Акіля Більтаджи орденом «За заслуги» 2-го ступеня. Єдиним представником арабських країн серед 15 іноземних громадян був Акіль Більтаджи. Ця нагорода буде вручена йому 9 березня нинішнього року в Києві під час урочистої церемонії, присвяченій пам'яті Тараса Григоровича Шевченка.

Досі у Йорданії згадують, як 2014 року арабською мовою у виконанні української студентки Ганни Нелуп уперше пролунала могутня пісня «Реве та стогне Дніпр широкий». А децю раніше арабською йорданці змогли почути легендарний «Заповіт», який з української переклав знаменитий поет Михайло Нуайме.

— Культура, освіта, наука — стали локомотивами розвитку україно-йорданських відносин, — розповідає посол Сергій Пасько. — Пріоритетний напрям — освіта. За двадцять років вищу і середню фахову освіту в Україні здобули п'ять тисяч громадян Йорданії, а нині в українських вишах навчаються три тисячі студентів.

На запрошення муніципалітету Великого Аммана в Йорданії гастролював народний художній колектив, лауреат міжнародних і всеукраїнських конкурсів, вокально-хореографічний ансамбль «Зернятко» будинку дитячої творчості «Вітряні гори» Подільського району столиці.

Гарний друг ліпше за поганого брата

Йорданію й Україну розділяють тисячі кілометрів. У далекій арабській країні, у чому ми, українські журналісти, не раз переконувалися, дуже уважно стежать за подіями в Україні, висловлюють підтримку народу України в його боротьбі за територіальну цілісність і незалежність. Керівник спеціальної економічної зони «Акаба» доктор Хані Мулкі казав, що вірить у те, що українські підприємці вже найближчим часом почнуть працювати на березі Червоного моря. Доктор Хані Мулкі розповів про пріоритетні напрями СЕЗ «Акаба» і наголосив, що в Йорданії чекають на українських судноремонтників, фармацевтів, меблярів, фахівців в галузі нафтохімії.

І про сюрприз. Для всіх співробітників Посольства України в Йорданії «Голос України» підготував подарунки — свіжі номери газети, сувенірні футболки, календарі, подарункові кепки з логотипом газети Верховної Ради. Дипломати були безмежно раді звістці з Батьківщини.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Київ—Амман—Київ.

Фото Людмили ВОРОНКОВОЇ.

Міністерство праці й соціального захисту населення Республіки Узбекистан підбило підсумки діяльності 2015 року

Міністерство праці й соціального захисту населення Республіки Узбекистан підбило підсумки діяльності за 2015 рік у галузі соціального захисту, працевлаштування населення, охорони праці й трудових прав.

Як зазначається, у звітному періоді діяльність Міністерства праці й соціального захисту населення була спрямована на забезпечення виконання найважливіших пріоритетів соціально-економічного розвитку, визначених Президентом Республіки Узбекистан на засіданні Кабінету Міністрів 16 січня 2015 року, реалізацію активних заходів на ринку праці, моніторинг здійснення програм створення робочих місць і забезпечення зайнятості, посилення соціальної підтримки

вразливих груп населення, дотримання й вдосконалення законодавства про працю та її охорону, сприяння трудовій міграції населення.

В 2015 році 16,8 тис. самотніх людей похилого віку, пенсіонерів та інвалідів узятю на облік, із них майже 15,7 тис. потребують стороннього догляду й допомоги, котрі охоплені соціальним обслуговуванням вдома, з яких 4,2 тис. самотніх забезпечуються пільгами відповідно до Указу Президента Республіки Узбекистан від 27 травня 1991 року №УП-212. 670 самотніх людей похилого віку, пенсіонерів і інвалідів проживають у будинках-інтернатах «Саховат» і охоплені соціальним обслуговуванням. Понад 6,8 тис. інвалідів, у тому числі дітям-інвалідам, надається медико-соціальне

обслуговування в будинках-інтернатах «Мурувват». У звітному періоді нужденних інвалідів на безоплатній основі забезпечено 7115 технічними засобами реабілітації, у тому числі інвалідними візками забезпечено 2912 осіб, слуховими апаратами — 1060, милицями — 1342, палицями — 1801.

У реабілітаційних центрах Міністерства праці й соціального захисту населення у звітному періоді надано реабілітаційні послуги понад 19,2 тис. інвалідів, у результаті проведених медико-соціальних і професійних заходів ефективність реабілітації інвалідів становила 25,5%, з яких серед дітей-інвалідів — 20,0%. Створено сприятливі умови для зміцнення здоров'я за рахунок підвищення рівня і якості медичного й санаторно-оз-

доровчого обслуговування. Починаючи з 2015 року запроваджено порядок оздоровлення ветеранів війни й трудового фронту 1941—1945 років — один раз на рік у прийнятні для них терміни в санаторно-оздоровчих установах Міністерства праці й соціального захисту населення Республіки Узбекистан, Ради Федерації профспілок Узбекистану та органів державного й господарського управління республіки. Станом на 31 грудня 2015 року 11804 ветерани війни й трудового фронту були забезпечені путівками на оздоровлення.

У звітному періоді безпосередньо і за участі Міністерства праці й соціального захисту населення розроблено понад 12 нормативних правових актів, спрямованих на вдосконалення законодавства щодо

праці, зайнятості й соціального захисту населення, охорони праці тощо. Міністерством праці й соціального захисту населення разом з іншими причетними міністерствами та відомствами вжито конкретних заходів із зміцнення співробітництва з питань запобігання торгівлі людьми, захисту трудових прав, а також перспективи взаємодії із цих питань із міжнародними організаціями, такими як Міжнародна організація праці (МОП), Світовий банк (СБ) тощо.

Реалізовано низку системних заходів стосовно впровадження в системі Міністерства праці й соціального захисту населення сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. У рамках Єдиного порталу інтерактивних державних послуг організовано надання 10 видів інтерактив-

них послуг щодо наявних вільних робочих місць, трудового законодавства, умов праці, соціального обслуговування, трудової міграції. Розроблено і впроваджено в практику роботи програмні продукти «Вакансії», «Ринок праці», «Newjob», які дають можливість розвивати послуги із працевлаштування, запровадити оперативний електронний облік створених робочих місць і їх доступності. До системи електронного документообігу залучено 276 структурних підрозділів міністерства, у тому числі всі 14 територіальних управлінь і 193 районні (міські) центри сприяння зайнятості й соціального захисту населення, 68 підвідомчих організацій.

Матеріал надано Посольством Республіки Узбекистан в Україні.

Саміт ЄС: найгарячіша тема — Велика Британія

Лідери ЄС погодилися, що вільне пересування у рамках Шенгенської зони слід поновити. Про це йдеться у висновках саміту ЄС в Брюсселі, повідомляє «Українська правда». «Важливо відновити нормальне функціонування Шенгенської зони, з повною підтримкою держав-членів, які стикаються з важкими обставинами», — зазначено, зокрема, в заяві.

Також глави держав та урядів Євросоюзу домовилися, що на початку березня ЄС і Туреччина проведуть міні-саміт, щоб обговорити, як, об'єднавши зусилля, подолати міграційну кризу. «Наш спільний план дій з Туреччиною залишається пріоритетом, і ми повинні зробити

все від нас залежне для його успіху», — наголосив президент Європейської Ради Дональд Туск, розповідаючи про намір провести зустріч.

Але якщо з міграційних питань досягли певних домовленостей, то дискусія стосовно майбутнього місця Великої Британії у ЄС була

більш гарячою. За словами Дональда Туска, сторонам вдалося досягти «певного прогресу», однак все ще «багато чого треба опрацювати», інформує BBC. Як відзначають спостерігачі, розбіжності щодо проекту угоди між Євросоюзом і країною виявилися глибокими, ніж очікувалося. Хоча перемовини були «інтенсивними та конструктивними», й усі країни підтвердили своє бажання залишити Велику Британію у Європейському Союзі, деякі члени все ж висунули власні

вимоги. Приміром, Франція стурбована тим, що британські фінансові інституції хочуть продавати свої послуги на європейському ринку, але не підкоряться рішенням єврозони. «Британія повинна залишатися в ЄС, але водночас необхідно, щоб наш Союз міг рухатися вперед. Жодна країна не повинна мати право вето та уникати загальних правил або заперечувати рішення спільних органів влади», — зазначив французький президент Франсуа Олланд.

Юлія КІНЗЕРСЬКА.

Школярі навчалися на моделі ООН

Нещодавно ліцей невеличкого французького міста Ферне-Вольтер проводив свою шосту Модель ООН — FerMUN. Понад 600 учасників представили 18 країн.

У міжнародній конференції взяла участь і делегація з України у складі вчительки французької мови Світлани Гасяк та одинадятикласників із селища Млинів Рівненської області Андрія Місюрина, Валерії Яворської, Назарія Приступи (на знімку). Цікаво, що торік це учнівське тріо побувало на міжнародній конференції у Греноблі.

Цьогорічні пріоритети конференції — підвищення обізнаності учнів стосовно міжнародних проблем, які турбують держави та

народи світу. Юні делегати намагалися відшукати паростки позитивних змін, необхідних людству задля миру і

безпеки у світі, а також шляхи сприяння його стабільному розвитку. Учні-дипломати працювали в комітетах та

інших робочих органах моделі ООН: Валерія — в економічній і соціальній раді моделі ООН, Андрій — у моделі ви-

конавчої ради Африканського союзу, Назарій — у моделі виконавчого комітету верховного комісара ООН у справах біженців.

FerMUN — двомовна конференція, де робочими є французька та англійська мови. Для тих, хто володіє лише однією, допомагали перекладачі з числа учнів.

Поїздка за кордон змінила погляди учнів на світ та життєві орієнтири. Гра «Модель ООН» розвиває лідерські якості, ініціативу, здатність формувати стосунки з людьми із альтернативними думками, вчить мистецтва ведення переговорів, публічних виступів.

Віталій ТАРАСЮК.

Млинів Рівненської області.

Фото надано українською делегацією.

Іпотеку краще оформлювати в Японії

Наприкінці січня Банк Японії встановив від'ємну відсоткову ставку на кошти комерційних банків та фінансових установ, які зберігаються на його рахунках. З 16 лютого вона становить мінус 0,1% відсотка. Після такого кроку центробанку знизилась і відсотки за новими кредитами для громадян країни. Наприклад, в одному з найбільших у Японії комерційних банків SMBC можна оформити іпотеку всього за 0,9% на десять років.

Таке подешевшення ставок одразу оцінили ті, кому потрібне житло. В комерційних банках — ажіотаж: співробітники не встигають відповідати на запитання щодо умов кредитування, за майже «безплатними» кредитами утворюються черги клієнтів, які оформлюють іпотеку чи беруть інші позики.

Щоправда, ставки депозитів при цьому теж дещо поменшали. Деякі банки виставили зовсім мізерні 0,001% прибутку на депозити фізичних осіб. Однак в Японії, де ніяк не можуть роздмухати інфляцію, уже не одне десятиліття живуть і працюють з низькими ставками, і наastroї інвесторів вони не впливають. Навпаки, пом'якшення грошово-кредитного курсу дає шанс комерційним банкам збільшити кредитування як окремих громадян, так і цілих галузей. Адже замість того, щоб просто тримати гроші на рахунках центробанку (за що треба ще й доплачувати), краще віддати їх на кредитування приватного сектору.

«Ми сподіваємося на те, що зниження ставок по кредитах приведе до поживлення реальної економіки та розширення споживчого попиту», — заявив на слуханнях у бюджетній комісії нижньої палати парламенту керівник Банку Японії Харухіко Курода.

За цієї ситуації більше потерпають комерційні банки,

які були заскочені зненацька ініціативою Банку Японії, хоча й очікували чогось подібного. За висновками аналітиків S&P, операційний прибуток великих банків може впасти до кінця фінансового року на 8%, а менших банків — на 15%.

Цього тижня було опубліковано остаточні підсумки того, як спрацювала японська економіка в четвертому кварталі минулого року. ВВП країни за цей період зменшився на 0,4% через зниження споживчих витрат та інвестицій у житлове будівництво. Водночас інвестиції підприємств, які уряд вважає головним показником економічного зростання, підвищилися на 1,45 порівняно з попереднім періодом. Отже, Банк Японії і робить кроки, щоб інвестиції не залежувалися, а споживчі витрати зростали.

Фінансові ринки, які спочатку насторожено відреагували на ініціативу центробанку, уже відіграють падіння. Міністр фінансів Таро Асо, коментуючи нові реалії, заявив, що потрібен час, аби краще зрозуміти плюси й мінуси нововведення. Тож уряд буде уважно відстежувати ситуацію.

Водночас у Банку Японії не приховують, що за потреби готові знизити відсоткову ставку до кінця фінансового року до мінус 0,5%.

Ніна БАЛИКОВА.

Токіо.

У Туреччині заарештували підозрюваних в організації теракту

Після двох терактів в Анкарі та на сході країни в Туреччині було проведено широкомасштабні операції з виявлення і затримання сирійських курдів із партії «Сили із захисту народу», яких обвинувачують у причетності до цих злочинів.

Раніше прем'єр-міністр Ахмет Давутоглу заявив, що теракт у столиці — справа рук сирійського біженця Саліха Неджара, пов'язаного з військовим крилом цієї партії. Допомогу у викраденні автомобіля і його мінуванні сирійцями, за словами прем'єра, надавали бойовики забороненої у Туреччині Робітничої партії Курдистану.

Сирійські курди відкинули ці обвинувачення і переклали провину за кров, пролиту в Анкарі, на радикальне угруповання «Ісламська держава». Однак турецькі сили безпеки в четвер заарештували 14 сирійських курдів, яких підозрюють у причетності до теракту.

Як повідомив турецький телеканал TRT Turk, у четвер було проведено й операції з виявлення сховищ бойовиків на сході країни. У селі Балбаши повіту Сасон (округ Батман) за допомогою безпілотників було знайдено позиції терористичної організації. По них завдали мінометних ударів. У шести бункерах, що їх вирахували під час операції, було виявлено 4 саморобні вибухові пристрої і матеріали, використовувані для виготовлення вибухівки. Сховища і бункери також знищили. У повіті Іділь було знесено споруджені терористами барикади. Проводилися обшуки в будинках, що використовувалися ними. Контртерористичну операцію провели й у провінції Тунджелі. У цій гірській місцевості було вилучено велику кількість зброї, боєприпасів і медикаментів. Крім того, в четвер ВПС Туреччини в ході повітряної операції проти терористів у районі Хафтанін, на півночі Іраку, ліквідували 60 осіб, серед яких були й керівники сепаратистської терористичної організації.

Прем'єр-міністр Туреччини різко засудив прагнення Росії використовувати бойовиків із «Сил із захисту народу» як визволителів сирійських територій. «Я ще раз попереджаю Росію, яка останнім часом здійснює їх підтримку в просуванні до Аазаза і з повітря веде бомбардування невинних людей, щоб вона не використовувала терористичну організацію проти невинного народу Сирії і проти Туреччини. Учора Росія засудила цей теракт. Це гарний знак. Однак осуду недостатньо. Нехай усі, хто має намір використовувати пішак в особі курдської терористичної організації проти Туреччини, знають, що він обернеться проти них», — заявив Ахмет Давутоглу.

Кількість заарештованих за підозрою у зв'язках із терористами сягнула 17 осіб. А головний прокурор Анкари Харун Кодалак заявив, що «випадок з терактом майже розкрито».

Олександр БІЛИК.

ПЛАНЕТА

Євросоюз фінансуватиме проекти транскордонної співпраці

Країни ЄС готові проплатити 90% вартості спільних програм у рамках транскордонної співпраці. У Верховині відбулася зустріч керівництва області, району, представників місцевих громад із генеральним консулом Румунії в Чернівцях Елеонорою Молдован та експертом Сігетської міської ради Марамурського повіту Міхаелю Вратете. Гості повідомили, що до співпраці буде залучено два повіти з їхньої країни та Івано-Франківську і Чернівецьку області.

Фінансування проектів розподілять так: 10 відсотків загальної вартості проекту — від українських партнерів та 90 відсотків — від ЄС. Головна мета — поліпшити життя людей, які живуть по обидва боки кордону, розвивати ці території та громади.

Голова районної ради Іван Шкіндюк закликав депутатів, голів селищних та сільських рад, керівників установ та організацій, а також усіх охочих готувати проекти в галузі сільського господарства, культури, освіти, туризму.

А пані консул нагадала, що верховинці можуть перетинати українсько-румунський кордон за спрощеною процедурою, що також сприятиме співпраці. Відповідно до угоди про малий прикордонний рух між Україною та Румунією мешканці району мають право на «картку малого прикордонного руху», тобто перетинати спільний кордон у межах 30-кілометрової зони в спрощеному форматі. На зустрічі генконсул детально розлумачила, що слід зробити, щоб отримати такий документ.

Галина БРУХАЛЬ.

Івано-Франківська область.

Брюссель прийняв заявку від Сараєва

Влада Боснії і Герцеговини направила до Брюсселя заявку на вступ країни в Євросоюз.

За словами верховного представника ЄС з іноземних справ і політики безпеки Федерікі Могеріні, це — радість не тільки для громадян балканської країни, а й усіх держав Європейського Союзу. «Це — початок довгого шляху. Але, коли саме відбудеться розширення ЄС, зараз не ясно. Можливо, на це піде багато місяців, а ймовірно, й роки», — заявила вона.

Єврокомісар з питань розширення і політики сусідства Йоганнес Ган зазначив, що в Боснії і Герцеговині необхідно провести чимало реформ, і вже від цього моменту вона має ухвалювати закони, які відповідають законодавству Євросоюзу.

У Брюсселі висловили думку, що сусідні балканські країни Сербія та Чорногорія об'єднують Боснію і Герцеговину на шляху євроінтеграції і стануть прикладом для неї. Величезним гальмом для колишньої югославської республіки можуть стати етнічна напруга й релігійні протиріччя, а також те, що країна ще є і постачальником біженців до ЄС. Але влада Сараєво заявила, що має політичну волю для вирішення усіх проблем у країні й підвищення рівня життя населення, а також висловила оптимізм стосовно того, що приєднання країни до ЄС і НАТО — не за далекими горами.

Після приєднання Словенії та Хорватії до ЄС, початку переговорів Сербії із Брюсселем про членство в європейській родині, а Чорногорії — про вступ до НАТО Боснія і Герцеговина стала п'ятою країною з колишньої Югославії, яка гучно заявила про вихід на шлях євроінтеграції.

Ярослав СЕРПІЄНКО.

Спогади генерала Лопати

РОЗДУМИ НАД ПРОЧИТАНИМ

Упродовж двох минулих років побачили світ два об'ємні томи мемуарів генерал-полковника Анатолія Лопати під однією і тією назвою: «Записки начальника Генерального штабу Збройних сил України». Проте це не одне і те ж видання. Датована 2014 роком книга написана російською мовою і має 584 сторінки, а 2015-м — українською на 630 сторінках, під надзаголовком «Час і свідомість». Різниця в обсязі пояснюється тим, що в другому виданні епілог має суттєвий текстовий додаток «Віхи буремних подій 2013-2015 років» — хронологія найсуттєвіших воєнних дій на сході України під назвою Антитерористична операція (АТО).

Наголошую на цих деталях, бо в них відбилися риси характеру автора — свідомого українського патріота, з твердою патріотичною позицією, чіткою логікою людини, за плечима якої — досвід офіцера і воєначальника. Він віддав військовій службі понад 38 років, пройшов складний і велетрудний шлях від рядового до генерал-полковника. У Радянській армії на його долю випали події в Чехословаччині 1968 року, виконання інтернаціонального обов'язку на Кубі, командування армійським корпусом на Далекому Сході, організація практичного виведення військ із Польщі як першого заступника командувача Північної групи військ при розпаді Радянського Союзу.

Зрозуміло, що в ті роки державною була російська, а в армії спілкуватися нею доводилося повсякденно. Рідна, українська, звичайно ж, не забулася, проте брак щоденної мовної практики давався взнаки. Тому й писав свої спогади звичною для нього російською. А закінчивши і видавши книгу, самотужки переклав її українською, заодно доповнивши хроніками про криваві воєнні події на Донбасі.

Книга починається не звичними для мемуарів дитячими роками, а розділом про сумнозвісний ДКНС (Державний комітет з надзвичайного стану) — фактично державний переворот із тимчасовою ізоляцією президента СРСР Горбачова в Криму на відпочинку і спробою групи вищих чиновників СРСР узурпувати владу.

Автор, спираючись на конкретні факти, в деталях описує поведінку вищого керівництва — цивільного і військового — в персоналіях мало не погодинно. Втім, ця спроба перевороту закінчилася повним провалом і, зрештою, призвела до розпаду Радянського Союзу.

Такий початок книги цілком виправданий: адже ці події стали початком руйнування радянської імперії та її Збройних сил, яким він віддав кращі роки свого життя.

Далі йдуть спогади суто у хронологічному порядку, починаючи з важкого дитинства по закінченню Другої світової війни, шкільних років та початку трудової шляхи та призову в армію. Він, закінчивши

школу артилерійських майстрів, загальної військової училище, військового академію ім. М. В. Фрунзе та Академію Генерального штабу в Москві, став освіченим воєначальником, пройшовши всі сходи кар'єрного зростання — від командира взводу до першого заступника командувача Північної групи військ, дислокованої в Польщі та Німеччині. Доводилося служити в різних регіонах СРСР — від Далекого Сходу (Уссурійський край, Камчатка та Чукотка) до Півдня України (Миколаїв), від Західної Європи до американо-континенту (командир бригади на Кубі).

На початку 1992 року, коли Радянський Союз почив у бозі, а його Збройні сили ще конали, Лопата як перший заступник командувача Північної групи військ (командувач перебував на лікуванні у Москві) отримав наказ від міністра оборони Шапошнікова про приведення особового складу військ до присяги на вірність Росії. Він був переконаний у хибності такого рішення. Зібрав офіцерів і висловив свої сумніви: «Таку присягу повинні складати тільки молоді воїни, офіцерський же склад присягав захищати Радянський Союз, якого вже немає, а Росія стала правонаступницею СРСР». І рішуче сказав, що хай кожен вирішує сам, а особисто він складати нову присягу не буде. З 31 офіцера, що брали участь у нараді, 17 були українцями. Потелефонував міністрові і висловив свої міркування й сумніви: не слід приводити армію і флот до присяги ще раз. З ким залишиться Росія, якщо половина офіцерів у збройних силах — українці?

Чи то Москва теж дійшла такого ж висновку, чи прислухалась до генерала, але до присяги збройні сили колишнього Союзу не приводили. Та після виступу перед офіцерами стало неминучим відбуття Лопати в Україну для проходження подальшої служби. Зрештою, не відразу і не просто Анатолій Васильович став заступником міністра і начальника Генерального штабу відновленої Української держави.

Українець з діда-прадіда, народжений під

Києвом у давньому козацькому селі Рожеві на лівому березі річки Здвиж, з непростих повоєнних дитячих років він увібрав у себе прекрасну навколишню природу і чесну селянську мораль. Батько загинув на фронті, жили у скруті. По закінченні середньої школи у Макарові, подався до Києва шукати роботу, влаштувався у бригаду будівельників, де оволодів фахом паркетника, і тут працював до призову в армію. Попри те, що постійно перебував у російськомовному середовищі, він у душі завжди залишався українцем. Йому навіть пропонували змінити прізвище на російський кшталт — Лопатін — проте твердо відмовився.

Щоправда, не зовсім звичне прізвище викликало дружні і не завжди приємні жарти. Так, коли був курсантом Бакинського вищого загальної військового командного училища його призначили старшиною роти. Якось перед вечірньою перевіркою, на традиційній стройовій прогулянці старшина подав команду: «Рота, кроком руш, заспівай!». Рота заспівала на мотив відомої тоді солдатської пісні:

*Старшина у нас Лопата,
бравий хлопець, хоть куду.
Три наряда на роботу,
он ответит без труда.*

*Приспів...
Старшина — отец солдату
и в учебе, и бою.
Он всегда найдет лопату
Нерадивому в строю.*

*Приспів...
Офицерами мы станем,
нам учеба только впрок,
а лопату мы достанем,
и начистим черенок.*

Це було зухвале порушення статуту, старшина дещо розгубився, та не дав зрозуміти. Зупинив роту, подякував за «змістовну» пісню і знову скомандував: «Рота, кроком руш!»...

Пригадує генерал ще один схожий випадок. Відбуваючи з Куби до Москви і прощаючись з міністром оборони країни Раулем Кастро, він відмовився від запропонованої заздалегідь поїздки по країні, оскільки напередодні над островом пронісся циклон, наробив чимало лиха, і всі були зайняті ліквідацією його наслідків. Рауль Кастро оцінив його вчинок і, прощаючись, жартома сказав, що міністр оборони СРСР обіцяв надіслати на Кубу саперну бригаду, а прислав тільки одну «лопату», і ту забирає.

Грішним ділом і я, редагуючи гостру і тому популярну й багатотиражну газету «Вечірній Київ», не змінив дотепний, як мені здалося, заголовок критичної кореспонденції про недоліки в роботі Генерального штабу української армії, який тоді очолював Анатолій Васильович. Прізвище тодішнього начальника Генштабу в публікації не згадувалося, але ж заголовок — «Чия лопата копає в Генеральному штабі» — видався мені вдалим. Неприпустимо для головного редактора, хоча деталі внутрішньої боротьби в міністерстві оборони тоді мені не були відомі. Зрозуміло, що начальника штабу це образило, він навіть виступив по телебаченню щодо цієї публікації.

А суть полягала в тому, що міністр Шмаров задумав воєнну реформу, яка зруйнувала б Збройні Сили України, проти якої аргументовано виступив Лопата. Про це мені конфіденційно розповіли кілька генералів, які просили газету втрутитися, та з цілком зрозумілих причин їхні прізвища не розкривати. Так у «Вечірньому Києві» з'явилася моя колонка під заголовком «Державний

переворот». Амбітний міністр подав до суду, а заангажована голова Шевченківського райсуду Антошина, яка вела засідання, відверто стала на бік міністра. І ось тоді, генерал Лопата, попри недавню образу на газету, погодився свідчити у процесі на нашому боці.

Оскільки газета друкувала стенограму засідання, то суд набув широкого розголосу і викликав занепокоєння в найвищих владних колах. Ми його прогнали, але виграла справу: задумана реформа не була схвалена Радою національної безпеки й оборони України, де з гострою критикою її виступив начальник Генштабу. Та інтриги у вищих керівних колах тривали, і вже через два тижні указом президента (з подачі наближеного до Кучми Володимира Горбуліна на прохання Шмарова та за підтримки Табачника) генерал Лопата був звільнений з посади.

Проте й міністра Шмарова чекала така ж доля — незабаром він був змушений піти у відставку. Згодом під час зустрічі з Леонідом Кучмою я принагідно нагадав про безпрецедентний ганебний суд, ініційований міністром, якого можна було б уникнути. На що президент сказав, що радив Шмарову знайти спосіб замирення, та він не прислухався, і тоді він йому запропонував подати заяву про звільнення за власним бажанням.

Через деякий час матеріали суду та відгуки читачів були оприлюднені у книзі «Суд і осуд. Міністр оборони — проти «Вечірнього Києва», «Вечірній Київ — проти шмаровщини», яка вийшла десятитисячним накладом і блискавично розійшлася.

Дуже шкода, що аналітичний розум, неабиякий організаторський талант і воєнний досвід генерал-полковника Лопати не були сповна використані за фахом на благо України. Після його звільнення ми підтримували дружні зв'язки, я запропонував йому приєднатися до ініціативної групи зі створення політичної партії «Єдність», і ми її створили практично на громадських засадах і зареєстрували у Міністерстві юстиції. Анатолій Васильович погодився її очолити. Проте трапилося те, що завжди губить будь-яку справу — стався розкол: керівники Львівської та Одеської організацій не погодилися об'єднатися з новостворюваною партією «Собор». Але це вже зовсім інша історія.

Книга Анатолія Лопати інформаційно насичена. Автор не тільки згадує багатьох відомих діячів, але й подає їхні портрети з детальними біографічними довідками, ксерокопії документів як ілюстративний матеріал, пересипає розповідь власними віршами, які засвідчують стан його душі під час життєвих

перипетій. Так, звертаючись до одного з українських президентів, він з боєм пише:

*Ще не вмерли в Україні
Ні слава, ні воля.
Хоч зрадили любі друзі
Нашу з вами долю.*

В українськомовному виданні подається коротка хронологія подій так званої АТО (антитерористичної операції) з листопада 2013-го по лютий 2015 року. Це не суха реєстрація фактів за окремими днями, а вільний їх переказ, а вільний їх переказ, але виграла справу: задумана реформа не була схвалена Радою національної безпеки й оборони України, де з гострою критикою її виступив начальник Генштабу. Та інтриги у вищих керівних колах тривали, і вже через два тижні указом президента (з подачі наближеного до Кучми Володимира Горбуліна на прохання Шмарова та за підтримки Табачника) генерал Лопата був звільнений з посади.

Проте й міністра Шмарова чекала така ж доля — незабаром він був змушений піти у відставку. Згодом під час зустрічі з Леонідом Кучмою я принагідно нагадав про безпрецедентний ганебний суд, ініційований міністром, якого можна було б уникнути. На що президент сказав, що радив Шмарову знайти спосіб замирення, та він не прислухався, і тоді він йому запропонував подати заяву про звільнення за власним бажанням.

Через деякий час матеріали суду та відгуки читачів були оприлюднені у книзі «Суд і осуд. Міністр оборони — проти «Вечірнього Києва», «Вечірній Київ — проти шмаровщини», яка вийшла десятитисячним накладом і блискавично розійшлася.

Дуже шкода, що аналітичний розум, неабиякий організаторський талант і воєнний досвід генерал-полковника Лопати не були сповна використані за фахом на благо України. Після його звільнення ми підтримували дружні зв'язки, я запропонував йому приєднатися до ініціативної групи зі створення політичної партії «Єдність», і ми її створили практично на громадських засадах і зареєстрували у Міністерстві юстиції. Анатолій Васильович погодився її очолити. Проте трапилося те, що завжди губить будь-яку справу — стався розкол: керівники Львівської та Одеської організацій не погодилися об'єднатися з новостворюваною партією «Собор». Але це вже зовсім інша історія.

Книга Анатолія Лопати інформаційно насичена. Автор не тільки згадує багатьох відомих діячів, але й подає їхні портрети з детальними біографічними довідками, ксерокопії документів як ілюстративний матеріал, пересипає розповідь власними віршами, які засвідчують стан його душі під час життєвих

Віталій КАРПЕНКО.

Нація зароджується лише на рідному ґрунті... До 160-ліття Софії Русової

Людина може жити в країні, де народилась, і зневажати її мову, плюндрувати історію, навіть вбивати співвітчизників. Буває і навпаки, коли людина обирає Батьківщину не за національною ознакою, а за покликом серця. Саме такою була Софія Федорівна Русова — основоположниця української дошкільної педагогіки, авторка концепції національного виховання. Дочка французьки і шведа стала борцем за культурно-освітнє відродження землі, на якій народилась. Софія Федорівна була особистістю з європейським мисленням і високими ідеалами. «В житті кожної шляхетної людини має світити велика ясна зірка: щаслива доля рідного народу», — писала С. Русова і залишалась вірною цьому девізу до останнього подиху.

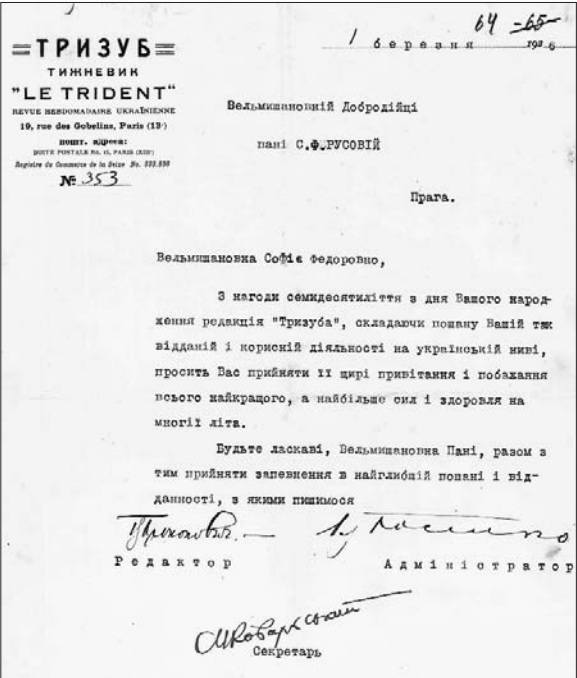
Народилася Софія Русова 18 лютого 1856 р. у с. Олешня на Чернігівщині, у родині Федора Ліндфорса та Ганни Жерве, які переїхали сюди з Сибіру. Мати рано померла. Дитинство Софії минало серед мальовничої природи під наглядом батька, старшої сестри Марії та няні Дунаші, простої селянки, яка своїми піснями ще з колиськи прищепила їй любов до України.

Переїхавши з сім'єю до Києва, Софія з золотою медаллю закінчує Фундуклеївську гімназію, захоплюється юридичними науками, оперує, грає на фортепіано, мріє про музичну кар'єру. Життя враз перевернулося у 1871 р., коли помер батько. Софія передумала вступати до петербурзької консерваторії й вирішила присвятити себе педагогії.

Разом із сестрою Марією Софія відкриває у Києві перший україномовний дитсадок. «Ви самі ще дитина!» — зауважив попечитель Київського учбового округу П. Антонович, коли Софія подала йому своє прохання. 1 вересня 1871 р. до приватного дитсадка сестер Ліндфорс завітало близько 20 вихованців, переважно — діти з сімей українських інтелігентів, зокрема, дочки письменника М. Старицького. Софія в роботі з дітьми уникала формальності та шукала в педагогіці щось творче.

та «Український буквар». Русови переїхали до Києва: на запрошення директора Комерційного інституту О. Русов мав викладати там статистику. Софія була щаслива і сповнена задумів, проте невдовзі помер старший син Михайло, а згодом і чоловік. Ці події тяжко ранили її, однак не зломали.

Софія Федорівна викладає у Фребелівському жіночому інституті, є співредактором педагогічного журналу «Світло», де опубліковано понад 100 її праць. Для вивчення світового досвіду педагогіки С. Русова їздить до Брюсселя, Берліна. Наслідком педагогічних пошуків Софії Федорівни стало створення нею оригінальної концепції національного виховання, в центрі якої — дитина з її природними задатками, здібностями і талантами. С. Русова була переконана: «Нація народжується біля дитячої колиски, лише на рідному ґрунті, серед

Лист від редакції тижневика «Тризуб» (Париж) з нагоди 70-річчя С. Ф. Русової. 1 березня 1926 р.

та видає свої книжки, серед яких «Перша читанка для дорослих, для вечірніх та недільних шкіл» та «Дошкільне виховання». Крім того, стає головою Україн-

у Празі Софія Русова до останніх днів життя активно займається громадською, педагогічною та науково-видавничою діяльністю: стає професором педагогіки Українського високого педагогічного інституту ім. М. Драгоманова, Української академії в Подебрадах (Чехословаччина), керує дитячим притулком для дітей-емігрантів, веде потужну роботу з підготовки монографій і підручників — загалом тут побачили світ 165 її видань! Крім того, С. Русова постійно бере участь у міжнародних з'їздах у Римі, Парижі, Копенгагені, Греноблі. С. Петлюра казав, що тепер С. Русова може об'їздити всю Європу та розповісти світу правду про те, що коїться в Україні.

Як свідчать щоденники С. Русової, всі 18 років, які вона провела в еміграції, були сповнені тугою за Батьківщиною. Померла Софія Русова 5 лютого 1940 р. Похована на Ольшанському цвинтарі в Празі.

Її концепція національної освіти актуальна і сьогодні. Далі подаються (мовою оригіналу) витяги з документів, які зберігаються в Центральному державному архіві громадських об'єднань та висвітлюють період життя Софії Русової в пражській еміграції.

Наталя БОЖУК, головний спеціаліст Центрального державного архіву громадських об'єднань України.

Малюнок онуки С. Ф. Русової Ольги. Подебради (Чехословаччина). 1923 р.

рідного слова, пісні здатна вирости національно свідомою дитиною. На її думку, діти змалку мають долучатися до духовних скарбів своєї нації — тільки тоді з них виростуть ті, хто в майбутньому розбудує міцну державу. Софія Федорівна вважала, що кожна школа повинна мати національний характер, а в програмі навчання перше місце має належати мові, літературі, історії та географії свого народу. «Народові, який не має своєї школи і не дає про неї, призначені економічні злидні і культурна смерть. Ось через що сучасним гаслом усякого свідомого українця мусить бути завдання: рідна школа на Вкраїні», — писала С. Русова.

Ставши у 1917 р. членом Української Центральної Ради, а згодом і очільником департаменту дошкільної і позашкільної освіти Міністерства освіти, Софія Русова проводить дерусифікацію шкіл, готує

ської національної нічної ради (до 1938 р.). Після утвердження в Україні комуністичного режиму, в грудні 1921 р., 65-річна Софія Федорівна разом з 14-літньою онукою Олею вбрід переходить Збруч, згодом емігрує до Праги, яка й стала її останнім життєвим прихистком. «Прощай, рідна, дорога Україно. Кидую тебе з одним палким бажанням усі свої старі сили віддати на визволення Твого народу...»

Перший пам'ятник видатній просвітительці

Автору національної педагогічної концепції, члену Центральної Ради Софії Русовій (Ліндфорс) відкрили пам'ятник у містечку Ріпкі, біля гімназії. Автор — скульптор Петро Пікуль.

Від тих, хто першим починав підносити добре ім'я уродженки Чернігівщини, виступав на мітингу представник обласного товариства «Просвіта» імені Т. Шевченка, перший голова краєвого Народного руху Валерій Сарана. А на педагогічній конференції, що пройшла у райцентрі після відкриття пам'ятника, обговорювали проблеми виховання молоді вчителі з Києва, Тернополя, Івано-Франківська та Чернігова.

Василь ЧЕПУРНИЙ.

Чернігівська область.

ДОКУМЕНТИ

Із запису в щоденнику С. Русової від 21 жовтня 1932 р. [...] Усяку працю роблю лише з якимсь надривом, не знаю, нащо я живу, ніякої праці для України не роблю. Мій щоденник один бачить мої сльози [...]. Не пишу ці українські портрети, що подобались Юрі, як я їх йому читала. Портрет Петлюри дуже розрісся, бо Хариса дала мені цілий збірник йому присвячений, як матеріал [...]. Маю лист від Кошиця (український хоролий диригент. — Авт.), що зовсім розпалась організація хору під його керіванням, хору переїзжого по Європі. Такий сором українцям, що не зуміли підтримати такого великого митця на Славу України [...].

Чернетка листа до директора новоствореного учительської семінарії із запису в щоденнику С. Русової. Червень 1937 р.

Шановний пане як тільки почула, що ви откриваєте учительську семінарію для підготовки учит-ц [...] дуже захотілося мені прочитати цим учителям яких 5—6 лекцій, маленький курс дошкільного виховання [...]. Дошкільне виховання це мій факх, і я б рада була поділитися моїм досвідом з молодими учителями. Прилагаю коротку програму того, що я могла б розказати слухачам чи слухачкам:

1. Душа малі дитини. Потреба в ранньому вихованні. Різні періоди дошкільного віку дитини. Моральне і соціальне його значення.
2. Що розуміти під словом раннього виховання: виявлення душевних сил дитини, знайомлення з її душевною особою і виховання індивідуальності.
3. Які риси бажано перш за усе зміцнити в дитині: волю, розуміння добра і зла, правди, порядку, настійливості.
4. Виховання релігійно-моральне-соціальне: молитва-відносини до батьків-товаришів. Ігра, спільна праця.
5. Які інтелектуальні сили пробуджувати: пам'ять, воображеніє, увагу. Вправи уваги, пам'яті, розуму. Малюнки, вірші, казки, математика.
6. Природа, мистецтво — спів, музика, ритм, малювання, ліпка і др. праці ручні [...].
7. Організація матерської школи в місті і на селі. Нові методи, обов'язки учительки [...].

Із запису в щоденнику С. Русової від 22 травня 1938 р. Неділя. Страшні чутки, страшне очікування далішх фактів (перша спроба Гітлера анексувати Чехію. — Авт.): вчора мала мобілізація, сьогодні більша і евакуація чеського населення на 20 км від німецького фронту. Війська чеські в 4 км від кордону. В Брно прилетіли Савітські авіа льотчики. Що буде з Чехією, яка тримається з таким достоїнством. А що буде з Україною в цьому міжнародному хаосі, невже знову застане він нас непередбаченими?

Треба силу мати, щоб боротися, а ми нічого не маємо. Страшно за завтра, та ще й в родині дві протилежні течії думок [...].

Із останнього листа С. Русової до сина Юрія від 10 січня 1940 р.

[...] Дякую Богові, що можу ще писати і думати, хоча бувають дні що і руки, і мозги замерзають. Милий Юра, спасибі тобі, що підбадьорив мене, дав мені участь у твоїх прекрасних корисних працях, мала, конечно, буде моя участь, але усе таки вона освітить трохи мої останні безсмысленні дні. Я увесь час повторюю слова Палія з поеми «Чернец» Шевченка: «навіщо ж я на світ родився, свою Україну любив, і старець тяжко заридав. Читати Писаніє покинув, надів клобук, взяв патерницю і за Україну молитись старий Палій пошкандиба!»

Так і мені залишилось лише за Україну молитись, та і то, не в церкві, до якої вже не йду, в своїй хаті-келії. Тепер кінчаю збірник хрестоматії і посилаю своїм друзям в Америку. Тобі, любий мій, поки що посилаю статтю, що написала ще в Вересні для галицького журналу [...].

Лист Голови «Дитячої Натуральної Школки» К. Коберського до С. Ф. Русової щодо обрання її почесним членом школки. Подебради (Чехословаччина). 15 квітня 1927 р.

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ "КБ "ЕКСПОБАНК" оголошує аукціон з продажу активів, що обліковуються на балансі банку, на електронному торговому майданчику Української універсальної біржі (www.uub.com.ua)

Перелік кредитів*:

№ лоту з/п	Найменування активу	Початкова ціна продажу усіх лотів грн. (без ПДВ)
1-5	Кредитні договори з фізичними особами	396 770,18

* Учасниками аукціону можуть бути юридичні особи (фінансові установи - банки або небанківські фінансові установи, крім кредитних спілок).

Лоти 1-5 виставляються до продажу на повторні торги.

Умови продажу:

1. Аукціон проводиться відповідно до Правил проведення аукціонів в електронній формі з продажу активів банків, щодо яких Фондом гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення про здійснення процедури ліквідації, та Регламенту організації та проведення торгів на електронному майданчику Української універсальної біржі. Переможець аукціону зобов'язаний сплатити Українській універсальній біржі винагороду за проведення аукціону. Порядок прийняття участі в аукціоні в електронній формі та детальна інформація щодо лотів розміщені на веб-сайті Виконавця: http://uub.com.ua.

2. Аукціонні торги відбудуться за наявності не менше одного учасника.

3. Учасники аукціону сплачують:

- реєстраційний внесок - 689 (шістсот вісімдесят дев'ять) гривень 00 копійок, в т.ч. ПДВ, на поточний рахунок № 26000000001643 в ПАТ "КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК", МФО 300614, код ЄДРПОУ 25158707, отримувач - Українська універсальна біржа;
- гарантійний внесок - 10% (десять відсотків) від початкової ціни продажу лота (без ПДВ) на поточний рахунок № 26007000000380 в ПАТ "КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК", МФО 300614, код ЄДРПОУ 25158707, отримувач - Українська універсальна біржа.
- 4. Засоби платежу - грошові кошти в національній валюті України.
- 5. Крок аукціону - 1 % (один відсоток) від початкової ціни лота.
- 6. Витрати по організації та проведенню аукціону покладаються на покупця (переможця аукціону), який в момент подання заяви на участь в аукціоні укладає договір про умови участі в аукціоні з Виконавцем.

7. Переможець аукціону зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів з дати проведення аукціону: 1) підписати протокол проведення аукціону; 2) сплатити в безготівковій формі кошти за придбане на аукціоні майно за вирахуванням суми гарантійного внеску на рахунок Замовника № 32074104701026 в Національному банку України, код МФО 300001, отримувач - АТ "КБ "ЕКСПОБАНК" (в стадії ліквідації), код ЄДРПОУ 09322299, протягом 5 (п'яти) робочих днів після підписання протоколу проведення аукціону; 3) з'явитися до АТ "КБ "ЕКСПОБАНК" для підписання договору про відступлення права вимоги. Гарантійний внесок, сплачений переможцем аукціону, за винятком витрат по організації та проведенню аукціону, зараховується до ціни продажу майна, що підлягає сплаті.

Ознайомитись з активами, що пропонуються до продажу на аукціоні, можна щодня, крім вихідних днів, з 09.00 до 18.00, попередньо зателефонувавши за телефоном: (044) 501-24-08.

Час початку аукціону: о 10 год. 00 хв. 09.03.2016 року.

На початку проведення аукціону встановлюється час представлення цінових пропозицій, що складає 10 хв. від початку аукціону. Після отримання цінової пропозиції встановлюється час представлення пропозицій, що складає 10 хв. з моменту отримання останньої цінової пропозиції. У разі закінчення терміну представлення цінових пропозицій відбувається автоматичне завершення аукціону.

Місце проведення аукціону (у формі електронних торгів): www.uub.com.ua.

Прийом заяв на участь в аукціоні проводиться за адресою: м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 55, к. 413 та закінчується 01.03.2016р. о 17 год. 00 хв.

Бажаючим придбати активи звертатися до служби з організації аукціону: м. Київ, вул. Богдана Хмельницького, 55, тел. (044) 278-04-27, щоденно, крім вихідних, з 09.00 до 17.00.

Кам'янець-Подільський планово-економічний технікум-інтернат оголошує прийом вступників на 2016-2017 н.р. за спеціальностями: "Облік і оподаткування" (9, 11 кл.); "Економіка" (11 кл.); "Соціальна робота" (9кл.)

Термін навчання: на базі 9кл. - 3 роки, на базі 11 кл. - 2 роки.

Студенти з обмеженими функціональними можливостями забезпечуються стипендією і знаходяться на державному утриманні (безкоштовне 4-разове харчування, медичне обслуговування, гуртожиток, оздоровлення) та отримують пенсію в повному розмірі.

До послуг студентів оздоровчий комплекс в складі зали лікувальної фізкультури, ігрових видів спорту, плавального басейну.

На всі спеціальності проводиться набір на контрактній (платній) основі.

Заяви приймаються: від абітурієнтів, котрі вступають на основі базової загальної середньої освіти - з 11 липня по 20 липня; від осіб, котрі вступають на основі повної загальної середньої освіти - з 11 липня по 27 липня. Вступні екзамени з 21 липня по 27липня.

Ліц. МОНМСУ №586507 від 9.08.2011р.

Довідки за тел.: (03849) 3-26-51, 0677019317.

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію ПАТ КБ "НАДРА" оголошує відкриті торги (аукціон) в електронній формі з продажу активів, що обліковуються на балансі банку, які проводитимуться на електронному торговому майданчику товарної біржі "Універсальна товарно-сировинна біржа" (https://www.utsb.com.ua)

Лот №	Найменування активів	Початкова ціна лота, грн. (з ПДВ)	Гарантійний внесок, грн. (без ПДВ)
00762-A	CHEVROLET AVEO, реєстраційний номер – AA3934OC, рік випуску – 2008, номер шасі (кузова, рами) – KL1SF6YUE8W001461, тип ТЗ (кузова) – легковий (седан-В), колір – чорний, об'єм двигуна – 1498 куб. см, паливо – бензин, пробіг – 194303 км, автомобіль був у ДТП (комплекти шин: 195/60R15 88TKW22TL Kumho та 195/60R15 88H KR26 TL Kumho).	78066,00	7806,60
00763-A	MITSUBISHI LANCER, реєстраційний номер – AA6368MC, рік випуску – 2007, номер шасі (кузова, рами) – JMYSTCY4ABU702500, тип ТЗ (кузова) – легковий (седан-В), колір – білий, об'єм двигуна – 1997 куб. см, паливо – бензин, пробіг – 121751 км, автомобіль був у ДТП (лайт-бокс в зоні самообслуговування з плакатами ін. №7125-180, комплекти шин: 225/45R18 91Y KU31 TL Kumho та 225/40R18 R KW31 TL Kumho).	181224,32	18122,43
00764-A	HONDA ACCORD, реєстраційний номер – AA9309MO, рік випуску – 2008, номер шасі (кузова, рами) – JHMCL76408C213334, тип ТЗ (кузова) – легковий (седан-В), колір – білий, об'єм двигуна – 1998 куб. см, паливо – бензин, пробіг – 82710 км, автомобіль був у ДТП (лайт-бокс «Машенька» ін. №8939-200, комплекти шин: 225/55R17 97V KW17 TL Kumho та 225/55 R17 Dunlop Le Mans LM703 95V).	189147,04	18914,70
00765-A	HYUNDAI TUCSON, реєстраційний номер – AA9689MX, рік випуску – 2007, номер шасі (кузова, рами) – Y6LJN81BP8L009908, KMJHN81BP8U795337, тип ТЗ (кузова) – легковий (універсал-В), колір – синій, об'єм двигуна – 2000 куб. см, паливо – бензин, пробіг – 143349 км, автомобіль був у ДТП (лайт-бокс «Машенька» ін. №9002-200, комплекти шин: 215/60 R16 99T KW22 TL Kumho та 215/65 R16 Goodyear EfficientGrip Suv 98H).	180331,67	18033,17
00766-A	KIA MAGENTIS, реєстраційний номер – AA9306MO, рік випуску – 2007, номер шасі (кузова, рами) – KNEGE222285191812, тип ТЗ (кузова) – легковий (седан-В), колір – сірий, об'єм двигуна – 1997 куб. см, паливо – бензин, пробіг – 127083 км, автомобіль був у ДТП – total (лайт-бокс «Машенька» ін. №8936-200, комплекти шин: 205/60R16 92T KW22 TL Kumho, 205/60 R16 Matador MP44 92H та 205/60R16 96V KU31 TL Kumho).	178280,21	17828,02
00767-A	FORD TRANSIT, реєстраційний номер – AA2950CO, рік випуску – 2006, номер шасі (кузова, рами) – WFOXXXTTFX6A26405, тип ТЗ (кузова) – вантажний малотоннажний (спеціалізований, броньований), колір – білий, об'єм двигуна – 2198 куб. см, паливо – дизельне, пробіг – 173983 км, автомобіль був у ДТП (комплект шин 195/70R15C 104/102Q KC11TL Kumho).	147975,60	14797,56
00768-A	Банкомати в кількості 2 од. (ін. №4924-180, №9717-020).	45457,70	4545,77
00769-A	Банкомати в кількості 5 од. (ін. №20746862-260, №20746854-260, №20743462-260, №20731897-260, №20731896-260) та банкомати Pro Cash 2000 хе в кількості 4 од. (ін. №924954-150, №924967-150, №924988-150, №925014-150).	241544,20	24154,42

Лоти №№00762-A - 00769-A виставляються до продажу на перші торги.

Місцезнаходження лотів: №00762-A - м. Луцьк, Київський майдан, буд. 1; №№00763-A, 00767-A - м. Миколаїв, пр. Миру, буд. 46/1; №00764-A - м. Одеса, вул. Жуковського, буд. 33; №00765-A - м. Суми, вул. Кондратева, буд. 4; №00766-A - м. Тернопіль, вул. Замкова, буд. 6, №№00768-A, 00769-A - м. Київ, вул. Артема, 15.

Реєстраційний внесок за подання заяви на участь в аукціоні - 689,00 грн. (шістсот вісімдесят дев'ять гривень 00 копійок), з урахуванням ПДВ.

Умови продажу:

1. Кожний учасник аукціону укладає договір з товарною біржею "Універсальна товарно-сировинна біржа" про умови участі у відкритих торгах (аукціоні) в електронній формі та зобов'язаний у разі визнання його переможцем сплатити біржі винагороду за проведення аукціону (шляхом вирахування суми із гарантійного внеску переможця аукціону).

2. Відкриті торги (аукціон) в електронній формі відбудуться за наявності не менше двох учасників.

3. Реєстраційні та гарантійні внески вносяться на поточний рахунок товарної біржі "Універсальна товарно-сировинна біржа" №26006562666800 в АТ "УкрСиббанк", МФО: 351005, код ЄДРПОУ: 32069037. Призначення платежу: - реєстраційний внесок (ПІБ та ідентифікаційний номер покупця), з урахуванням ПДВ; - гарантійний внесок по лоту № (ПІБ та ідентифікаційний номер покупця), без ПДВ.

4. Крок аукціону 1% (один відсоток) від початкової ціни лоту.

5. Засоби платежу - грошові кошти в національній валюті України.

6. Усі витрати, пов'язані з реєстрацією договору купівлі-продажу, покладаються на покупця - переможця аукціону.

7. Переможець відкритих торгів (аукціону) на підставі протоколу про проведення аукціону зобов'язується провести повний розрахунок з ПАТ "КБ "НАДРА" (ЄДРПОУ: 20025456).

Ознайомитись з активами, що пропонуються до продажу на аукціоні, можна з 10.00 до 16.00 за їх місцезнаходженням, попередньо зателефонувавши за номером (044) 499-05-06

Період часу, протягом якого в он-лайн режимі буде проводитись аукціон за наявності заяв в системі електронних торгів товарної біржі "Універсальна товарно-сировинна біржа": 09 березня 2016 року, 11.00 - 13.00.

Прийом заяв на участь у відкритих торгах (аукціоні) в електронній формі буде проводитись на сторінці: https://www.utsb.com.ua починаючи з 22 лютого 2016 року в робочі дні з 09.00 до 17.00 (у п'ятницю та передвечіркові дні - до 16.00).

Кіншевий термін прийому заяв (за три календарні дні до дати проведення аукціону) - 04 березня 2016 року, 16.00.

Зразок заяви про участь в аукціоні з переліком документації, що додається до заяви, розміщено в особистому кабінеті учасника в розділі "Електронні торги". Учасник, який зареєструвався в аукціоні зобов'язаний надіслати оригінали документів (поданих в електронному вигляді) на товарну біржу "Універсальна товарно-сировинна біржа" за адресою: 01054, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська (вул. Вороського), 51, офіс 11.

У разі виникнення питань звертатися до служби з організації аукціону: 01054, м. Київ, вул. Бульварно-Кудрявська (вул. Вороського), 51, офіс 11, тел./факс (044) 482-07-42, info@utsb.kiev.ua.

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК" оголошує аукціон з продажу активів, що обліковуються на балансі банку, на електронному торговому майданчику ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "УКГ МОНІТОРИНГ" (скорочене офіційне найменування - ТОВ "АУКЦІОН.ЮА") (https://www.aukzion.com.ua)

№ лоту	Найменування активу	Початкова ціна продажу лота (з урахуванням ПДВ), грн.
4312	VOLKSWAGEN TRANSPORTER, д.н. № AA7393KP, шасі № WV1ZZZ7Z03H139917, р.в. – 2003, колір – сірий, об'єм двигуна – 2461 куб. см.	87 987,56
4313	ГАЗ 2217, д.н. № AA6367BE, шасі № 22170050173145, р.в. – 2005, колір – білий, об'єм двигуна – 2300 куб. см.	84 526,13
4314	VOLKSWAGEN TRANSPORTER, д.н. № AA4223KI, шасі № WV1ZZZ7HZBH080967, р.в. – 2011, колір – білий, об'єм двигуна – 1968 куб. см.	237 704,11
4315	MERCEDES-BENZ S 500L4M, д.н. № AA4452MI, шасі № WDB2201841A432448, р.в. – 2004, колір – чорний, об'єм двигуна – 4973 куб. см.	542 875,96
4316	TOYOTA LAND CRUISER 200, д.н. № AA3017OH, шасі № JTMCT05J804004750, р.в. – 2007, колір – чорний, об'єм двигуна – 4664 куб. см.	692 218,73
4317	VOLKSWAGEN TRANSPORTER, д.н. № AA2647IC, шасі № WV1ZZZ7HZ8H159460, р.в. – 2008, колір – сірий, об'єм двигуна – 1968 куб. см.	99 673,77
4318	DAEWOO-FSO LANOS TF696, д.н. № AP7151BA, шасі № SUPTTF696D7V355669, р.в. – 2007, колір – зелений, об'єм двигуна – 1598 куб. см.	84 991,61
4319	TOYOTA CAMRY 2.0, д.н. № 44442EH, шасі № JTMDB30K08600, р.в. – 2003, колір – сірий, об'єм двигуна – 2000 куб. см.	189 967,50
4320	MERCEDES-BENZ E320, д.н. № AH0087BO, шасі № WDB2100821X042830, р.в. – 2001, колір – сірий, об'єм двигуна – 3199 куб. см.	275 818,55
4321	CHEVROLET EVANDA, д.н. № AH2614HA, шасі № KL1LF69Z15B177434, р.в. – 2005, колір – бежевий, об'єм двигуна – 1998 куб. см.	120 809,82
4322	MITSUBISHI LANCER 1.6, д.н. № AH0103AK, шасі № JMB5NC3A5U001969, р.в. – 2004, колір – сірий, об'єм двигуна – 1584 куб. см.	105 616,74
4323	TOYOTA AVENSIS ELEGANT, д.н. № AH3080CE, шасі № SB1BR56L70E203441, р.в. – 2007, колір – сірий, об'єм двигуна – 1794 куб. см.	229 128,04
4324	TOYOTA AVENSIS, д.н. № AH7130BM, шасі № SB1BR56L20E149305, р.в. – 2006, колір – сірий, об'єм двигуна – 1794 куб. см.	211 195,45
4325	TOYOTA PRADO, д.н. № 00276AO, шасі № JTEBM293600018860, р.в. – 2003, колір – сірий, об'єм двигуна – 2694 куб. см.	296 945,79
4326	SKODA OCTAVIA, д.н. № BB6568AI, шасі № TMBDE41U86H00672, р.в. – 2006, колір – сірий, об'єм двигуна – 1984 куб. см.	179 918,03
4327	ЗИЛ 5301 EO A075, д.н. № BB3054AK, шасі № Y69AO750060B19099, р.в. – 2006, колір – білий, об'єм двигуна – 4750 куб. см.	89 830,79
4328	TOYOTA CAMRY, д.н. № BB0011BV, шасі № 4T1BK46K470506139, р.в. – 2006, колір – жовтий, об'єм двигуна – 3456 куб. см.	300 789,66
4329	SKODA OCTAVIA TOUR, д.н. № BB3995AX, шасі № VIN-TMBDE41U37B013156, TMBDE41U37B013156, р.в. – 2007, колір – сірий, об'єм двигуна – 1984 куб. см.	186 531,23
4330	SKODA OCTAVIA TOUR, д.н. № BB4974BH, шасі № VIN-TMBDL41U58B015191, TMBDL41U58B015191, р.в. – 2008, колір – чорний, об'єм двигуна – 1781 куб. см.	193 144,43
4331	VOLKSWAGEN TRANSPORTER, д.н. № BB9773BK, шасі № VIN-WV1ZZZ7HZ6H113200, WV1ZZZ7HZ6H113200, р.в. – 2006, колір – сірий, об'єм двигуна – 2000 куб. см.	117 263,25
4332	VOLKSWAGEN TRANSPORTER, д.н. № BB4749BT, шасі № VIN-WV1ZZZ7HZ9H059935, WV1ZZZ7HZ9H059935, р.в. – 2009, колір – синій, об'єм двигуна – 1896 куб. см.	117 263,25
4333	BA3 2104 320, д.н. № BE0389AK, шасі № Y7C21043070083684, XWK21041070042203, р.в. – 2007, колір – білий, об'єм двигуна – 1451 куб. см.	50 943,28
4334	ГАЗ 2752-414, д.н. № AE3408BB, шасі № VIN- X9627520060482899, 27520060257635, р.в. – 2006, колір – білий, об'єм двигуна – 2464 куб. см.	66 113,40
4335	SKODA OCTAVIA A5, д.н. № AK2649BK, шасі № TMBBD41Z37B153604, р.в. – 2007, колір – сірий, об'єм двигуна – 1984 куб. см.	215 259,98
4336	SKODA FABIA, д.н. № AK6575BO, шасі № TMBEH15J0BB500382, р.в. – 2010, колір – білий, об'єм двигуна – 1198 куб. см.	114 455,96

4337 TOYOTA CAMRY, д.н. № AK8881CA, шасі № JTNBF4FK503003784, р.в. – 2011, колір – білий, об'єм двигуна – 2494 куб. см. 350 401,00

4338 BA3 21093, д.н. № AP9156AP, шасі № Y6D21093070021122, р.в. – 2006, колір – сірий, об'єм двигуна – 1499 куб. см. 68 380,80

4339 VAZ 210994-20, д.н. № BX0241AM, шасі № Y6D21099470044942, р.в. – 2007, колір – сірий, об'єм двигуна – 1596 куб. см. 66 374,08

4340 VAZ 210994, д.н. № BX6681AK, шасі № Y6D21099470042995, р.в. – 2007, колір – сірий, об'єм двигуна – 1596 куб. см. 53 023,84

4341 CHEVROLET EPICA, д.н. № AA3781HN, шасі № KL1LF69KE7B034787, р.в. – 2007, колір – сірий, об'єм двигуна – 1993 куб. см. 131 029,60

4342 ГАЗ 2705-434, д.н. № BC0213MI, шасі № 27050070304376, р.в. – 2007, колір – синій, об'єм двигуна – 2464 куб. см. 92 343,94

4343 MITSUBISHI Space Star 1.6, д.н. № AO7008AB, шасі № XMCLNDG3A4F031562, р.в. – 2004, колір – сірий, об'єм двигуна – 1584 куб. см. 97 575,00

4344 MITSUBISHI Outlander 2.0, д.н. № AO1411AE, шасі № JMBXNCU2W6U005320, р.в. – 2006, колір – чорний, об'єм двигуна – 1997 куб. см. 178 175,10

4345 П/припіч рефрижиратор 49 346,71

4346 SKODA FABIA 1.4, д.н. № AA2655BO, шасі № TMBHD46Y67B450911, р.в. – 2006, колір – червоний, об'єм двигуна – 1397 куб. см. 107 953,50

4347 - 4451 Банкомати вуличні, холдні, депозитні в асортименті у загальній кількості 105 од. (банкомати моделі WINCOR PRO CASH - у кількості 70 од., банкомати моделі Diebold Opteva – у кількості 35 од.) від 38 726,15 до 185 466,41

*

Лоти №№ 4312-4346 виставляються до продажу на перші торги, лоти №№ 4347-4451 виставляються до продажу на повторні торги. Початкова ціна лотів №№4347-4436 зменшена на 10%, лотів №№ 4437-4451 - зменшена на 20%.

Місцезнаходження: лотів №№ 4312-4318, 4333, 4334, 4338-4340, 4342, 4346 - м. Київ, пр-т. Перемоги, 41; **лотів №№ 4319-4321, 4323** - м. Донецьк, просп. Дзержинського, 13; **лотів №№ 4322, 4324** - Донецька обл., м. Горлівка; **лотів № 4335-4337** - АР Крим, м. Сімферополь, вул. Менделєєва, 15/вул. Набережна, 49; **лотів № 4325-4332** - м. Луганськ; **лота № 4341** - м. Вінниця, вул. Червоноармійська, 1; **лотів №№ 4343, 4344** - м. Ужгород, вул. Православна набережна, 7; **лота № 4345** - Донецька обл., м. Маріуполь; **лотів №№ 4347-4451** - місто Київ та інші регіони України.

* Аукціонні торги щодо лотів №№ 4347-4451 проводяться за кожним лотом окремо. Детальна інформація щодо лотів розміщена на сайті організатора торгів (<https://www.aukzion.com.ua>)

Умови продажу:

1. Аукціон проводиться відповідно до Правил проведення торгів (аукціону) з продажу майна банків щодо яких Фондом гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення про здійснення процедури ліквідації. Переможець аукціону зобов'язаний сплатити ТОВ "АУКЦІОН.ЮА" винагороду за проведення аукціону.

2. Аукціонні торги щодо лотів №№ 4312-4346 відбудуться за наявності не менше двох учасників.

3. Реєстраційний внесок становить - 500,00 грн. (п'ятсот гривень 00 копійок). Гарантійний внесок - 10% (десять відсотків) від початкової ціни продажу лота. Реєстраційний та гарантійний внески учасником аукціону вносяться на поточний рахунок ТОВ "АУКЦІОН.ЮА", код ЄДРПОУ 38811542, п/р 26004520594400 у в АТ "УкрСиббанк", МФО 351005.

4. Засоби платежу - грошові кошти в національній валюті України.

5. Крок аукціону - 1 % (один відсоток) від початкової ціни лота.

6. Усі витрати, пов'язані з нотаріальним посвідченням договору купівлі - продажу, зняттям майна з реєстраційного обліку та його державною реєстрацією покладаються на покупця - переможця аукціону.

Ознайомитись з активами, що пропонуються до продажу на аукціоні, можна щодня, крім вихідних днів, з 10.00 до 16.00 за їх місцезнаходженням, попередньо зателефонувавши за телефоном (044) 206-29-75, 206-29-19, 206-29-83.

Час проведення аукціону: 09.03.2016 року з 10 год. 00 хв. до 11 год. 00 хв.

Місце проведення аукціону (у формі електронних торгів): www.aukzion.com.ua.

Прийом заяв на участь в аукціоні (реєстрація учасників) буде проводитись на веб-сайті ТОВ "АУКЦІОН.ЮА" (www.aukzion.com.ua), починаючи з 22.02.2016 року.

Кіншевий строк прийому заяв на участь в аукціоні та оплати гарантійного внеску - 26.02.2016 року о 18 год. 00 хв.

Організатор аукціону: ТОВ "АУКЦІОН.ЮА", 01042, м. Київ, вул. Вітряні Гори, 21/7 (ЛІТЕРА А), тел. (044) 392-19-73, (098) 297-39-45 працює щоденно крім вихідних з 09.00 до 18.00.

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб повідомляє:

Продовжено строк здійснення процедури ліквідації ПАТ "ЛЕГБАНК" та повноваження ліквідатора ПАТ "ЛЕГБАНК" Коваленка О. В. до 26.02.2017 включно.

Продовжено строк здійснення процедури ліквідації ПАТ "БГ БАНК" та повноваження ліквідатора ПАТ "БГ БАНК" Новікової М. М. до 26.02.2018 включно.

0 800 308 108; www.fg.gov.ua.

ПАТ "КБ "ХРЕЩАТИК"

оголошує про проведення аукціону з продажу майна (активів) Банку, а саме:
Лот № 1. Нежитлове приміщення заг.пл. 160,60 кв.м. Місцезнаходження: м. Ялта, вул.Свердлова, 13/2. Початкова ціна продажу - 3 900 000,00 грн. (в т.ч. ПДВ). Сума застави - 390 000,00 грн. (без ПДВ). Реєстраційний внесок - 500,00 грн. (в т.ч.ПДВ). Аукціон відбудеться 01 березня 2016 року о 10.00 на Українській універсальній товарній біржі (організатор аукціону) за адресою: м.Київ, пр-т Академіка Глушкова, 1, НК "Експоцентр України", пав.№6. Організатор аукціону - Українська універсальна товарна біржа. Заяви на участь приймаються за адресою організатора аукціону в робочі дні з 10.00 до 14.00. Тел. (044) 596-96-24, факс (044) 596-95-40. Кінцевий термін прийняття заяв для участі - 26 лютого 2016 року до 14.00 години.

Гарантійний та реєстраційний внески вносяться на р/рахунок № 26506010148617 в ПАТ "ВТБ БАНК", МФО 321767, код ЄДРПОУ 16470831 . Отримувач - Українська універсальна товарна біржа. Засоби платежу - грошові кошти.

З приводу ознайомлення з майном та за більш детальною інформацією звертатись за тел. (044)596-96-24; 596-95-43.

Публічне акціонерне товариство по газопостачанню та газифікації "Київоблгаз" повідомляє:

Відповідно до Наказу ПАТ "Київоблгаз" № 13 від 05.02.2016 р. скасовано наступну довіреність:

1. Довіреність № 1-282 від 30.12.2015 р., видану начальнику Бородянської дільниці Вишгородської ФЕГГ ПАТ "Київоблгаз".

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію АТ "БРОКБІЗНЕСБАНК" оголошує аукціон з продажу активів, що обліковуються на балансі банку, на електронному торговому майданчику Української універсальної біржі (www.uub.com.ua)

№ лоту з/п	Найменування активу	Початкова ціна продажу лота (з урахуванням ПДВ), грн.
1-111*	Банкомати вуличні, хольні, кіоски самообслуговування в асортименті у загальній кількості 111 од. (банкомати моделі WINCOR PRO CASH – у кількості 12 од., кіоски самообслуговування серії ИК-02 – у кількості 99 од.)	від 17 569,50 до 93 510,14

Лоти №№1-111 виставляються до продажу на повторні торги. Початкова ціна лотів №№1-24 зменшена на 10%, початкова ціна лотів №№25-111 зменшена на 20%. Місцезнаходження лотів: місто Київ та інші регіони України.
*Аукціонні торги щодо лотів №№ 1-111 проводяться за кожним лотом окремо. Детальна інформація щодо лотів розміщена на сайті організатора торгів (<http://uub.com.ua>).
Умови продажу:
1. Аукціон проводиться відповідно до Правил проведення аукціонів в електронній формі з продажу активів банків, щодо яких Фондом гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення про здійснення процедури ліквідації та Регламенту організації та проведення торгів на електронному майданчику Української універсальної біржі. Переможець аукціону зобов'язаний сплатити Українській універсальній біржі винагороду за проведення аукціону. Порядкок прийняття участі в аукціоні в електронній формі розміщений на веб-сайті Виконавця: <http://uub.com.ua>.
2. Аукціонні торги за лотами №№1-111 відбудуться за наявності не менше одного учасника.

3. Учасники аукціону сплачують:

- реєстраційний внесок - 689 (шістсот вісімдесят дев'ять) гривень 00 копійок, в т.ч. ПДВ, на поточний рахунок № 26000000001643 в ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК", МФО 300614, код ЄДРПОУ 25158707, отримувач - Українська універсальна біржа;
- гарантійний внесок - 10% (десять відсотків) від початкової ціни продажу лота (без ПДВ) на поточний рахунок № 26007000000380 в ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ БАНК", МФО 300614, код ЄДРПОУ 25158707, отримувач - Українська універсальна біржа.
4. Засоби платежу - грошові кошти в національній валюті України.
5. Крок аукціону - 1% (один відсоток) від початкової ціни лота.
6. Усі витрати, пов'язані з реєстрацією договору купівлі-продажу, покладаються на покупця - переможця аукціону.

Ознайомитись з активами, що пропонуються до продажу на аукціоні, можна щодня, крім вихідних днів, з 10.00 до 16.00 за їх місцезнаходженням, попередньо зателефонувавши за телефоном (044) 206-29-19, (044) 206-29-75, 206-29-83.
Час початку аукціону: о 10 год. 00 хв. 09.03.2016 року.
На початку проведення аукціону встановлюється час представлення цінових пропозицій, що складає 10 хв. від початку аукціону. Після отримання цінової пропозиції встановлюється час представлення пропозицій, що складає 10 хв. з моменту отримання останньої цінової пропозиції. У разі закінчення терміну представлення цінових пропозицій відбувається автоматичне завершення аукціону.
Місце проведення аукціону (у формі електронних торгів): www.uub.com.ua.
Прийом заяв на участь в аукціоні проводиться за адресою: м. Київ, вул. Б.Хмельницького, 55, к. 413 та закінчується 03.03.2016р. о 17 год. 00 хв.
Бажаючим придбати активи звертатися до служби з організації аукціону: 01601, м. Київ, вул. Б.Хмельницького, буд. 55, оф. 413, тел. (044) 278-04-27, щоденно, крім вихідних, з 09.00 до 17.00.

Уповноважена особа Фонду гарантування вкладів фізичних осіб на ліквідацію ПАТ "БАНК ФОРУМ" оголошує аукціон з продажу активів ПАТ "БАНК ФОРУМ", шляхом відступлення прав вимоги за кредитами, укладеними з фізичними особами іншим фінансовим установам, який проводитиметься на електронному торговому майданчику Української універсальної біржі (<http://www.uub.com.ua>)

Інформація про активи ПАТ "БАНК ФОРУМ", що пропонуються на продаж на ТБ "Українська Універсальна Біржа"

№ лоту	Право вимоги за № кредитного договору	Інформація про забезпечення виконання зобов'язань за кредитним договором	Початкова ціна продажу, грн. (без ПДВ)
1	0166/08/00-ZNv	3х кв-ра (ЗП- 67,9 м2, ЖП- 40,10 м2) Київська обл., м. Вишневе, вул.Балукова	588 712,05
2	0014/07/101-CL	Торгові приміщення (магазин), заг. пл. 93,5кв.м., м.Житомир, вул.Київська, порука ФО	420 581,70
3	0075/08/52-CLNv	Нежиле приміщення (адміністративне), ЗП-3037 м2, м. Житомир, пров. Шкільний, порука ФО	3 422 853,62
4	0046/08/6.10-Nv	Нежитлове приміщення, яке знаходиться за адресою: Львівська область, м.Трускавець, вул.Бориславська, заг.площа: 223,5кв.м.	749 439,55
	0047/08/6.10-Nv		
	0045/08/6.10-Nv		
5	0128/08/01-ZN	майновий комплекс (гараж), ЗП -159,7 м2, гараж для автомобілів та котельня, ЗП -433,2 м2, м.Київ, вул. Новокостянтинівська, порука ФО	3 428 977,86
6	0345/08/01-ZNv	Нежилі приміщення (в літ. А) (групи приміщень №2), ЗП-175,5м2, м. Київ, вул. Сівацька Нежилі приміщення (в літ. А) (групи приміщень №3), ЗП- 107,2 м2, м. Київ, вул. Сівацька, порука ФО	1 377 251,38
7	0010/08/27-CLZv	житловий будинок, ЖП- 257,90 м2, м.Чернігів, пров. Пархоменка	748 531,54
8	0087/08/08-Nv	2х кв-ра, ЗП- 43,5м2, ЖП-26,8 м2, Одеська обл., м.Ізмаїл, вул.Карла Маркса, порука ФО	496 027,76
9	0024/07/21-N	2х кв-ра, ЗП- 53,9 м2, ЖП-29,1 м2, АР Крим,м. Ялта, вул. Ізобильна	341 849,97
10	0020/05/18-N	1к кв-ра (ЗП=27,8кв.м., ЖП=14,8 кв. м), м. Маріуполь, вул. Сеченова	15 273,96
11	0039/08/05-Z	3к кв-ра (ЗП- 60,7 м2, ЖП- 44,2 м2), м. Кривий Ріг, вул. Кропивницького, порука ФО	506 490,57
12	0160/07/07-Z	3к кв-ра (ЗП - 68,48 м2, ЖП - 44,0 м2), м. Запоріжжя, вул. 8 Березня, порука ФО	442 032,72
13	297/06/01-CL	Гаражний бокс (ЗП - 26 м2), м.Київ, вул. Червоноармійська	368 959,50
14	0245/07/03-Z	2 к кв-ра (ЗП- 49,5 м2, ЖП- 27,9 м2, м. Дніпропетровськ, ж/м Тополя -2, порука ФО	431 962,15
15	0018/06/00-N	житловий будинок (ЗП-95,4м2, ЖП-51,7 м2), Київська обл., Бородянський р-н, с. Клавдієво-Тарасове, вул. Свободи	663 003,19
16	0079/07/19-02-KE	обладнання	39 865,73
17	0270/06/05-A	Авто Toyota Camry, 2006 р.	161 033,85
18	0034/07/21-Z	Житловий будинок (ЗП -261,20 м2) та житловий будинок (ЗП-261,5 м2), АР Крим, Бахчисарайський р-н, с. Брянское, ул. Гаспринского, порука ФО	1 563 536,41
	0167/06/21-Z	Житловий будинок (ЗП- 303,2 м2), АР Крим, Бахчисарайський район, с. Брянское, ул. Гаспринского	
	0148/06/21-Z	Житловий будинок (ЗП- 182,1 м2) та житловий будинок (ЗП-180,7 м2), АР Крим, Бахчисарайський район, с. Брянское, ул. Гаспринского, порука ФО	
19	335/07/13-N	2х кв-ра (ЗП-заг.пл. 50,1 м2), Сваторія, вул.Крупської, порука ФО	270 086,85
20	063/05/13-N	4к кв-ра (ЗП -77,1 м2, ЖП - 45,2 м2) м.Сімферополь, вул.Київська, порука ФО	348 726,38
21	0238/07/21-N	2х кв-ра (ЗП- 56,8 м2, ЖП -29,2 м2), АР Крим, м. Севастополь, вул. Олександра Маринеско, порука ФО	306 206,24
22	0117/06/16-KE	1. Нежилі приміщення - торговий павільйон (ЗП-328 м2), Хмельницька обл., м.Кам'янець - Подільський, пр.Грушевського 2. Нежилі приміщення (магазин) (ЗП - 92,1 м2) Чернівецька обл., м.Чернівці,вул.Червоноармійська, порука ФО, Приватне рухоме майно	3 205 855,74
	0540/07/17-KC		
	0128/07/17-Z		
	0522/07/17-KE		
23	906/06/02-KN	Авто ГАЗ 3221 3, 2002 р.в., побутова техніка, порука ФО	15 207,34
24	0144/08/08-ZNv	2х кв-ра (ЗП-119 м2, ЖП- 49 м2), м. Одеса, пр. Шевченка	1 038 709,35
25	0035/07/21-Z	1.Житловий дом (ЗП-261,70кв.м) та Житловий дом (ЗП-261,75кв.м), АР Крим, Бахчисарайський р-н, с. Брянское, ул. Гаспринского, порука ФО	686 494,72
26	271/08/26 CLZv	комплекс з 10 нежитл приміщень за адресою: Тернопільська обл, Козівський р-н, смт. Козова, вул. Роксолани, зп - 1927,1 м2 та зем ділянка площею 2,753 га.	844 343,09
27	0016/08/00-CL	майновий комплекс зп - 44 435 кв. м за адресою: Черкаська обл, м. Черкаси, пр. Хіміків (вул. ХХ Партг'яду).Поруки ФО	823 469,94
28	0069/08/6.10-CLNv	Нежитл будівля, зп - 613,9 кв.м, м. Львів, смт. Рудно, вул. Шентницького (вул. Вокзальна)	849 304,61
29	0040/08/6.10-ZNv	Нежитл приміщення, зп - 262,6 кв.м, м.Львів, Вулиця Мирослава Турчака.Порука ФО	712 063,11
30	0040/07/52-CL	нежиле приміщення, цех трав'яного борошна, зп - 1448,20 кв.м за адресою: Житомирська обл, Коростинський р-н, м. Коростинів, вул. Люксембург Розі,порука ФО	519 204,44
31	0509/08/22-CLNv	нежитл підвальне приміщення, ЗП - 296,8 кв.м, м.Луцьк, вулиця Ковельська	1 250 234,59
32	0024/07/6.10-N	Нежитл приміщення зп - 4297,2 кв.м за адресою: Львівська обл, Городоцький р-н, с. Угри, вул. Заводська	2 504 303,46
	0023/07/6.10-N		
33	0004/06/26-KE	нежитл будівля - ресторан "Вича", зп - 875,71 кв.м за адресою: Закарпатська обл, смт. Воловець, вул. Зарічна,порука ФО	897 591,35
34	246/07/14-11-CL	Будинок тваринника,зп- 867,9 кв.м за адресою: Івано-Франківська обл, Долинський р-н, с. Тростянець, вул. Шевченка,порука ФО	763 667,81
35	0064/06/11/Z	нежитл будівля - магазин промисл товарів зп-52,1 кв.м та приміщення підвалу зп- 83,9 кв.м. за адресою м. Херсон, пр.Ушакова,порука ФО	316 907,50
36	0056/08/17-Z	Зем ділянка зп - 0,120 га та об'єкт незавершеного будівництва зп - 104,2 кв.м за адресою: Хмельницька обл, Кам'янець-Подільський р-н, с. Колибаївка, вул. Держинського,порука ФО	32 262,40
37	0483/08/26-CLNv	нежитл приміщення зп - 320,5 кв.м за адресою: Закарпатська обл, м. Хуст, вул. Вокзальна	326 807,07
38	0296/08/22-CL	Торговий павільйон /А-/ зп - 151,1 кв.м за адресою: Волинська обл, м.Ковель, бульвар Л.України	601 224,44
39	51/08/14-14-CL	прим-ня ідальні з підсобн. прим, зп - 104,2 кв.м за адресою: Івано-Франківська обл,Надвірнянський р-н, м.Надвірна,вул.Грушевського,порука ФО	8 628,91
40	0011/08/19-CL	Будівля складу зп - 298,0 кв.м за адресою: Кіровоградська обл, м. Світловодськ, вул. Комсомольська, порука ФО	78 813,92
41	0031/08/79/CLNv	магазин - кафе зп - 88,6 кв.м за адресою: Херсонська обл, Білозерський р-н, с. Микільське, вул. Леніна,поруки ФО	210 239,59
42	0008/05/00-I	Майнові права 1 к на квартири (заг. Пл. 52,6 м2) за адресою: м. Київ, вул. Шумського	72 645,68
43	0560/08/22-Nv	1к кв-ра, зп - 31,20 кв.м, жп - 16,2 кв.м,Волинська обл.м.Луцьк,прост. Волі та зем ділянка площею - 0,1443 га,Волинська обл.,Луцький р-н,с. Боратин,порука ФО	420 182,27
44	143/08/14-13-ZNv	нежитл прим-ня (дальня) зп - 321,0 кв.м,Івано-Франківська обл.м. Городенка,вул. Винниченка Володимира, поруки ФО	144 899,05
	321/08/14-CLNv	2х кв-ра зп - 44,3 кв.м, жп- 30,4 кв.м. за адресою: Івано-Франківська обл, смт.Богородчани, вул.Шевченка та магазин "Промтовари" зп - 158,8 кв.м. за адресою:Івано-Франківська обл, Богородчанський р-н, с.Лесівка, вул.Л.України,порука ФО	280 684,44
45			
46	0054/08/6.10-SvzW	Цегляний гараж №796 в ТВПГ "Сокіл" зп- 40,4 кв.м. за адресою: м.Львів, вул. Срошенка	132 353,96
47	0093/07/6.10-CL	нежитл будівлі(гаражі,бокси) зп - 487,8 кв.м. за адресою:Львівська обл, Сокальський р-н, с.Низи, вул.Ладилівська та зем ділянка площею 0,1823 га.,порука ЮО	225 136,63
48	205/08/26-ZNv	Комплекс консервного заводу,зп - 3 598,4 кв.м,Тернопільська обл,Підволочинський р-н,с.Шельяки,вул.І.Франка	708 673,89

49	0455/08/26-CLNv	торгівельний комплекс зп- 1528,3 кв.м. за адресою: Закарпатська обл, Рахівський р-н, смт.Великий Бечків, вул. Грушевського, порука ФО	183 211,83
50	0024/05/49-Z	Нежитл будівля магазину зп- 83,4 кв.м. за адресою Рівненська обл,Радивилівський р-н,м. Радивилів ,вул. О.Невського	62 205,21
51	0035/06/49-Z	Будівля бойні (за планом "Б"), матеріал стін - цегла,зп - 74,7 кв.м за адресою: Тернопільська обл, Кременецький р-н, с. Лідичів, вул. Підгірна	38 696,65
52	87/07/14-11-Z	Адмінбудинок, зп - 1003,6 кв.м. за адресою: Івано-Франківська обл, Коломийський р-н, с. Матеївці, вул. Грушевського,порука ФО	497 610,31
53	111/08/14-13-Z	Майновий комплекс зп - 1172,90 кв.м,(адмін будинок, А, 183,1 кв.м.; цех, В, 348,4 кв.м.; цех, В1, 312,6 кв.м.; пілорама, Г, 159,1 кв.м.; майстерня, Д, 169,7 кв.м.) за адресою: Івано-Франківська обл,Галицький р-н, м.Галич, вул.С.Чортоті,порука ФО	475 594,56
54	0197/07/22-Z	Будинок відпочинку А-2, зп - 97,7 кв.м,гараж з автостоянкою Б-1 зп - 65,7 кв.м,зем ділянка площею 0,0874 га, призначена для обслуг-ня бази відпочинку., Волинська обл., Горохівський р-н, с.Липа	307 802,46
55	0013/07/14-KN	Кафе "Калинка",зп - 115,8 кв.м та нежиле прим. зп - 24,5 кв.м за адресою:Івано-Франківська обл,Надвірнянський р-н, м.Надвірна,майдан Шевченка,поруки ФО	133 888,91
56	0259/07/26-Z	підвальне прим-ня зп - 99,5 кв. м. за адресою: Закарпатська обл, м. Ужгород, вул. Пушкіна	138 776,73
57	0136/08/26-CL	Зем ділянка для комерц використання зп- 0,3137 га за адресою: Закарпатська обл, Іршавський р-н., на тер. Іршавської м/ради, ур. "Біля заготскога"	234 620,51
58	0405/08/22-Z	Зем ділянка, площею 0,1139 га за адресою: Волинська обл, Ківерцівський р-н, с. Озерне, вул. Жовтнева,поруки ФО	138 333,14
59	№0196/08/20-ZLv	Зем ділянка зп- 0,2278 га,Вінницька обл,Липовецький р-н,с. Приборівка,вул.Миру та зем ділянка зп - 0,24 га,Вінницька обл,Липовецький р-н,с. Приборівка,вул. Незалежності,порука ФО	91 445,49
60	0105/07/00-KN	Особисте майно,поруки ФО	6 691,55
61	0001/07/20-KN	Обладнання,особисте майно,товар в обороті	166 526,82
62	№0195/08/20-Anewv	Автомобіль Suzuki SX4,2008 р.в.	
63	0055/08/17-KE	Особисте майно,порука ФО	
64	0001/08/26-KE	Обладнання	7 116,98
65	0247/08/11-KEa	Пристосування для збирання рапсу марки ПІЗР-6-01 2008 р.в.,порука ФО	28 009,13
66	909/06/02-KE	Особисте майно,обладнання	15 167,03
67	0030/08/05-CL	Товари в обороті	168 587,21
68	0031/08/05-CL	Товари в обороті	121 800,29
69	0108/08/05-CLR	Товари в обороті	102 710,16
70	0011/06/14-KE	Автомобіль OPEL ASTRA, 1995р.в,особисте майно	4 500,38
71	591/06/02-KE	Вантажний фургон MERSEDES-BENZ 811, 1997 р.в, особисте майно	78 657,75
72	056/07/01-KN	Автомобіль мікроавтобуса Volkswagen Transporter, 1995 р.в.,особисте майно	13 216,04
73	0022/07/00-N	3к кв зп 98,80кв.м., жп 60,70кв.м., за адресою: м.Київ, вул. Краснова	1 138 463,92
74	0015/08/03-CL	3к кв зп 81,9кв.м., жп 67,1 кв.м., за адресою: м.Дніпропетровськ, вул. Чернишевського, 4к кв зп 192,3кв.м., жп 119,50 кв.м., м.Дніпропетровськ, вул. Шаумяна., порука фіз.особи	2 533 561,93
75	0002/08/14- KLMf	Обладнання для котельні, приміщення пілорами з стоварним цехом зп 926,2кв.м., частка власності - 1/2, приміщення пілорами з стоварним цехом зп 926,2кв.м., Частка власності - 1/2 все за адресою: Івано-Франк. обл., Богородч. р-н., смт. Богородчани, вул.Шевченка,порука фіз.особи	1 061 594,35
76	0213/08/03-ENfW	1к кв зп 32,5кв.м жп 19,1, за адресою м.Дніпропетровськ, вул. Севастопольська, порука фіз.особи	266 434,01
77	172/08/14-CLNv	Металевий склад, зп 858,3 кв.м. За адресою: Івано-Франківська обл., Богородчани, Вулиця Петраша, порука фіз.особи	1 050 503,82
78	0054/08/25-Nv	1к кв зп 34,2 кв. м. жп 17,3кв.м., за адресою: м. Полтава, пр. Миру	241 888,32
79	0193/08/08-Nv	2х кв-ра (ЗП - 46,3кв.м., ЖП - 28,7 кв.м.) м. Одеса вул. Черняховського , порука ФО	477 034,78
80	0135/08/08-Nv	3х кв-ра (ЗП- 61,4 кв.м.) за адресою: Одеська обл, м.Ізмаїл, вул. Червоноармійська, порука ФО	622 047,76
81	0069/06/08-N	1 кв-ра (ЗП- 35,4 кв.м.), Одеська область, м. Теплопар, вул. Польова, порука ФО	345 212,88
82	142/08/14-CLNv	офісні приміщення (ЗП- 85,1кв.м.), м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, порука ФО	294 421,53
83	0421/08/01-ZZv	об'єкт незавершеного будівництва (готовність 60%) та зем.ділянка пл. 0,1068 га, Київська обл., Макаріївський р., с. Колошинна, вул. Паркова	295 017,97

Лоти №1-25 виставляються до продажу на перші торги.
Лоти № 26-83 виставляються до продажу на повторні торги, зі зниженням початкової ціни на 10%.
Місцезнаходження об'єктів продажу: 02100, м.Київ, бульв. Верховної Ради,7. Тел.(044) 200-02-37

Умови продажу:

1. Учасниками аукціону можуть бути юридичні особи (фінансові установи - банки або небанківські фінансові установи, крім кредитних спілок).
2. Аукціон проводиться відповідно до Правил проведення аукціонів в електронній формі з продажу активів банків, щодо яких Фондом гарантування вкладів фізичних осіб прийнято рішення про здійснення процедури ліквідації та Регламенту організації та проведення торгів на електронному майданчику Української універсальної біржі.
3. Переможець аукціону зобов'язаний сплатити Українській універсальній біржі винагороду за проведення аукціону у розмірі, згідно тарифів, що вказані на сайті УУБ.
4. Аукціонні торги відбудуться за наявності не менше двох учасників.
5. Переможець аукціону повинен підписати протокол аукціону, договір про відступлення права вимоги за кредитним договором та договором забезпечення виконання зобов'язань та провести повний розрахунок з продавцем протягом 1

Сьогодні в Україні мінлива хмарність, місцями помірні опади у вигляді мокрого снігу, на заході з дощем, у Карпатах уночі сильний мокрий сніг. Вітер південно-східний, південний, 7—12 м/с. Температура вночі 1—6 градусів морозу, на заході й півдні близько 0. Удень від 2 градусів зі знаком мінус до 3 зі знаком плюс, у західних і Одеській областях 2—7 вище нуля.

СІМ МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Вулиця Ю. Вулиця політичного гумору.

Фото Олексія АРОШЕНКА.

Пам'ятка патріоту

Пам'ятай, хабарі у гривнях — це захист вітчизняного!

Славна новина

Відставки не буде, олігархи домовились.

Парадокси

Бездарне керівництво геніальних керівників.

Можете не сумніватися

Народ у нас роботящий, у нього вистачить сил та енергії винести всіх брех-

ливих, продажних крадунів-мільйонерів із органів влади.

Політреву

Не всі політики безсоромно брешуть, дехто бреше від щирого серця.

Без вини винний

Хіба народ винен у тім, що про нього в світі судять по його політиках?!

Дочекались

Судячи з кількості мільйонерів — у країні вже комунізм!

Демреву

Не важливо — скільки людей довіряє тому чи іншому діячу, важливо — наскільки він приріс до свого крісла?!

Будь

пильним!

Політики не дрімають, вони лише про те й думають — чого б ще такого зробити для свого народу?!

Фінанси та життя

Не все вирішують гроші, багато що вирішує їхня відсутність.

На роботі — як на роботі

За те судді й отримують гроші, що не судять аферистів, корупціонерів, злодіїв.

Електорату на замітку

Придворних політологів не треба слухати, їх треба жаліти.

Найвищий суд

Там, де суди не справляються зі своїми обов'язками, — судитиме юрба.

Орден

Будеш безсоромно брехати, дербанити, фальсифікувати — отримаєш від Гаранта орден! Олександр ПЕРЛЮК.

УСЯКІ ДУМКИ У ЧОТИРИ РЯДКИ

Активісти Майдану розлючені,
Бо колишні кремлівські агенти
З батьківщиною взяли розлучення
І не платять їще аліменти.
* * *

Вирус життя політичне у нас —
І мертвого часом розбудить.
Постійно в нас чубиться правлячий клас —
Ніколи не нудно, та нудить...
* * *

В парламенті не тільки від амбіцій
Трапляються розвали коаліцій,
Бо обіцяють плуга владного всі перти,
А потім нишком кожен
прагне плуг цей сперти.

Торги у політичному житті:
Політики — запроданці ще ті!
Висока мода зветься «от кутюр»,
Політика висока — «від кутюр».
* * *

Топ-крадії пройшли всі рубікони,
Та у в'язницях цих керманців катма:
Міцний імунітет, слабкі закони;
Крадуть складами,
складу ж злочину нема...
Борис РЕВЧУН.

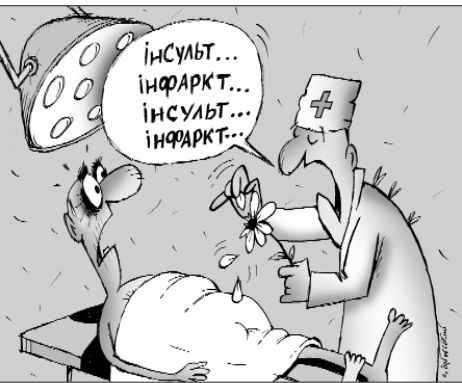
ДОШКА ПОШАНИ

Союзний привіт

Дмитро Медведєв, прем'єр РФ:
— Десять разів щодо Радянського Союзу... вводили санкції: в 1920-ті, 1930-ті, 1940-ві, 1950-ті, 1970-ті роки. Радянський Союз змінився? Ні.

Від чергового:
— Виявляється, Медведєв усе провтикав! Заберіть у нього айфон, а то скаже, що в холодній війні з Європою перемогла Росія!

Попередження для МОЗ

Павло Петренко, глава Мін'юсту України (про поширення реформ):
— Це має бути вирус.
Від чергового:
— Головне, щоб наш МОЗ здур не надумав займатися щепленням!

Довіряй, але перевіряй!

Єгор Соболев, народний депутат «Самопоміч» (про те, що міжнародним організаціям не варто виділяти Україні гро-

ші, поки серед чиновників процвітає корупція):
— Не давайте нам гроші, поки вони крадуть. Це безумство. Ви даєте алкоголь алкоголю!

Від чергового:
— А тепер уявіть: приїжджає наш прем'єр, скажімо, в Німеччину, а Меркель йому з порога: «Ану дихни у трубочку!»

Коли в голові самі снігурі

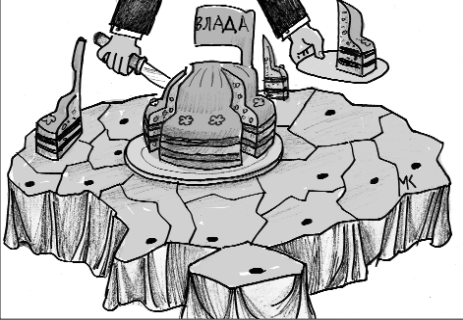
Сергій Лавров, глава МЗС РФ (про «референдум» у Криму):
— Вони запитують, чому ми його провели за один тиждень. Ми відповідаємо, що була пряма військова загроза: бандити неслися на поїздах зі зброєю в руках з наміром викорчувати звідти росіян.
Від чергового:
— Коли й треба що викорчувати, то це снігурів з голови патрона Лаврова — Путіна! Бо референдум у Росії йому вже не допоможе.

Чому безногі?

Арсеній Яценюк, Прем'єр-міністр України:
— Політична війна всіх проти всіх — це війна проти країни. Потрібно навчитися перегортати сторінку й закопати сокиру війни. Або цією сокирою самі собі ногу відрубаємо...
Від чергового:
— А я думаю, чому всі наші реформи або кульгають, або безногі? Виявляється, весь цей час у руках Арсенія Петровича була... сокира.

Посинілі лапки

Ірина Геращенко, народний депутат, БПП (про провал відставки уряду):
— Дуже соромно, коли 40-літні молоді люди чіпляються посинілими лапками за владу.
Від чергового:
— Яка влада? Це вони так реформи... гребуть!

Азаровські шкурники

Микола Азаров, экс-прем'єр-міністр України (про нинішніх наших чиновників):
— Ці люди сиділи годинами у мене

ЦЬОГО ДНЯ, 20 ЛЮТОГО

■ **1951.** Рада міністрів УРСР у зв'язку з 50-річчям із дня заснування Одеського медичного інституту присвоїла йому ім'я Миколи Пирогова (нині — Одеський національний медичний університет). ■ **1964.** Народився Микола Будз — капітан Збройних Сил України. Нагороджений орденом Богдана Хмельницького III ступеня (2015-й, посмертно). ■ **1992.** Верховною Радою України прийнято Постанову «Про День незалежності України», що відзначається щорічно 24 серпня.

БАЙКИ БЕЗ МОРАЛІ

Спадкоємність

— Природа не терпить порожнечі! — сказала Лисина, заповнюючи те місце, звідки почало випадати Волосся...

Ретроспектива

— Нізашо не повірю, що я міг бути такою потворою! — вигукнув Метелик, угледівши Гусинь.
Гриць ГАЙОВИЙ.
Київ.

ТЕЗИ Й АНТИТЕЗИ

Щезнуть ідеалісти — матеріалісти підуть угору: на дерева.

Риба шукає там, де глибше, щоб рибар утопився.

Народ буває бідний тоді, коли годує чужу армію або свою мафію.

Сіоніст — сучасний варіант анексіоніста.

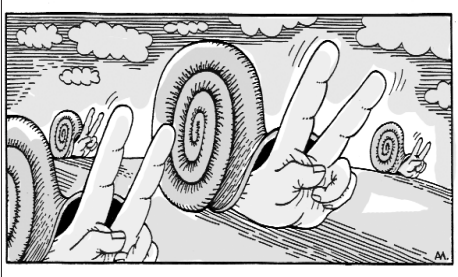
Яке щастя бути пророком у країні сніпців і «недалеких» людей...

Свобода — солодка річ навіть для діабетиків.

Володимир ГОЛОБОРОДЬКО.

в приймальні, щоб поводити якісь свої шкурні питання.
Від чергового:
— Судячи з того, що азаровська шкура ціла, до нього все-таки на прийом потрапили.

Потрібен хірург

Міхеїл Саакашвілі, глава Одеської ОДА (про те, що Україні не вигідно співпрацювати з МВФ):
— МВФ — він як хірург. І коли тобі на пальці потрібна перев'язка, він каже: нащо перев'язка — давай тобі всю руку відріжемо, навіщо возитися, не будемо ризикувати.
Від чергового:
— Все лихо в тім, що ці пальці не вміють працювати, вони весь час нишпорять по чужих кишнях! От і виходить, що тепер потрібен хірург.

Мал. Олександра ДУБОВСЬКОГО, Миколи КАПУСТИ, Вадима СИМИНОГО, Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Чергував по «Куреню» Віталій СУДЯ.

Над номером працювали: Віктор БОНДАР, Тетяна УБЕРОВА, Сергій МЕЛЬНИК.
Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.
► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
► Направлення матеріалів для друку в газеті є наданням згоди автора на обробку його персональних даних.
► Рукописів не повертаємо.
► Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
► Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси та передплатна ціна на 2016 рік
Для фізичних осіб:
40224 — 20 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота);
08775 — 16 грн. на місяць (3-разовий: вівторок, четвер, п'ятниця).
Для підприємств і організацій:
60955 — 50 грн. на місяць (5-разовий: вівторок — субота).
Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 60000.

Друк: ТОВ «Поліпрінт», 04074 м. Київ, вул. Лугова, 1а, тел. (044) 464-17-89, факс (044) 464-17-91 poliprint@ukr.net
Зам. 6084
Макет, верстка — редакція газети «Голос України»
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ:
для довідок — 503-68-72;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Сайт — www.golos.com.ua
Інформаційний портал — www.golosukraine.com

